

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän

TILINPÄÄTÖS 2012

Sisällys

1	TOIMINTAKERTOMUS.....	3
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1	Toimitusjohtajan katsaus.....	3
1.1.2	HSY:n hallitus ja tarkastuslautakunta 2012	5
1.1.3	HSY:n organisaatio 2012.....	6
1.1.4	Toimintaympäristö	7
1.1.5	Toiminta tilikaudella	8
1.1.6	Henkilöstö.....	16
1.1.7	Ympäristövastuu.....	17
1.2	Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta	19
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	22
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	22
1.3.2	Toiminnan rahoitus	23
1.3.3	Tuloksen muodostuminen toimialoittain.....	24
1.4	Konsernitarkastelu.....	25
1.4.1	Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	25
1.4.2	Konserniyhteisöjen toiminnan ohjaus, sisäinen valvonta ja olennaiset tapahtumat	25
2	TOTEUTUMISVERTAILUT	26
2.1	Kuntayhtymän toteutusvertailut	26
2.1.1	Strategisten tavoitteiden toteutuminen	26
2.1.2	Strategisten hankkeiden toteutuminen	28
2.1.3	Sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	30
2.1.4	Tuloslaskelman toteutusvertailu ja poikkeamaselvitys.....	31
2.1.5	Investointien toteutusvertailu ja poikkeamaselvitys	35
2.1.6	Tuottavuusohjelman toteutuminen	37
2.2	Vesihuollon toteutusvertailut ja erillislaskelmat.....	39
2.2.1	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	39
2.2.2	Tuottavuusohjelman toimenpiteet.....	41
2.2.3	Suoritteet	41
2.2.4	Tuloslaskelman toteutusvertailu	42
2.2.5	Investointien toteutusvertailu	43
2.2.6	Rahoituslaskelma	44
2.2.7	Tase	45
2.3	Jätehuollon toteutusvertailut ja erillislaskelmat.....	46
2.3.1	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	46
2.3.2	Tuottavuusohjelman toimenpiteet.....	48
2.3.3	Suoritteet	49
2.3.4	Tuloslaskelman toteutusvertailu	50
2.3.5	Investointien toteutusvertailu	51

2.3.6	Rahoituslaskelma	52
2.3.7	Tase.....	53
2.4	Seutu- ja ympäristötiedon toteutumisvertailut	54
2.4.1	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	54
2.4.2	Tuloslaskelman toteutumisvertailu.....	56
2.4.3	Investointien toteutumisvertailu.....	56
2.4.4	Tuottavuusohjelman toimenpiteet.....	56
2.5	Kuntayhtymän johdon sekä ohjauksen ja kehittämisen toteutumisvertailut	57
2.5.1	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	57
2.5.2	Tuloslaskelman toteutumisvertailu.....	59
2.5.3	Investointien toteutumisvertailu.....	59
2.6	Tukipalvelujen toteutumisvertailut	60
2.6.1	Tuloslaskelman toteutumisvertailu.....	60
2.6.2	Investointien toteutumisvertailu.....	60
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	61
3.1	Kuntayhtymän tilinpäätöslaskelmat	61
3.1.1	Tuloslaskelma.....	61
3.1.2	Rahoituslaskelma	62
3.1.3	Tase.....	63
3.2	Konsernitilinpäätös.....	65
3.2.1	Konsernituloslaskelma.....	65
3.2.2	Konsernin rahoituslaskelma.....	66
3.2.3	Konsernitase.....	67
4	LIITETIEDOT.....	68
4.1	Kuntayhtymän ja konsernin liitetiedot	68
4.1.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	68
4.1.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	69
4.1.3	Tasetta koskevat liitetiedot.....	70
4.1.4	Vakuudet ja vastuusitoumukset	73
4.1.5	Henkilöstö	75
4.2	Tunnuslukujen laskentakaavat	76
5	HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ.....	77
6	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	78

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Toimitusjohtajan katsaus

HSY:n kolmas toimintavuosi päättyi valoisissa merkeissä. Vuotta 2012 sävytti tukipalvelujen ja asiakaspalvelun yhtenäistäminen. Uusi Tukipalvelut -tulosalue muodostettiin toukokuussa palvelemaan kaikkea HSY:n toimintaa. Vuoden 2013 alusta aloitti toimintansa keskitetty asiakaspalvelukeskus.

Toiminnassa onnistuttiin ja kustannustehokkuus kasvoi. Käyttötalouden tasapaino saavutettiin vesihuolto-toiminnan osalta. Jätteet eivät ohjautuneet entiseen tapaan enää kaatopaikalle, joka aiheutti jätehuolto-toiminnan käyttötalouden notkahduksen. Jätevoimalan käyttöönottoon varauduttiin suunnittelemalla Ämmässuon käsittelykeskuksen toiminnan muutosta. Jätteenkäsittelyn muutokset aiheuttavat merkittävää painetta käyttötalouteen lähivuosina. Vuoden 2013 aikana katseet kohdistuvat syksyllä yhtymäkokouksessa lopullisesti hyväksytyyn, mittavan investointiohjelman toteuttamiseen ja rahoittamiseen.

Henkilöstötutkimus uusittiin syyskuussa ja sen tulokset kertoivat selvää eteenpäinmenoa. HSY:n työnantajakuva sekä muutosprosessi kehittyivät positiiviseen suuntaan. Työhyvinvoinnin osalta tulokset nousivat ilahduttavasti. Esimiestyön laadussa oli kuitenkin edelleen hajontaa. Tulosten perusteella laaditut kehittämistoimenpiteet sisällytetään tuloskortteihin, ja niiden eteneminen varmistetaan vuoden 2013 aikana. Henkilöstöpäivien ja kyselyn tuloksena lanseerattiin arvot: jatkossa HSY:ssä toimitaan vastuullisesti, avoimesti, palveluhenkisesti ja oikeudenmukaisesti.

Vuoden aikana koettiin muutama isompi häiriötilanne vedenjakelussa, jätevedenpuhdistuksessa ja jätteen käsittelyssä. Tilanteet selvitettiin varsin hyvin ja ne toimivat hyvinä harjoituksina valmiutta, riskejä ja kriisiviestintää testatessa vakavampien häiriöiden varalle.

Ympäristövastuullisena edelläkävijänä pyrimme edelleen pienentämään hiilijalanjälkeämme ja energiankulutustamme sekä tuottamaan entistä suuremman osan käyttämästämme energiasta uusiutuvilla energianlähteillä. Aloitetuilla investoinneilla parannamme lähivuosina myös energiatehokkuuttamme merkittävästi.

HSY rakensi uutta vesihuollon verkostoa yli 110 km ja saneerasi vanhaa verkostoa noin 30 km vuoden 2012 aikana. Vedenpuhdistuksen kapasiteettia nostetaan parhaillaan mm. Pitkälän alavesisäiliön rakentamisella ja korkeapainepumppaamon saneerauksella. Puhtaan veden siirtoyhteyksiä parannetaan mm. Länsi-Espoon runkovesijohdolla. Investoinneilla turvataan riittävä vedenjohtamisen ja viemäroinnin kapasiteetti sekä korkea toimintavarmuus koko HSY-alueella.

Espoon Blominmäen jätevedenpuhdistamon kaavoitus etenee. Tarkennettu hankesuunnitelma hyväksyttiin yhtymäkokouksessa 286 M€:n kustannustasossa. Suomenojan puhdistamon biokaasun jalostus liikennepolttoaineeksi alkoi marraskuussa. HSY valmisteli myös biojätteen käsittelyn modernisointia. Kompostointilaitoksen uusimisen ja uuden mädätyslaitoksen rakennustyöt alkavat vuoden 2013 aikana.

Jätteiden alueelliset kierrätyspisteet saatiin pääosin uudistettua ja Vantaan Ruskeasannan toteuttaminen ja Kirkkonummen Jorvaksen sortiaseman valmistelu käynnistyi. Hallitus päätti toukokuussa mm. kartonkia, lasia ja metallia koskevista jätehuoltomääräyksistä, jotka lisäävät jätteiden lajittelua kiinteistöillä.

HSY oli aktiivisesti mukana myös MAL-sopimuksen seuranta-aineiston luomisessa ja muokkaamassa metropoliratkaisua Helsingin seudulle. Seudun rakenteiden muutokset otetaan huomioon HSY:n strategiatyössä vuoden 2013 aikana. Vesi virtaa putkissa, jätteitä kuljetetaan ja käsitellään, ilmanlaatua mitataan sekä uusiutuvaa energiaa tuotetaan ja ilmastonmuutosta torjutaan jatkossakin.

On hienoa, että voimme yhteistyössä jäsenkuntien ja muiden yhteistyökumppanien kanssa kehittää Helsingin seutua yhä paremmaksi paikaksi elää.

Raimo Inkinen
toimitusjohtaja

1.1.2 HSY:n hallitus ja tarkastuslautakunta 2012

HALLITUS

Varsinaiset jäsenet

Helsinki

Hannele Luukkainen, puheenjohtaja, KOK
 Heidi Ekholm-Talas, KOK
 Matti Enroth, KOK
 Kimmo Helistö, Vihr.
 Erja Kouvo, PS
 Essi Kuikka, Vihr.
 Jyrki Lohi, SDP

Espoo

Fredrik Almqvist, SDP
 Kari Kuusisto, KOK

Leila Lehtinen, KOK

Vantaa

Markku J. Jääskeläinen, SDP
 Sirpa Kauppinen, vpj., Vihr.
 Kati Tyystjärvi, Vas.

Kauniainen

Finn Berg, RKP

Asiantuntijajäsenet

Jussi Pajunen, Helsinki
 Jukka Mäkelä, Espoo
 Martti Lipponen, Vantaa
 Torsten Widèn, Kauniainen

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Kaj Laaksonen, puheenjohtaja, KOK/Vantaa
 Pertti Eklund, KOK/Kauniainen
 Arja Hörhammer, SDP/Helsinki
 Jukka Jormola, vpj. Vihr./Vantaa
 Minna Ruuth, KOK/Helsinki

Henkilökohtaiset varajäsenet

Inga-Liisa Paavola, KOK
 Reima Linnanvirta, KOK
 Timo Erikäinen, KOK
 Tarja Parviainen, Vihr.
 Arto Välikangas, PS
 Esko Lius, Vihr.
 Kaarin Taipale, SDP

Anu Heinänen, SDP
 Mika Airinen, KOK 16.11. saakka
 Sampo Kauranne, KOK 16.11. alkaen
 Pirjo Kemppe-Virtanen, KOK

Jukka Hako, SDP
 Anniina Kostilainen, Vihr.
 Eero Väättäinen, Vas.

Veronica Rehn-Kivi, RKP

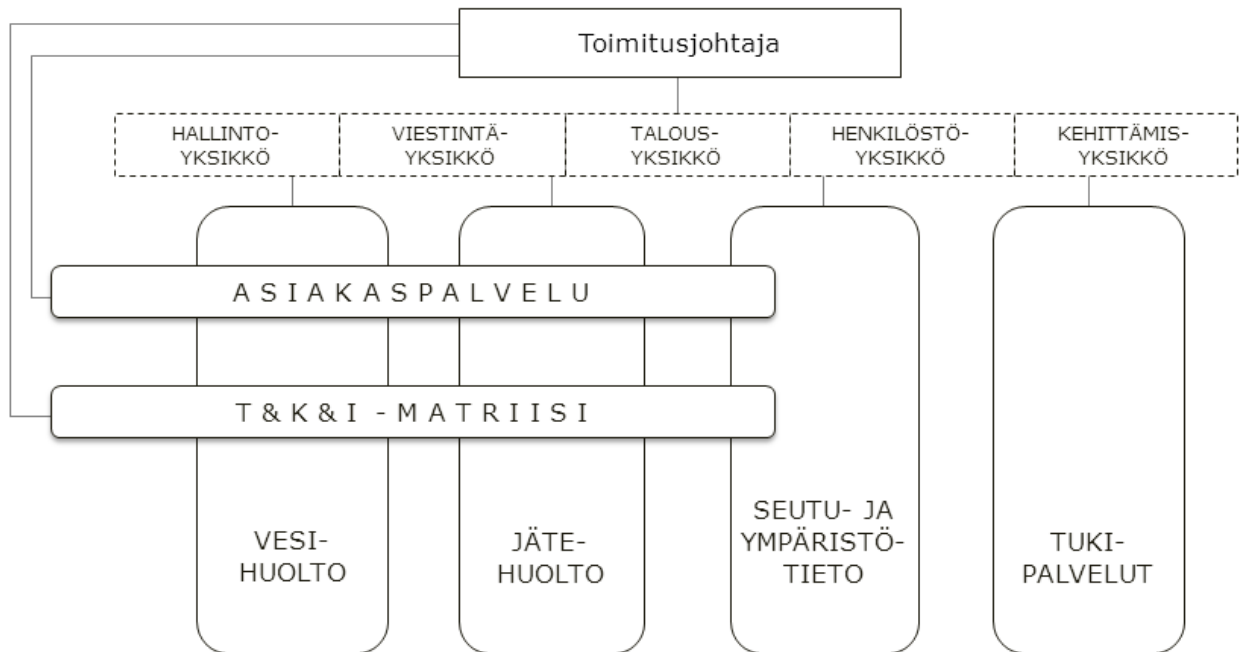
Henkilökohtaiset varajäsenet

Marilla Kortesalmi, KOK/Vantaa
 Martti Syväniemi, KOK/Kauniainen
 Aarno Turunen, SDP/Espoo
 Hanna Valtanen, Vihr./Vantaa
 Miikka Heinäsmäki, KOK/Helsinki

1.1.3 HSY:n organisaatio 2012

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää yhtymäkokous. Tilivelvollinen toimielin on hallitus ja tilivelvollisia viranhaltijoita toimitusjohtaja sekä toimiala- ja tulosaluejohtajat.

Yhtymäkokouksen valitsemana tilintarkastajana tilikauden aikana on ollut JHTT-yhteisö Ernest & Young Julkispalvelut Oy. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimi JHTT, KHT Jarmo Lohi.

Yhtymäkokous hyväksyi 16.3.2012 HSY:n hallituksen esityksen tukipalveluiden uudelleen järjestämisestä. Päätöksen mukaisesti hallintopalvelukeskuksen tulosalue sekä vesihuollon toimialapalvelut -osasto lakkautettiin 30.4. HSY:n organisaatioon perustettiin 1.5. lukien uusi tukipalvelut -tulosalue, johon keskitettiin tietohallinto, asiakirjahallinto, hankinnat, toimitilat ja toimistopalvelut sekä kuljetus- ja varastointipalvelut. Lakkautetun hallintopalvelukeskuksen hallinto-, talous-, henkilöstö-, viestintä- ja kehittämyksiköt jatkoivat suoraan toimitusjohtajan alaisina yksikköinä. Pällekkäisiä toimintoja keskittämällä tavoitellaan pitkällä aikavälillä yhteensä 15 - 20 henkilötyövuoden verran säästöjä henkilöstömenoissa (0,8 - 1 miljoonaa euroa vuositasolla). Tavoitellaan pääseminen ja täyden säästö määrän saavuttaminen vie useita vuosia, mutta tavoitteena on saavuttaa ainakin puolet säästöistä 3 - 4 vuoden kuluessa. Henkilöstömäärän sopeuttaminen toteutetaan ns. luonnollisen poistuman kautta.

Asiakaspalvelut on organisoitu matriisimuodossa. Matriisia johtaa toimitusjohtajan alaisuudessa HSY:n asiakaspalvelupäällikkö. Vuonna 2011 aloitettiin asiakaspalvelun kehittämishanke, jonka tavoitteena on kehittää, yhtenäistää ja yhdistää asiakaspalvelun toimintoja ns. yhden luukun periaatteen mukaisiksi sekä edistää sähköistä asiointia. HSY:n hallitus päätti 19.10. perustaa toimitusjohtajan alaisuudessa toimivan asiakaspalvelut -yksikön, joka sisältää asiakaspalvelun kehittämisen, asiakaspalvelukeskuksen sekä laskutuksen. Uusi yksikkö aloittaa toimintansa 1.1.2013. Samassa yhteydessä lakkautetaan vesihuollon liiketoiminnan tuki -osasto, josta asiakaspalveluhenkilöstöä siirtyy uuteen asiakaspalveluyksikköön, verkko-osaston liittymispalveluihin sekä toimialajohtajan alaisuuteen perustettavaan talous- ja hallintoyksikköön, joka vastaa toimialan hallinto-, laki-, kehittämis- ja taloussuunnittelutehtävistä.

1.1.4 Toimintaympäristö

Vuoden 2011 loppupuoliskolla alkanut epävarmuus euroalueen talouden näkymistä kehittyi vuoden aikana vakavammaksi, eikä syvemmän kriisin mahdollisuutta voi sulkea pois. Valtionvarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan vuoden 2012 noin 1 %:n kasvu on täysin kotimaisen kysynnän ja yksityisen kulutuksen varassa. Suomen talouskasvun arvioidaan heikkenevän pysyvästi työikäisen väestön vähentyessä ja investointiasteen pienentyessä. Inflaation arvioidaan alenevan 2,6 %:iin. Välillisten verojen korotukset vuoden alussa ovat nostaneet mm. polttoaineiden hintoja, joka heijastuu HSY:ssä esimerkiksi jätekuuljetusten urakkahintoihin. Rakennuskustannusten kasvuvauhti on jäänyt alle yleisten kuluttajahintojen kasvun. Palveluhankinnoissa työvoimakustannusten kasvu lisää kustannuspaineita. Keskimääräisen nimellisen ansiotason arvioidaan kohoavan 3,5 %. Rahoitusmarkkinoilla sekä lyhyet että pitkät korot ovat alentuneet, toisaalta rahoituksen saatavuus on heikentynyt ja pankkien riskilisät nousseet.

Rakentamisen näkymät ovat heikkenemässä. Rakennusteollisuuden suhdannekatsauksen mukaan vuoden 2012 aikana rakentamisen kokonaismäärä on kääntynyt noin 3 %:n laskuun. Uudisrakentamisen vähentyessä korjausrakentamisen määrä kuitenkin kasvaa. Rakentamisen painopiste on ollut vapaarahoitteisessa tuotannossa kysynnän pysyessä kohtuullisen hyvänä mm. alhaisesta korkotasosta johtuen. Pääkaupunkiseudulla asuntotuotannon ja muun rakentamisen edellytykset paranevat, kun suuret projektiluemat Kalasatama, Jätkäsaari ja Kruunuvuoren ranta etenevät Helsingissä, Espoossa on käynnissä mm. Suurpellon sekä Vantaalla Leinelän ja Marja-Vantaan rakentaminen. HSY:ssä rakentaminen heijastuu investointeina vesihuoltoinfrastruktuuriin, jota rakennetaan alueiden muun rakentamisen tahdissa.

Pääkaupunkiseudun muuttoliike on koko 2000-luvun jatkunut vilkkaana. Kireä asuntotilanne, asumisen kalleus ja edullisten omakotitalotonttien puute ovat houkutelleet väkeä muuttamaan aluetta ympäröivälle työssäkäyntialueelle. Tästä huolimatta asukasmäärät ovat kasvaneet jatkuvasti. Vuonna 2012 Helsingin, Espoon, Kauniaisen ja Vantaan asukasluku on kasvanut 15 648 asukkaalla (+1,5 %). Väestörekisterikeskuksen mukaan jäsenkuntien alueella asui 31.12. yhteensä 1 075 465 asukasta. Asukasmäärien lisääntyminen heijastuu suoraan sekä vesi- että jätehuollon toimintavolyymejä kasvattaen.

Suomen hallitus valmistelee hallitusohjelman mukaisesti koko maan kattavaa kuntauudistusta. Tavoitteena on vahvoin peruskuntiin perustuva elinvoimainen kuntarakenne. Kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvitys luovutettiin hallinto- ja kuntaministerille helmikuun alussa, jonka jälkeen selvitys esiteltiin kunnille aluekierroksilla ja siitä pyydettiin kuntien lausuntoja. Hallinnon- ja aluekehityksen ministeriryhmä hyväksyi kesäkuun lopussa kuntarakenteen kuntauudistusta ohjaavat kriteerit, joiden pohjalta kunnat voivat käynnistää tarvittavat selvitykset ja muodostaa uudet kunnat. Metropolialueella tehdään erillinen selvitys, jossa kartoitetaan alueen tulevat kuntajakoselvitysalueet sekä vaihtoehtoiset mallit metropolihallinnoksi. Kuntauudistuksen rinnalla toteutetaan myös kuntalain kokonaisuudistus.

Toukokuussa voimaan tulleen uuden jätelain säädökset laajentavat kunnan velvollisuutta järjestää jätehuolto ja muuttavat kunnan roolia pakkausjätteiden jätehuollon järjestämisessä. HSY vastaa jatkossakin asumisessa syntyneen jätteen ja julkisessa palvelu- ja hallintotoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta jäsenkuntiansa alueella. Vastuu terveys- ja sosiaalipalveluissa sekä koulutustoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollon osalta laajenee siten, että vastaavissa yksityisissä toiminnoissa syntyvä jäte siirtyy HSY:n järjestämän jätehuollon piiriin. Pakkausjätteiden jätehuolto siirtyy tuottajien vastuulle, mutta niillä ei ole velvollisuutta järjestää kiinteistökohtaista jätteen kuljetusta. Pakkausten tuottajat ovat ilmoittaneet, etteivät ne tule järjestämään pakkausten kuljettamista kiinteistöiltä, vaan kiinteistöittäinen kuljetus toteutetaan 1.9.2015 alkaen HSY:n järjestämänä jätteenkuljetuksena. Lasin ja metallin

osalta kiinteistöitäinen kuljetus käynnistyy jo syksyllä 2013. Erilliskerätty pakkausjäte toimitetaan tuottajan järjestämään jätehuoltoon.

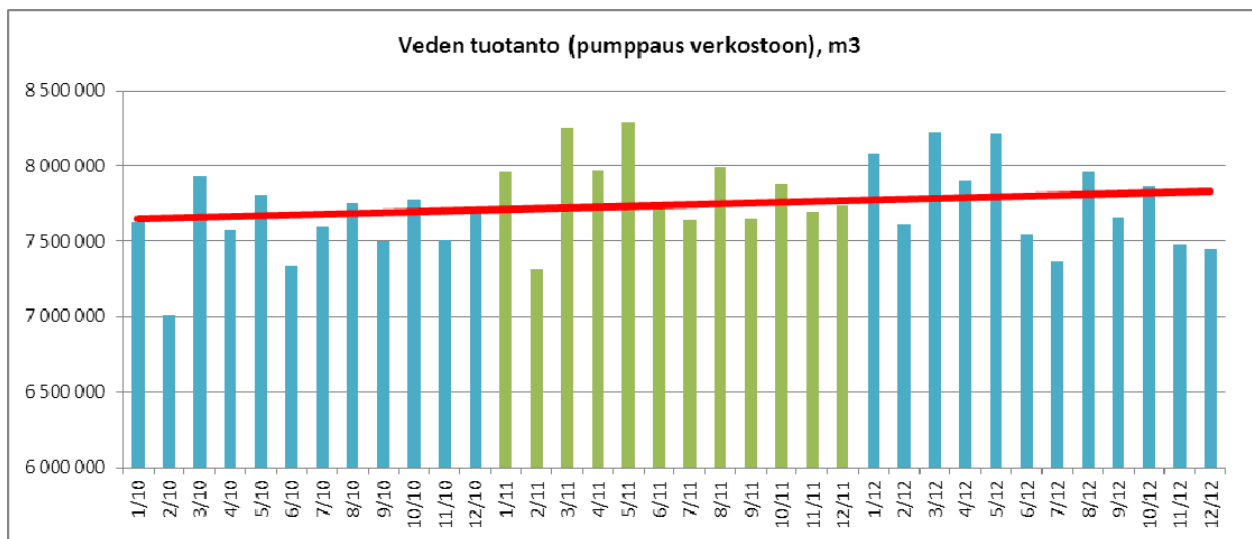
1.1.5 Toiminta tilikaudella

HSY tuotti vuonna 2012 vesi- ja jätehuoltopalveluita yli miljoonalle pääkaupunkiseudun asukkaalle ja yrityksille. Talousvettä tuotettiin ja jätevettä puhdistettiin myös toiminta-alueen ulkopuolisille vesihuoltolaitoksille sekä hoidettiin jätehuoltopalvelut sopimusperusteisesti Kirkkonummen kunnalle. Seutu- ja ympäristötietoja tuotettiin pääkaupunkiseudulle ja osin laajemmalle, Helsingin seudun 14 kunnan alueelle.

Vesihuolto

Talousveden tuotanto palautui normaalitasolle

Edellisvuoden tavanomaista suurempi vedentuotannon kasvu tasoittui ja kääntyi jopa pieneen laskuun. Vuonna 2012 talousvettä tuotettiin yhteensä 93,4 milj. m³, joka oli 0,8 % vähemmän vuoteen 2011 verrattuna. Vedenkulutukseen vaikutti osaltaan viime vuosia viileämpi ja sateisempi kesä. Tuotettu vesi oli hyvälaatuista ja se täytti sekä viranomaisten laatuvaatimukset ja -suositukset että HSY:n omat laatuvaatimukset. Orgaanisen aineen määrä Päijänteen raakavedessä kuitenkin kasvoi selvästi vuoden 2012 aikana. Alkuvuodesta orgaanisen kokonaishiilen (TOC) taso oli noin 6,5 mg/l nousten loppuvuonna jo tasolle 7,5 mg/l. Oletettu syy tähän on poikkeuksellisen sateinen vuosi, joka on lisännyt mm. humuksen huuhtoutumista vesistöön. Puhdistusprosessi toimi kuitenkin tehokkaasti ja tuotetun talousveden TOC-taso pysyi normaalina (1,7 mg/l).

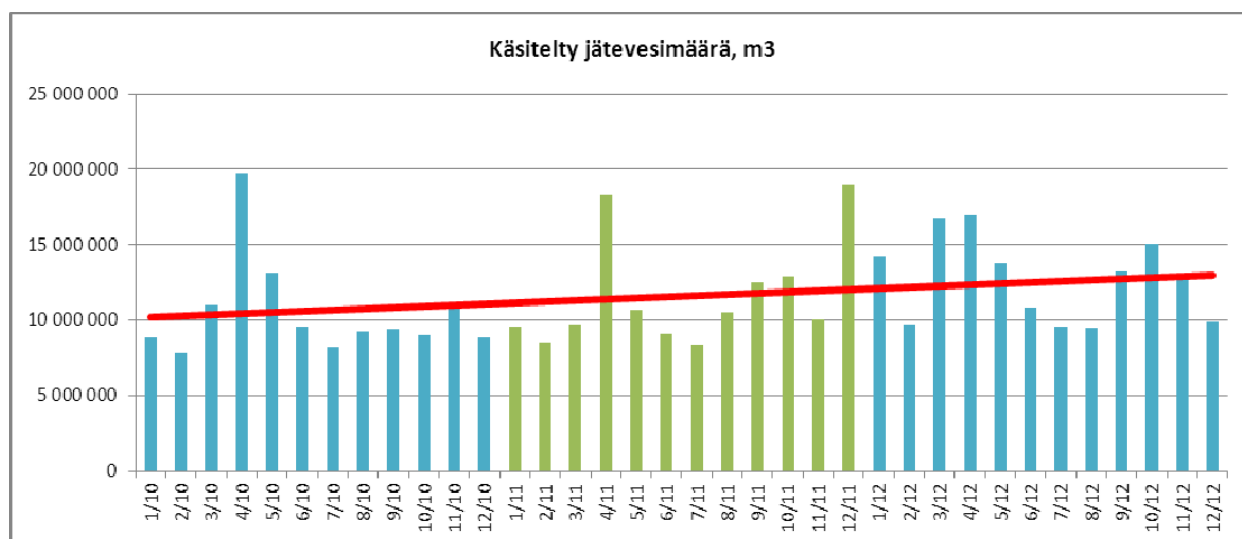

Lasketun veden määrä oli 71,9 milj. m³, josta myynti HSY:n toiminta-alueelle oli 70,8 milj. m³ ja alueen ulkopuolelle 1,1 milj. m³. Laskutettu vedenmyynti jäi 1,7 % edellisvuodesta, jolloin oli poikkeuksellisen suuri vedentuotanto ja sitä seurannut laskutus. Laskutetut vesimäärät eivät seuraa suoraan vedentuotantoa johtuen vesimittareiden luennan ja laskutuksen rytmeistä.

Runsaat sateet kasvattivat käsiteltävien jätevesien määrää

Jätevesimäärät koostuvat vedenkäytöstä syntyvästä jätevedestä sekä vuotovedestä ja sekaviemärialueen hulevesistä. Vuotovesien määrä riippuu voimakkaasti sademäärästä. Vuonna 2012 runsaat sateet kasvattivat käsiteltävien jätevesien määrää edellisvuodesta merkittävästi. Viikinmäen ja Suomenojan jäteveden-

puhdistamoilla käsiteltiin jätevesiä yhteensä 152,3 milj. m³, joka oli 9,5 % enemmän vuoteen 2011 verrattuna ja keskimääräiseen vuoteen verrattuna 17 % korkeampi. Käsitellyistä jätevesistä 136,4 milj. m³ oli HSY:n toiminta-alueelta, 15,9 milj. m³ alueen ulkopuolelta.

Huomattavasti keskimääräistä tasoa korkeampi vesimäärä rasitti puhdistusprosesseja, muuta siitä huolimatta ohitusveden määrä onnistuttiin pitämään hyvin kurissa ja se pieneni 60 % vuodesta 2011 ja 95 % vuodesta 2010. Jätevedenpuhdistamot saavuttivat olosuhteista huolimatta ympäristölupaehtojen mukaiset tavoitteet, mutta HSY:n omien tonnipohjaisten tavoitteiden täytyminen oli haastavaa jätevesivirtaaman ollessa keskimääräistä vuotta selvästi korkeammalla tasolla. Jätevedenpuhdistuksen kuormitus meren fosforin osalta oli 38 tonnia (tavoite 40 tonnia) ja typen osalta 1 235 tonnia (tavoite 1 200 tonnia).

Puhdistuksen sivutuotteena syntyy omassa energiantuotannossa hyödynnettävää biokaasua. Biokaasun tuotantotaso säilyi vakaana. Vuoden 2012 joulukuussa Suomenojan jätevedenpuhdistamolla tuotettu kaasu siirtyi Gasumin kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti liikennepolttoainekäyttöön. Toisena sivutuotteena syntyvä liete jatkojalostetaan mullaksi ja maanparannusaineksi. Lietteen jatkojalostus sujui suunnitellusti ja multatuotteilla oli hyvä kysyntä. Multaa ja maanparannuskompostia myytiin 100 400 m³, joka oli tuotantosuunnitelmassa arvioitu taso ja 16 % enemmän kuin vuonna 2011.

Vesihuoltoverkosta laajennettiin, ylläpidettiin verkoston kuntoa ja investoitiin laitoksiin

Vesihuoltoverkosto	Verkosta yhteensä	V. 2012 rakennettu uutta verkostoa	V. 2012 saneerattu vanhaa verkostoa
Vesijohdot	n. 2 980 km	40 km	6 km
Jäte- ja sekavesiviemärit	n. 2 720 km	32 km	17 km
Hulevesiviemärit	n. 2 160 km	39 km	5 km
Yhteensä	n. 7 860 km	111 km	28 km

Vuonna 2012 korjattiin äkillisiä vesijohtojen putkirikkoja 253 kpl ja viemäritukoksia 65 kpl. Kulutuskeskeytysaika oli noin 15 minuuttia/asukas. Sekä katujohdovuotoja että tukoksia oli vuoden aikana vähemmän kuin kahtena edellisellä vuonna. Kulutuskeskeytysaika kuitenkin kasvoi edellisvuodesta lähinnä loka-kuussa tapahtuneen Vantaan runkovesijohdon putkirikon vuoksi.

Uutta vesihuoltoverkosta rakennettiin yhteensä 111 km. Keskeisiä uudisrakennuskohteita olivat Helsingissä Jätkäsaari, Kalasatama, Lallukantien alue, Jollas, Linnanpelto, Suopelto ja Alppikylä, Espoossa Espoon keskus, Suurpelto ja Tapiola sekä Vantaalla kehärataan ja Marja-Vantaaseen liittyvät kohteet.

Länsi-Espoon runkovesijohdon rakennustyöt Sinimäessä ja Suurpellon alueella jatkuivat. Leppävaaran alittavan putkitunnelin rakennussuunnitelmat valmistuivat ja urakkakilpailu käynnistettiin. Hakunilasta Långmossebergenin jätevoimalaitokselle johtavan päävesijohdon rakennustyöt käynnistyivät keväällä. Johtolinja tulee toimimaan jatkossa Östersundomin alueen toisena runkovesijohtoyhteytenä. Helsingin kantakaupungin vedenjakelun toimintavarmuutta parantava Tilkka - Käpylä yhteiskäyttötunnelivesijohto valmistui.

Runkoviemäreiden osalta Helsingin ydinkeskustan ja Keski-Pasilan viemärointiä turvaavan Mäntymäki-Vallila viemäritunnelin toteutussuunnitelmat valmistuivat. Verkostoylivuotoja vähentävän Merikannontien viemäritunnelin rakennusurakasta tehtiin päätös. Verkostosaneerausten osalta toteutettiin kolme isoa viemärisaneerausurakkaa Töölön ja Kampin alueilla. Näissä urakoissa saneerattiin yhteensä noin kahdeksan kilometriä viemäriä Helsingin ydinkeskustassa.

Vuoden aikana uusittiin Itäkeskuksen metroaseman tunnelivesijohto ja saneerattiin Suomenlinnaan johtava merenalitusvesijohto. Merkittäviä verkostosaneerauksia toteutettiin lisäksi Helsingissä Herttoniemessä ja Kannelmäessä, Espoossa Tapiolassa ja Lähderannassa, Kauniaisissa Bredantiellä ja Vantaalla Tikkurilassa. Kokonaisuudessaan verkostoa saneerattiin 28 km.

Edellisenä vuonna aloitettu Haukilahden vesitornin saneeraustyö valmistui syksyllä. Korson aiemmin kunnostetulla vesitornilla toteutettiin kahden säiliön sisäpussien uusiminen. Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen korkeapainepumppaamon peruskorjausurakka käynnistyi ja tilaajan toimitukseen kuuluvista korkeapainepumpuista tehtiin hankintapäätös. Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen prosessien perusparannuksen ja kapasiteetin noston hankesuunnitelma hyväksyttiin. Pitkäkosken uuden alavesisäiliön rakennustyöt käynnistyivät syksyllä.

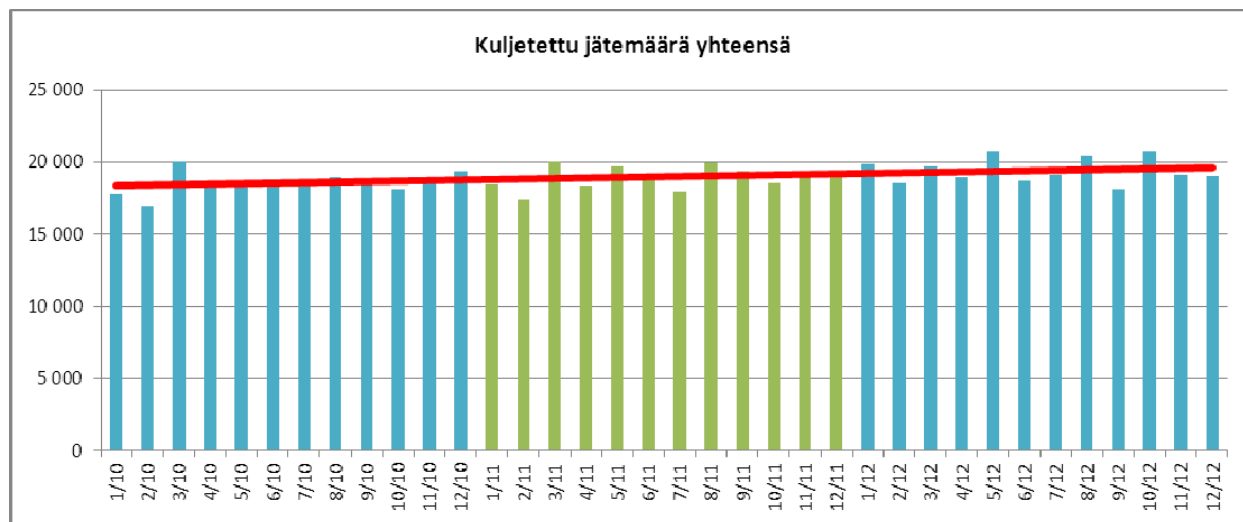
Viikinmäen 9. linjan käyttöönottourakasta tehtiin päätös. Uusi biokaasumoottori ja siihen liittyvä asennus- ja putkistourakka tilattiin ja moottori otetaan käyttöön tammikuussa 2013. Molemmilla puhdistamoilla toteutettiin energiatehokkuusohjelman mukaisia investointeja painottuen lämmön talteenoton kehittämiseen. Jätevedenpumppaamoiden toiminnanohjauksen kehittämisinvestointikokonaisuus käynnistettiin, ja tähän liittyen tilattiin pumppaamojen kaukokäytön ala-asemien uusimisurakka. Asennusten ensimmäinen vaihe saatiin valmiiksi aikataulussaan vuoden aikana. Pukinmäen jätevedenpumppaamolla toteutettiin mittava saneerausprojekti ja muut pumppaamoinvestoinnit etenivät aikataulussaan.

Blominmäen jätevedenpuhdistamon ympäristölupahakemuksen valmistelu käynnistettiin ja puhdistamon mahdollisten hätäylivuotojen vesistövaikutuksista Espoonlahteen tehtiin Natura-arviointi. Natura-arvioinnin perusteella puhdistamon hätäylivuotojen teknistä toteutusta on edelleen kehitettävä ja purkutunnelin riskien hallintaan on kiinnitettävä vielä aikaisempaa enemmän huomiota. Puhdistamon pääsuunnittelun ja kallioteknisen suunnittelun konsulttikilpailutus käynnistettiin.

Jätehuolto

Asiakaskiinteistöltä kerätyn ja kuljetetun jätteen määrä kasvoi

Jätehuollon noin 76 000 asiakaskiinteistöllä tehtiin vuonna 2012 yhteensä noin 7,1 miljoonaa jäteasiatyhjennystä ja kuljetettiin jätteitä yhteensä 233 000 tonnia, joka on 2,6 % enemmän kuin vuonna 2011. Kuljetettujen jätteiden määrän kasvu selittyy osin seudun asukasmäärien kasvulla, osin uuden tarkemman laskentamenetelmän käyttöönotolla. Kuljetetuista jätteistä 189 500 tonnia oli sekajätettä, 37 800 tonnia biojätettä ja muuta jätettä 5 700 tonnia.

Talven 2012 vaikeat keliolosuhteet vaikeuttivat jätteenkuljetuksia koko HSY:n alueella. Tästä syystä operatiivisessa toiminnassa asetettuja laatutavoitteita ei saavutettu alkuvuoden osalta. Loppuvuoden osalta laatutasoa saatiin kohotettua niin, että jäteastioiden tyhjennysten aikataulussa pysymiselle asetettu 96 %:n tavoite saavutettiin.

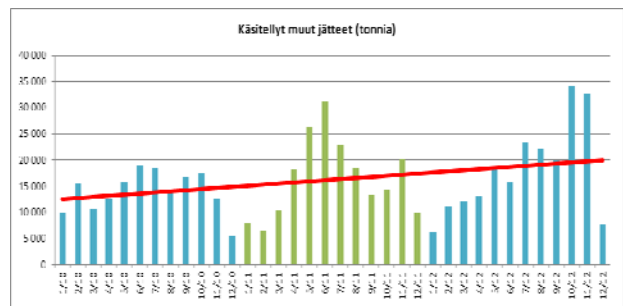
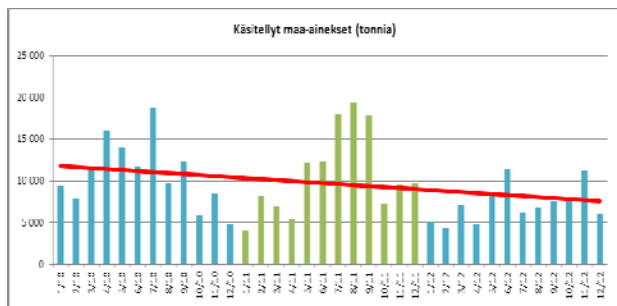
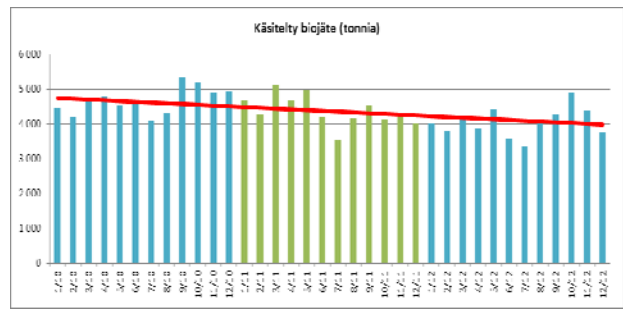
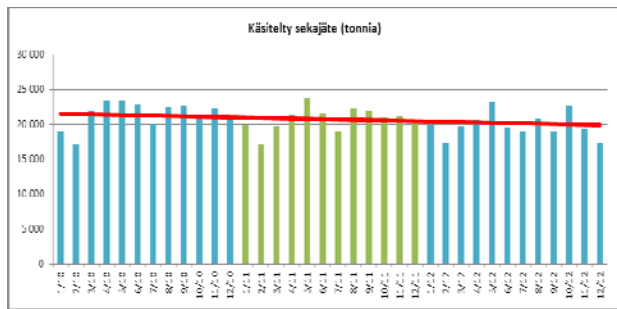
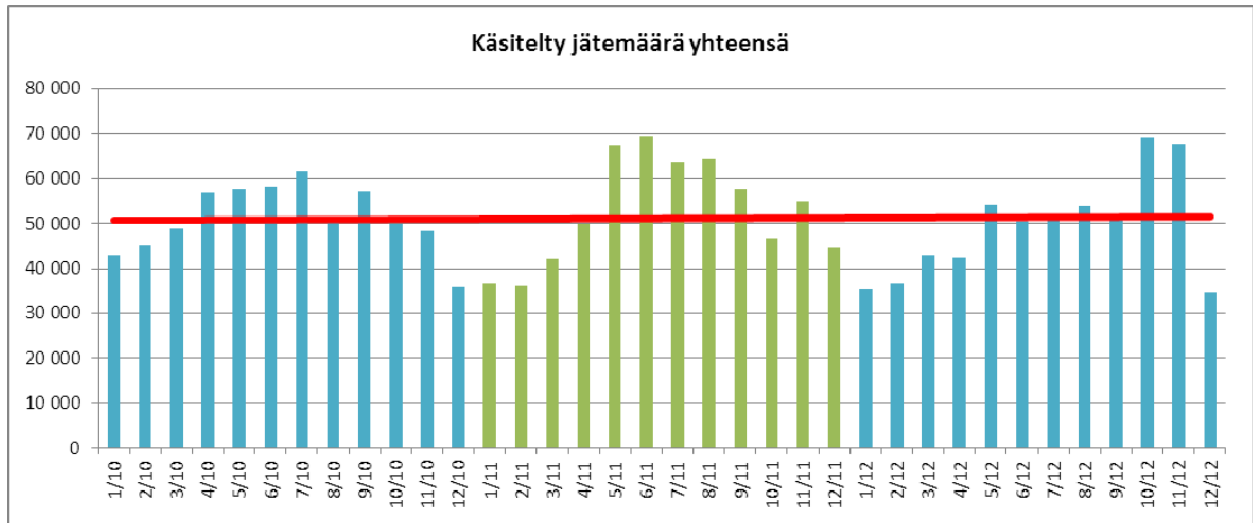
Vuoden 2012 aikana kilpailutettiin 14 urakka-alueita, keväällä 7 sekajätteen aluetta Pohjois-Helsingistä, syksyllä 7 vaihtolava- ja nosturityön aluetta koko seudulla. Kilpailutuksen myötä kuljetusurakoiden hinnat nousivat keskimäärin 9 % urakoissa vaadittavan kaksoismiehityksen käytön sekä kohonneiden polttoainekustannusten vuoksi.

Käsiteltäväksi vastaanotetut jätemäärät laskussa

Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksessa käsiteltäväksi vastaanotettujen jätteiden ja maa-ainesten yhteismäärä väheni vuonna 2012 edellisvuoteen verrattuna. Jätteitä ja maa-aineksia otettiin vastaan yhteensä 589 970 tonnia, joka on 7 % vähemmän kuin vuonna 2011. Vastaanotetuista jätteistä 238 272 tonnia oli sekajätettä, 177 083 tonnia hyödynnettävää rakennusjätettä, 86 373 tonnia maa-aineksia ja 48 512 tonnia biojätettä. Vastaanotetusta seka- ja biojätteen kokonaismäärästä noin 79 % kerättiin HSY:n kilpailuttamien jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilta asiakaskiinteistöltä.

Erityisesti biojätteen ja maa-ainesten määrät pienenevät aiemmasta. Biojätettä vastaanotettiin 7,7 % vähemmän kuin vuonna 2011, koska kaupan ja teollisuuden biojätettä ohjautui käsiteltäväksi ja hyödynnettäväksi muiden toimijoiden käsittelylaitoksille. Biojättemäärän väheneminen tasaantui loppuvuodesta. Sekä lievästi että voimakkaasti pilaantuneiden maiden vastaanottomäärät pienenevät vuoden 2011 vastaan-

ottomääristä keskimäärin 56 %. Maa-ainemäärän vähenemistä selittää lähinnä maiden alueellisen käsittelykapasiteetin kasvu ja vastaanottohintojen aleneminen.

Biojätteen käsittelyssä on valmistauduttu mädätykseen siirtymiseen kompostoinnin prosessimuutoksilla siten, että nykyinen kompostointilaitos soveltuu uuden mädätyslaitoksen valmistuttua mädätyksen loppu-tuotteen eli mädätteen mahdollisimman haitattomaan kompostointiin. Mädätyslaitoksen rakentamista on viivästyttänyt vastaanotetun biojätteen määrän väheneminen, jonka vuoksi laitoksen kapasiteettia ja käsittelymenetelmää on esitetty muutettavaksi. Vanhan kompostointilaitoksen soveltuvuutta jätevesilietteen mädätteen kompostointiin tutkittiin erillisellä kokeella.

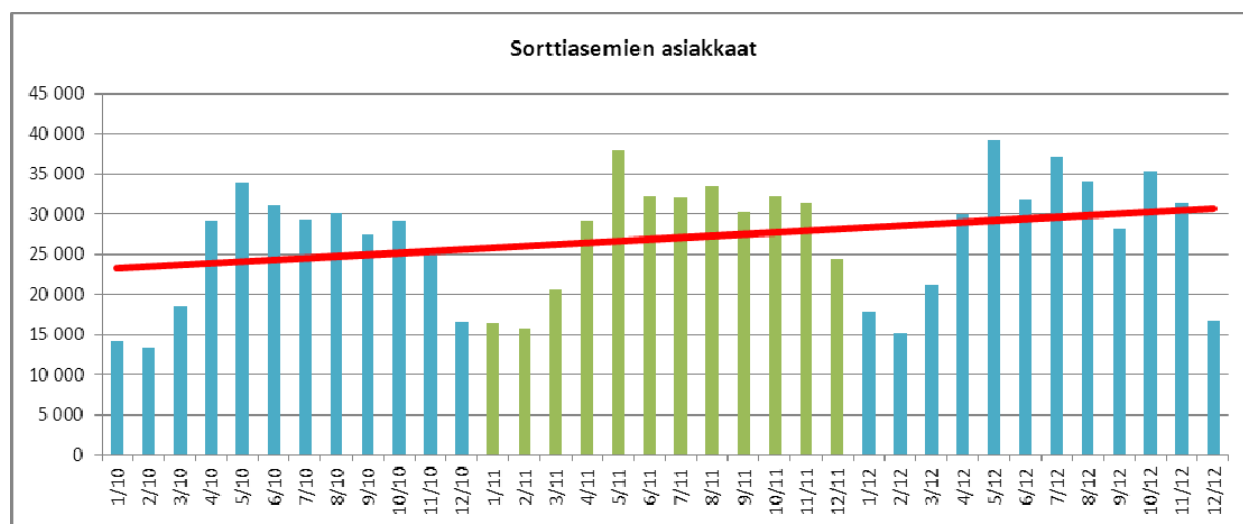
Pilaantuneiden maiden käsittelyhallin ilmanvaihtojärjestelmä valmistui loppuvuodesta 2012. Halliin on otettu pilaantuneita maa-aineksia vastaan jo elokuusta 2011, jolloin hallin rakennustekniset työt valmistuivat. Vastaanotetuilla hyödynnettävillä kiviaineksilla ja kiviainestyyppisillä rakennusjätteillä on korvattu ulkopuolella ostettavaa materiaalia kaatopaikan rakentamisessa.

Noin 190 hehtaarin laajuisen Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen alueesta 60 hehtaaria on suoja-alueita ja 50 hehtaaria vanhaa, vuonna 2007 suljettua kaatopaikkaa. Hyötykäyttöalueita on yhteensä noin 20 hehtaaria. 60 hehtaarin laajuiselle laajennusalueelle on vuoden aikana rakennettu uutta sekajätteelle tarkoitettua läjitysalueita. Tämä kooltaan noin 4,6 hehtaarin alue valmistui syksyllä ja sen täyttötoiminta aloitetaan, kun nykyisin käytössä olevien läjitysalueiden täyttötilavuus loppuu tai käsittelytoiminta pienevillä läjitysalueilla käy mahdottomaksi. Uusi läjitysalue toimii myös vara-alueena mahdollisten kriisien kohdatessa muita käsittelyalueita tai -menetelmiä. Laajennusalueelle rakennettiin myös rakenteilla olevan Vantaan energian jätevoimalan tuhkan loppusijoitusta varten ns. tuhkasolua, jonka runkotyöt valmistuivat loppusyksystä. Laajennusalueella valmistui myös sekajätteen energiahyödyntämistä tukeva jätteen paalaus- ja välivarastointi alue. Sekajätettä tullaan paalaamaan vuoden 2013 keväästä alkaen aina jätevoimalan valmistumiseen saakka.

Ämmässuon kaatopaikalta kerättiin kaatopaikkakaasua 51,7 miljoonaa kuutiota, josta tuotettiin sähköä noin 100 GWh. Kaasun hyödyntämisaste oli 89,3 %. Kaasuvoimalan hukkalämmön hyödyntämistä varten rakennettu aluelämpöverkko valmistui vuoden aikana.

Sortti-asemien kävijämäärät jatkoivat kasvuaan

Kivikon, Konalan ja Ämmässuon Sortti-asemilla sekä Munkinmäen jäteasemalla kävi yhteensä 337 578 asiakasta, joka on 0,4 % enemmän kuin vuonna 2011. Sortti-asemien asiakasmäärät kasvoivat tammi-marraskuussa 2,9 %, mutta vuonna 2012 joulukuussa poikkeuksellisen runsas lumentulo ja joulunpyhien ajoittuminen arkipäiville vaikuttivat siihen, että joulukuun asiakasmäärät jäivät merkittävästi vähäisemmiksi vuoteen 2011 verrattuna. Yli 80 % asiakaskäynneistä tapahtui Kivikon ja Konalan Sortti-asemilla, jotka olivat erityisesti kevään ruuhkahuippuina ajoittain ruuhkautuneita.

Vantaan Ruskeasantaan rakennettavan uuden Sortti-aseman rakennustyöt aloitettiin loppusyksystä 2012 maaperän vahvistamisella. Varsinainen rakentaminen alkaa suunnitelmien mukaan vuoden 2013 lopulla ja uuden aseman arvioidaan valmistuvan vielä vuoden 2014 aikana.

Kierrätyspisteverkostoa on uudistettu usean vuoden ajan. Tähän mennessä valmistuneissa 122 alueellisessa kierrätyspisteissä eri puolilla pääkaupunkiseutua, Sortti-asemilla, sekä keväällä kiertäneillä keräys-autoilla kerättiin jätteitä yhteensä 74 173 tonnia, joka oli 0,8 % edellisvuotta enemmän.

Huhti-toukokuussa HSY:n kiertävät keräysautot keräsivät koteihin kertyneitä vaarallisia jätteitä, sähkölaitteita sekä metalliromua ympäri pääkaupunkiseutua ja Kirkkonummea lähes 300 pysähdyspaikalla. Yhteensä kiertävillä keräysautoilla kerättiin jätettä yli 420 tonnia (sisältyy erilliskerättyyn jättemäärään), josta yli puolet oli sähkölaiteromua.

Neuvonta kannusti asukkaita ympäristötekoihin

Kuluttajia lähestyttiin talvella vaarallisen jätteen sekä loppuvuodesta jätteen vähentämisen kampanjateemoilla. HSY toimi loppupalvelusta käynnistyneen valtakunnallisen vaarallisen jätteen kampanjan kokoajana ja koordinoijana yhdessä Jätelaitosyhdistyksen (JLY) ja Vesilaitosyhdistyksen (VVY) kanssa. Kampanjan nettisivusto on osoitteessa www.vaarallinenjate.fi. Ennen joulua kuluttajia ohjattiin valitsemaan lahjaksi mm. palveluita teemalla ”Anna aineeton elämyslahja”.

Vantaalla toteutettiin risunkeräyskokeilu 600 kiinteistöllä. Kokeilulla HSY vastasi asukkaiden ja viranomaisten toiveisiin helpottaa pienikiinteistöjen omistajia pääsemään helposti eroon risuista, joita ei saa polttaa taajama-alueilla eikä viedä yleisille viheralueille. Kerätyt risut hakettiin hyötykäyttöön.

Kummikouluohjelmassa järjestettiin opettajien verkostotapaaminen ja valittiin yhdeksän uutta kummikoulu. Lajittelupeli lähetettiin yli 300 suomen- ja ruotsinkieliseen peruskouluun sekä ammatilliseen oppilaitokseen. Lainattavien neuvontamateriaalien valikoima laajeni Vaarallinen jäte -työpajalla, ruotsinkielisellä lajittelupelillä sekä sanaselityspelillä.

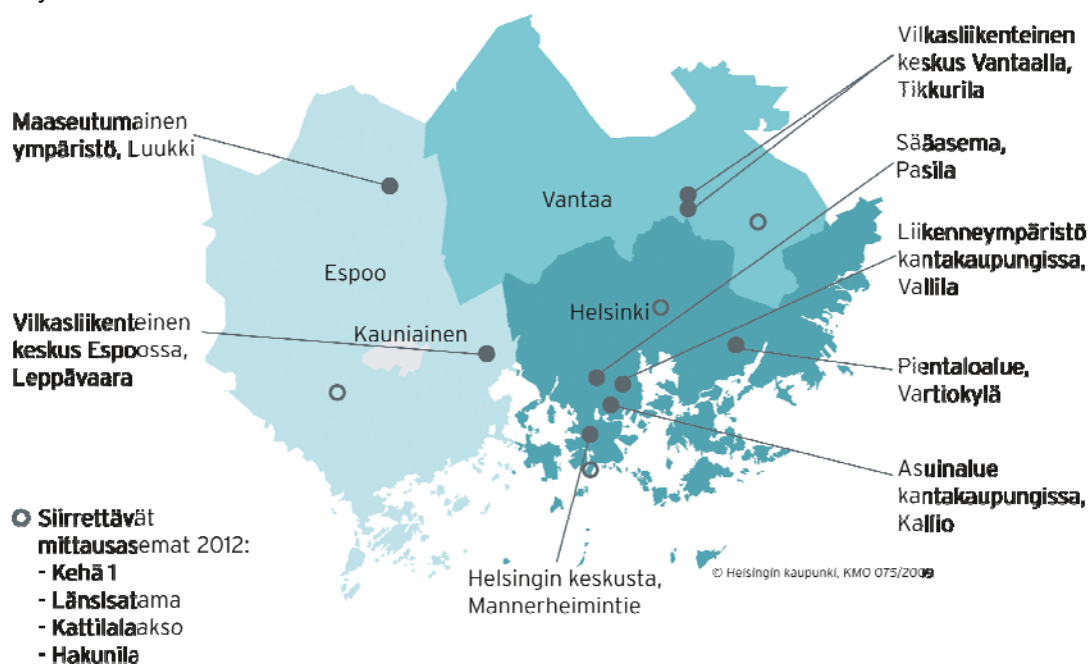
Uudelleenkäytön edistämiseksi ja käyttökelpoisen tavaran edelleen ohjaamiseksi tehtiin kysely Kivikon ja Konalan Sortti-asemien kävijöille. Asukas- ja isännöitsijäkyselyjen avulla kartoitettiin asiakkaiden toimintaa ja tietoutta jäteasioissa.

HSY näkyi yhteensä yli 10 eri tapahtumassa, mm. Energiatehtaalla, Ruuti-Expossa, Kontulan asukasillassa sekä Opi ja kasva -messuilla. Yhteistyössä vesihuollon sekä seutu- ja ympäristötiedon kanssa toteutettiin isännöitsijätilaisuus (120 osallistujaa). Ostettujen neuvontapalvelujen avulla tavoitettiin vuoden aikana 29 419 kuulijaa oppilaitoksissa, päivähoidossa ja asukastilaisuuksissa sekä opastettiin vieraita käsittelykeskuksessa, yhteensä 591 tilaisuudessa.

Seutu- ja ympäristötieto

Ilmanlaatua seurattiin eri puolella pääkaupunkiseutua

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatua seurattiin 11 mittausasemalla. Seuranta jatkettiin seitsemässä kiinteässä mittauspisteessä sekä lisäksi siirrettävillä asemilla erityyppisissä kaupunkiympäristöissä. Mittausasemilla seurattiin tärkeimpien kaupunki-ilman epäpuhtauksien, kuten erikokoisten hiukkasten, typenoksidien, otsonin, hiilimonoksidin, rikkidioksidin, bentseenin, polyaromaattisten hiilivetyjen sekä eräiden raskasmetallien pitoisuuksia. Laskelmien ja mittausten tueksi ylläpidettiin omaa säähavaintoasemaa. Ilmanlaatumatkat toimitettiin reaaliaikaisesti HSY:n verkkosivuille ja ilmanlaatuportaaliin. Lisäksi ilmanlaadusta tiedotettiin arkipäivisin eri medioissa. Huonosta ilmanlaadusta hälyttävä tekstiviestipalvelu otettiin käyttöön keväällä.

Seudun kehityksen seuranta palvelevia paikkatietoja avattiin

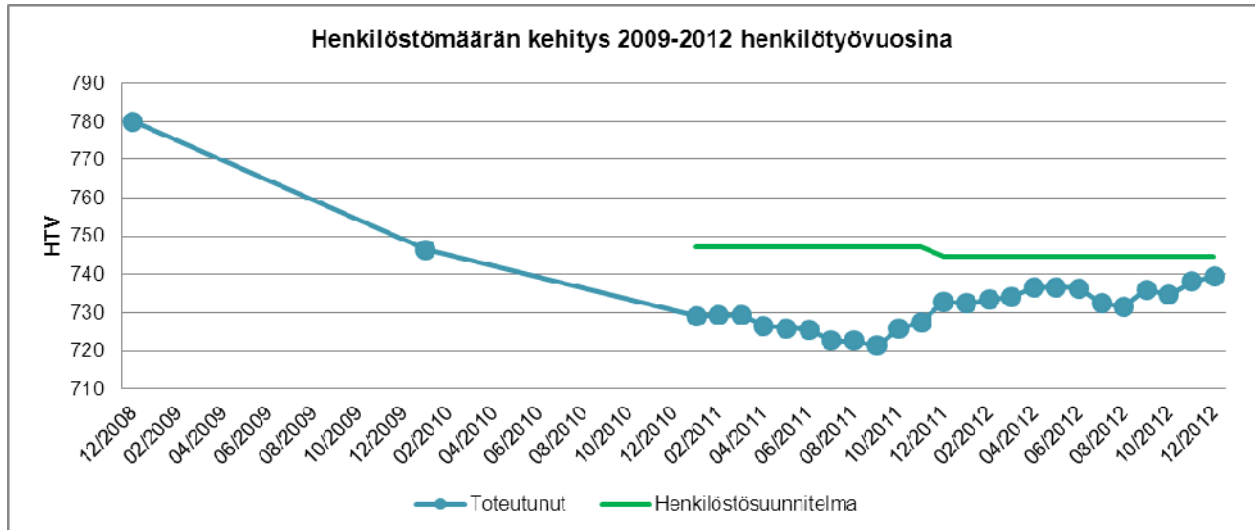
Seudullisen paikkatietopalvelun tietopohjana toimivaa Seudullista perusrekisteriä ylläpidettiin suunnitellusti. Loppuvuodesta toteutettiin siirtyminen uuteen EUREF koordinaatistojärjestelmään samanaikaisesti pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. HSY julkaisi keskeiset suunnittelua palvelevat paikkatiedot sisältävän SeutuCD'12 -aineistokokoelman myös latauspalveluna. Lisäksi HSY julkaisi SeutuCD-tietoihin pohjautuvia paikkatietoaineistoja mm. seudun väestön ja rakentamisen kehityksestä avoimena datana kaikkien vapaasti hyödynnettäviksi.

HSY vastaa Helsingin seudun MAL- aiesopimuksen seurannasta ja raportoinnista

Helsingin seudulle solmittiin valtion ja kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-aiesopimus kaudelle 2012 - 2015, jonka yhteydessä sovittiin myös seudullisen maankäyttösuunnitelman laatimisesta. HSY valmisteli yhteistyössä Uudenmaan liiton ja HSL:n kanssa aiesopimuksen liitemateriaalin, joka sisältää Helsingin seudun asuntotuotannon tavoitteet ja ensisijaiset kohdealueet vuoteen 2020. Pääkaupunkiseudun osalta siinä hyödynnettiin HSY:n tuottamia rakennusmaavarantotietoja. Lisäksi HSY on valmistellut laajassa sidosryhmäyhteistyössä sopimuksen seurantasuunnitelmaa vuosille 2012 - 2015. HSY vastaa aiesopimuksen seurantaan liittyvästä raportoinnista.

1.1.6 Henkilöstö

Vuonna 2012 palkkoja ja palkkioita maksettiin sivukuluineen yhteensä 40,9 miljoonaa euroa. Henkilöstömäärä vuoden päättyessä oli 739,6 htv, josta vesihuollon henkilöstöä oli 448,3 htv (60,6 %), jätehuollon 131,2 htv (17,7 %), seutu- ja ympäristötiedon 37,1 htv (5,0 %), tukipalveluiden 72,6 htv (9,8 %) sekä johdon, ohjauksen ja kehittämisen henkilöstöä 50,5 htv (6,8 %). Henkilöstösuunnitelmassa vuodelle 2012 henkilöstömääräksi oli arvioitu keskimäärin 744,7 htv. Henkilöstöstä 92,7 % työskenteli vakituisessa työsuhteessa, 7,3 % määräaikaisina.

Tilikauden aikana toimialoilla ja tulosalueilla toteutettiin syksyllä 2011 tehdyn henkilöstökyselyn tulosten perusteella laadittua toimenpideohjelmaa. Syksyllä 2012 henkilöstökysely uusittiin ja tuloksista raportoitiiin marraskuussa. Työtyytyväisyyden yleisarvosana parani hieman edellisvuodesta, mutta jäi edelleen suhteellisen alhaiseksi. Tulosten perusteella laaditaan edellisen vuoden tapaan kehittämissuunnitelmat, joista keskeiset toimenpiteet viedään myös vuoden 2013 tulokortteihin. Toimenpiteiden etenemistä seurataan väliarvioinneissa ja mitataan niissä onnistumista syksyllä 2013 toteutettavassa henkilöstötutkimuksessa.

Henkilöstöprosessien kehittämistä koskevaa hanketta jatkettiin. HR-järjestelmän hankinta kilpailutettiin toisella vuosipuoliskolla ja sen käyttöönotto alkaa vuoden 2013 puolella. Tavoitteena on helpottaa johtamista, parantaa suunnitelmallisuutta ja tietojen saatavuutta sekä lisätä tehokkuutta ja selkiyttää tehtävänjakoa.

Henkilöstötoimikunta ja HSY:n johtoryhmä hyväksyivät osaamisen kehittämisen työryhmän laatiman koulutusohjelmaluonnoksen vuosille 2012 - 2013. Ohjelman mukaista koulutusta ja valmennusta on järjestetty kevästä alkaen. Työsuojelun toimintaohjelma ja työterveyshuollon suunnitelma käsiteltiin työsuojelutoimikunnassa, joka käsittelee lisäksi sille lainsäädännön, toimintaohjelman ja -suunnitelman mukaan sille kuuluvat asiat sekä työsuojelun ajankohtaisia asioita. Työsuojelukoulutuksia järjestettiin toiminnallisten tarpeiden mukaan.

Henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ja henkilöstötilastot tilikaudelta 2012 esitetään tilinpäätökseen erillisenä liitteenä sisältyvässä henkilöstökertomuksessa.

1.1.7 Ympäristövastuu

Ilmastotyötä jatketaan

HSY:n yhtenä strategisena päämääränä on toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa. HSY:ssä tehdään työtä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja muutokseen sopeutumiseksi. Vuonna 2012 ilmestyneen 5-vuotiskatsauksen mukaan Pääkaupunkiseudun ilmastostrategia 2030:ssa määritetyt hillintäkeinot on otettu hyvin käyttöön pääkaupunkiseudulla. HSY seuraa vuonna 2007 valmistuneen ilmastostrategia 2030:n toteutumista laskemalla ja raportoimalla seudun kasvihuonekaasupäästöt, kokoamalla hillintää kuvaavat ilmastoindikaattorit ja julkaisemalla katsausta seudun parhaista ilmastotyön esimerkeistä vuosittain. Ilmastostrategian tavoitteita tarkistettiin vuonna 2012

HSY hyväksyi osaltaan pääkaupunkiseudun ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategian. Strategiaan on koottu seudullisia strategisia lähtökohtia ja linjauksia sekä lyhyemmän aikavälin (2012 - 2020) toimenpidelinjauksia, joiden avulla pääkaupunkiseudun kaupungit, kuntayhtymät ja muut seudulliset toimijat voivat varautua ja sopeutua ilmastonmuutoksen ja sään ääri-ilmiöiden vaikutuksiin.

Tavoitteena energiaomavaraisuus

Vedenpuhdistus- ja jätevedenpuhdistuslaitokset ovat HSY:n suurimpia energiakäyttäjiä. Sähkönkulutus erityisesti jätevedenpuhdistamoilla ja -pumppaamoissa on huomattavaa. Vaikka HSY kuluttaa paljon energiaa, se on samalla yksi tärkeimmistä pääkaupunkiseudun uusiutuvan energian tuottajista.

Vuonna 2012 HSY liittyi kuntien energiatehokkuussopimukseen. Tavoitteena on yhteensä 17 GWh:n eli noin yhdeksän prosentin energiansäästö kaikilla toimialoilla vuoteen 2017 mennessä vuoden 2010 tasosta. Energiatehokkuusryhmän valmisteleman energiatehokkuussuunnitelman mukaan tavoite saavutetaan merkittäväillä investoinneilla sekä jalkauttamalla energiatehokkuus koko organisaation läpileikkaavaksi tavoitteeksi lukuisilla toimenpiteillä. Lisäksi hallituksen hyväksymässä suunnitelmassa linjataan, että HSY tavoittelee energiaomavaraisuutta vuoteen 2017 mennessä.

HSY:n vuosittaisen energiataseen ja kasvihuonekaasupäästöjen seurannan mukaan kuntayhtymän oma hiilivapaa energiantuotanto on kasvanut joka vuosi. Suurimmat päästölähteet ovat kaatopaikan hajapäästöt, jätevedenpuhdistuksen prosessipäästöt, kompostointi ja ostosähkö. HSY:n kasvihuonekaasupäästöt ovat noin 3 % pääkaupunkiseudun kokonaispäästöistä. Vuoden 2012 laskenta valmistuu syksyllä 2013.

HSY:n tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnalle on määritelty kuusi painopistettä: Energiatehokkuuden parantaminen, materiaalitehokkuuden kartoittaminen, ilmastonmuutoksen hillintä - kasvihuonekaasujen vähentäminen, uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen, ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä innovaatioiden edistäminen. Vuonna 2012 valmisteltiin MELT-innovaatiokeskittymää, jonka pääteemoja ovat materiaalitehokkuus, energiatehokkuus, luonnonvarat ja tieto.

Itämeren suojeluun panostetaan

Itämeri on ekologisesti herkkä murtovesiallas, joka kärsii ravinnetaakasta, ympäristömyrkyistä ja lisääntyneestä laivaliikenteestä. HSY suhtautuu vakavasti Itämeren tilanteeseen. HSY:n Itämerihaasteen toimenpideohjelma koostuu Itämeren kuormitukseen vaikuttavista toimista, joissa ympäristön tilaa parannetaan viemäriverkostoon ja jätevedenpuhdistukseen liittyvin hankkein. Mukana on myös toimia, jotka liittyvät vaarallisiin jätteisiin ja ilmastonmuutokseen. Yksi merkittävistä ohjelman hankkeista on HSY:n toiminta-

alueen ulkopuolelle ulottuva Maakuntien kehittämisrahaston tuella 2011 käynnistynyt Vantaajoen valuma-alueen pumppaamoylivuotojen ehkäisyyn tähtäävä hanke, joka toteutui aikataulun mukaisesti 2012.

Vuonna 2012 Viikinmäen jätevedenpuhdistamon fosforikuormitus Suomenlahteen oli 26 tonnia (+30 % verrattuna vuoteen 2011) ja typpikuormitus 593 tonnia (+25 %). Suomenojan jätevedenpuhdistamon fosforin kuormitus mereen oli 12 tonnia (+9 % verrattuna vuoteen 2011) ja typen 641 tonnia (+12 %). Viikinmäen jätevedenpuhdistamolla tapahtui tarkkailukautena 2008 - 2012 vain vuonna 2010 lupaehtojen ylityksiä (poikkeuksellisen suurista vesimääristä aiheutuneet laitosohitukset). Suomenojan puhdistamolla ei tapahtunut lupaehtojen ylityksiä tarkkailukauden aikana. Vuoden 2012 lupaehdot saavutettiin hyvin ja massakuormituksen kasvu johtuu kasvaneista vesimääristä.

Vanhankaupunginselkä ja Laajalahti ovat tarkkailualueen rehevöityneimpiä alueita Helsingissä ja Espoonlahti Espoossa. Lahtien rehevöitynyttä tilaa ylläpitävät sedimentin sisäinen kuormitus ja jokien sekä purojen kautta lahtiin tuleva valuma-alueiden kuormitus. HSY:n johdolla Helsingin ja Espoon merialueen tarkkailuohjelmaa sekä kalatalousohjelmaa kehitettiin ja hajallaan eri toimijoiden toteuttamat tarkkailut yhdistettiin omiksi kokonaisuuksikseen. Vuonna 2012 saatiin päätökseen myös purkualueilla toteutettu simpukkahäkitysprojekti sekä purkuvesien leviämisen laaja vesistömallinnusprojekti.

Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen toiminnan vesistövaikutusten tarkkailutuloksissa ei ilmennyt mitään aiemmista tuloksista merkittävästi poikkeavaa vuonna 2012. Hajuja koskeneita asiakaspalautteita vastaanotettiin 17 kpl. Hengitettävien hiukkasten ja pienhiukkasten pitoisuudet eivät ylittäneet ohje- ja raja-arvoja ilmanlaadun mittausasemilla jätteenkäsittelykeskuksen alueella.

HSY kannustaa jätteiden lajitteluun ja kierrätykseen

Materiaalitehokas jätehuolto -hankkeen tavoitteena on vähentää jätteiden määrää, tehostaa kierrätystä ja hyötykäyttöä sekä lisätä ympäristötietoutta ja -osaamista. Julkishallinnossa selvitetään ratkaisuja ja esitellään hyviä käytäntöjä, jotka vaikuttavat materiaalien säästämiseen, työaikaan ja muihin kustannuksiin. Oppilaitoksille tuotetaan uutta materiaalitehokkuuden interaktiivista opetusmateriaalia sähköisiin oppimisympäristöihin. Isännöitsijöille tuotetaan uusia palvelukonsepteja, joilla tehostetaan asuin- ja palvelukiinteistöjen materiaalitehokkuutta. Kotitalouksille kehitetään valistusmenetelmiä biojätteen lajittelun tehostamiseksi ja ruokajätteen määrän vähentämiseksi.

HSY:n kehittämä Petra-jätevertailu otettiin käyttöön Turun ja Lahden seuduilla yhteistyössä Turun Seudun Jätehuolto Oy:n ja Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n kanssa. Jätevertailuun lisättiin jättekustannusten seuranta. Materiaalitehokas jätehuolto -hankkeessa selvitetään myös sekajätteen sisältämät jätejakeet kotitalouksissa ja julkisilla palvelualoilla. Lisäksi hankkeessa kehitetään elinkaarilaskentaan perustuva ympäristö- ja kustannusvaikutusten malli kunnalliselle jätehuollolle.

HSY kannustaa jätteiden lajitteluun ja kierrätykseen myös palvelujen hinnoittelulla. Vuoden 2013 alusta kierrätykseen kelpaava, lajiteltu jäte otetaan Sortti-asemilla vastaan yli puolta halvemmalla hinnalla kuin hyödynnettäväksi kelpaamaton jäte. HSY:n uudet jätehuoltomääräykset (1.7.2012) tehostavat lasin ja metallin erilliskeräystä sekä laajentavat kartonkipakkausten keräyksen aikaisempaa pienempiin kiinteistöihin vuoden 2014 alusta. Kierrätysmahdollisuuksia parannetaan myös kierrätyspisteitä lisäämällä. Sortti-asemaverkosto laajenee Vantaalle Ruskeasannan Sortti-aseman valmistuessa vuonna 2014.

Varsinainen HSY:n ympäristövastuuraportti julkaistaan keväällä 2013.

1.2 Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta

HSY:n hallintosäännön 24 §:n mukaan hallitus on vastuussa riskienhallinnan toteuttamisesta ja yleisten periaatteiden vahvistamisesta omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisessa. Edelleen hallintosäännön 26 §:n mukaan ulkoinen ja sisäinen valvonta muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä

Hallituksen tehtävänä on ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen, perusteet ja menettelyt. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että kuntayhtymän toiminta on tehokasta ja kuntayhtymän strategian mukaista, talouden ja toiminnan raportointi on luotettavaa ja toiminta on lakien ja säädösten mukaista. Hallituksen velvollisuutena on arvioida, seurata ja valvoa riskien arvioinnin ja hallinnon menettelyjen toimivuutta. Sisäinen valvonta on osa johtamisjärjestelmää. Kaikkien johtavassa tai esimiesasemassa olevien tulee omalla vastualueellaan järjestää sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimintoihin ja prosesseihin hallituksen ohjeistamalla tavalla ja valvoa sen tehokkuutta.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta voidaan jakaa viiteen osa-alueeseen: valvontaympäristö, riskienhallinta, valvontatimet, informaatio ja kommunikaatio sekä seuranta.

Valvontaympäristö

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseksi HSY:ssä on laadittu toimintaohje, jonka hallitus hyväksyi maaliskuussa 2011. Ohjetta tarkistetaan ja päivitetään vuosittain. Toimintaohjeessa kuvataan valvontaympäristö sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt kohdealueittain.

Kuntayhtymän tehtävät ja hallinnon ja talouden järjestämisen keskeiset periaatteet on määritelty kuntayhtymän perussopimuksessa. Organisaatorakenne, päätösvalta ja vastuut on määritelty hallinto- ja johtosäännöissä. Toiminnan ja talouden suunnittelu- ja seurantaprosessit on määritelty ja tavoitteiden asettaminen perustuu HSY:n strategiaan. Talouden hoitoa ohjeistetaan taloussäännöllä ja hankintojen tekemistä hankintaohjeella. Henkilöstöjohtamisen ja yhteistyön periaatteet on määritelty

Valvontaympäristöä on kehitetty HSY:n perustamisesta lähtien ja se on nyt vakiintunut.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata kuntayhtymän toiminta ja sen asiakkailleen tuottamat palvelut, joita ovat terveellisen ja korkealuokkaisen talousveden saanti, ympäristövaatimukset täyttävä ja häiriötön jätehuolto, viemäröinti ja jäteveden puhdistus sekä ilman laadun tarkkailu ja muun seututiedon tuottaminen. Ilmastonmuutoksesta aiheutuvien riskien hallinta, tunnistaminen ja torjunta ovat myös tärkeä osa riskienhallintaa. Taloudellisten riskien hallinnassa pidetään merkittävänä varautumista lähivuosien mittaviin investointeihin jäte- ja vesihuollossa.

Riskienhallinnan periaatteet on kuvattu em. toimintaohjeessa. Riskienhallinta sisällytetään kuntayhtymän ja toimialojen normaaliin toimintaan ja johtamiseen niin, että johtoryhmät käsittelevät vähintään kerran vuodessa oman alueensa riskiposition. Riskienkartoitukseen sisältyy luettelo tunnistetuista riskeistä, nii-

den todennäköisyydet, vaikutukset sekä vaadittavat toimenpiteet riskien poistamiseksi tai pienentämiseksi.

Ensimmäiset toimiala- ja tulosaluekohtaiset riskikartoitukset tehtiin vuonna 2012 ja niistä yhdistelmänä syntyy HSY:n riskikartta. Nyt ensimmäisellä kierroksella tunnistettujen riskien todennäköisyyksien ja vaikutusten arvotus ei kaikilta osin ole yhteismitallinen, joten sitä vielä tarkistetaan, Riskikartoitusten perusteella laadittavat toimenpideohjelmat ovat vielä osittain kesken. Toimenpideohjelmien toteutumisen ensimmäinen vuosiraportointi ja riskikartoituksen seuraava päivitys tehdään vuonna 2014. Jatkossa riskienhallinta tulee nivoutumaan osaksi HSY:n johtamisen vuosikalenteria.

Valvontatoimet

Valvontatoimet koostuvat ohjeista ja toimintatavoista, joiden tavoitteena on varmistaa, että organisaatio toimii johdon antamien ohjeiden mukaisesti. Valvontatoimia suoritetaan kaikkialla organisaatiossa, kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa. Niihin luetaan mm. päätöksentekomenettelyt, erityyppiset toiminnan tarkastukset, hyväksymismenettelyt, todentamiset, täsmäytykset, omaisuuden turvaamistoimet ja työtehtävien eriyttämiset.

Toimintatapoja ja ohjeistusta on kehitetty HSY:n perustamisesta lähtien ja se on jo hyvällä tasolla. Rakenteilla on koko HSY:n kattava toimintajärjestelmä, joka sisältää laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmät (ISO 9001, ISO 14001 ja OHSAS 18001). Tavoitteena on järjestelmän sertifiointi vuonna 2014. Toimintajärjestelmässä kuvataan keskeiset toimintaprosessit, täydennetään ohjeistusta ja kytketään ohjeistus prosesseihin. Toimintajärjestelmä auditointineen selkiyttää ja parantaa valvontatoimien kokonaisuutta.

Jo tällä hetkellä jätehuollon toimialalla on käytössä em. standardien mukainen sertifioitu laatu- ja ympäristöjärjestelmä. Vesihuollon toimialalla vedenpuhdistusosaston käyttölaboratorion tärkeimmät kemialliset ja mikrobiologiset menetelmät on FINAS-akkreditoitu (SFS-EN ISO 17025). Laadunvalvonta ja -ohjaus -ryhmän näytteenottajilla on ympäristönäytteenottajan pätevyystodistus erikoisalana vesi- ja vesistönäytteet (SYKE, henkilösertifiointi). Ilmanlaadun mittaustoiminnassa on SFS-EN ISO 17025-standardin mukainen laatujärjestelmä.

Informaatio ja kommunikaatio

Informaatio on olennainen osa sisäistä valvontaa. Jotta organisaatiossa työskentelevät voivat suoriutua tehtävistään, tulee tarvittava olennainen tieto olla käytettävissä ja omaksuttavissa. Lisäksi tiedon tulee välittyä tehtävän edellyttämässä käyttökelpoisessa muodossa ja oikeaan aikaan.

HSY:ssä on toimivat johtoryhmäkäytännöt ja sisäinen viestintä. Johto on osallistunut uusien sisäistä valvontaa tukevien toimintaohjeiden valmisteluun ja viemiseen käytäntöön. Ohjeistus on kaikkien luettavissa HSY:n intranetissä. Toimintajärjestelmän käyttöönoton myötä informaatio toimintaprosesseista ja niiden kytkeytymisestä toisiinsa tuodaan entistä helpommin omaksuttavaan muotoon.

Seuranta

Seurannalla tarkoitetaan niitä toimia, joilla johto todentaa ja varmistaa, että edellä kuvattu sisäisen valvonnan järjestelmä toimii. Keskeistä on jatkuva talouden seuranta, poikkeamien analysointi ja ennakointi. Esimiehet seuraavat jatkuvasti toimintaohjeiden noudattamista. Sisäinen tarkastus on tärkeä osa sisäisen valvonnan seurantaa.

Hallitukselle laadittiin kaksi osavuosikatsausta, jotka sisälsivät sekä toiminnan että talouden toteutuman, ennusteen ja poikkeamien analysoinnin. Talouden seurannan kehittäminen oli yksi vuoden 2012 painopistealueista. Uusi talouden seurantajärjestelmä oli otettu käyttöön ja mahdollisti ajantasaisen talouden seurannan toimialoilla ja tulosalueilla. Talouden raportointi tapahtuu kuukausittain sekä HSY:n johtoryhmässä että toimialojen johtoryhmissä. Käyttötalouden raportointi on saatu hyvälle tasolle. Investointien seurantaa kehitetään edelleen maksuperusteisesta seurannasta suoriteperusteisen seurannan suuntaan, jotta ennustettavuus paranee.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus toimii toimitusjohtajan alaisuudessa ja siinä noudatetaan hallituksen hyväksymää sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta. Tarkastustyö perustuu vuosittain laadittavaan tarkastussuunnitelmaan, joka sovitetaan yhteen tilintarkastuksen työohjelman kanssa. Vuonna 2012 HSY osti sisäisen tarkastuksen palvelut Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä. Tarkastuksista raportoitiin HSY:n johdolle, hallitukselle ja tarkastuslautakunnalle sekä erikseen tarkastuskohteen vastuuhenkilölle tarkastuksen päätyttyä.

Vuonna 2012 tarkastuksen kohdistuivat saatavien perintään, korttimaksuihin, taloushallinnon käyttöoikeuksiin ja vaarallisiin työyhdistelmiin, avaavan taseen saldoihiin, kustannusseurantaan sekä investointikohteiden kirjanpidolliseen käsittelyyn.

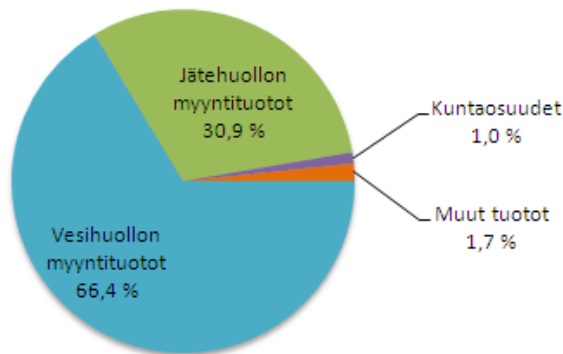
Tehdyissä tarkastuksissa ei todettu merkittäviä puutteita sisäisessä valvonnassa tai riskienhallinnassa. Tarkastushavainnot liittyivät lähinnä prosessien ja sisäisten käytäntöjen tehokkuuteen sekä kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen havaintoihin ja suosituksiin on reagoitu ja korjaavia toimenpiteitä toteutettu ja käynnistetty.

Sisäistä tarkastusta koskeva sopimus HSL:n kanssa päättyi vuoden lopussa. HSY:n oman sisäisen tarkastajan rekrytointi aloitettiin loppusyksystä ja tarkastaja aloittaa tehtävässään talvella 2013.

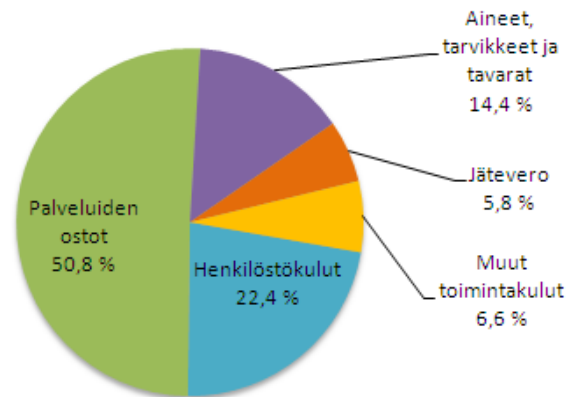
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Toimintatuotot yhteensä 326,0 miljoonaa

Toimintakulut yhteensä 182,6 miljoonaa

HSY:n toimintatuotot tilikaudella 2012 olivat yhteensä 326,0 miljoonaa euroa, josta 216,4 miljoonaa oli vesihuollon ja 100,9 miljoonaa jätehuollon myyntituottoja. Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen toiminnan kulujen kattamiseksi jäsenkunnilta perityt kuntaosuudet olivat yhteensä 3,4 miljoonaa euroa. Muut toimintatuotot olivat 5,4 miljoonaa.

Valmistus omaan käyttöön sisältää vesihuollon investointihankkeiden toteuttamiseen liittyvät, taseeseen aktivoituneet henkilöstökulut 1,6 miljoonaa euroa.

Toimintakulut olivat 182,6 miljoonaa euroa, josta henkilöstökulut 40,9 miljoonaa, palveluiden ostot 92,7 miljoonaa, tarvikehankinnat 26,4 miljoonaa ja muut toimintakulut 22,6 miljoonaa euroa. Muihin toimintakuluihin sisältyy 0,3 miljoonaa kaatopaikkojen jälkihoitovaruksen muutos. Kirjanpitolain 5:14 § mukaisella varauksella katetaan kaatopaikkojen vastaiset jälkihoitokustannukset.

Rahoitustuotot olivat yhteensä 2,5 miljoonaa ja rahoituskulut 69,5 miljoonaa euroa.

Käyttöomaisuudesta tehtävät poistot olivat 79,8 miljoonaa.

Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 1,7 miljoonaa alijäämäinen.

Vuosina 2004, 2005 ja 2007 jätehuollon ylijäämäisestä tuloksesta osa on kirjattu vapaaehtoiseksi varaukseksi jätteenkäsittelyyn, aluekeräyksen ja kaatopaikkakaasun hyötykäyttöä edistäviin investointeihin. Varauksen määrä taseessa tilikauden alussa oli 8,0 miljoonaa euroa. Varaus puretaan asteittain ja kirjataan tulokseen poistoeron muutoksen kautta sitä mukaa, kun investointien hankintamenoista tehdään suunnitelmapoistoja. Varausta purettiin 2,4 miljoonaa euroa ja poistoeroa lisättiin 2,2 miljoonaa.

Tilikauden tulos tilinpäätössiirtojen jälkeen oli 1,4 miljoonaa alijäämäinen.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Vuosikate oli 78,1 miljoonaa euroa, joka ei riitä kattamaan kuntayhtymän lainojen lyhennyksiä ja investointitasoa. Investoinnit olivat yhteensä 91,4 miljoonaa euroa, josta 85,4 % voitiin rahoittaa tulorahoituksella.

Tilikauden aikana ei nostettu uutta pitkäaikaista lainaa. Vanhoja lainoja lyhennettiin 10,6 miljoonalla eurola. Lyhytaikaisia maksuvalmiusluottoja (kuntatodistusohjelma) nostettiin tarpeen mukaan useissa erissä. Tilikauden päättyessä kuntatodistuksia oli ulkona 40,0 miljoonan euron edestä. Maksuvalmius on ollut hyvä.

HSY:n lainakanta 31.12. oli yhteensä 1361,2 miljoonaa euroa, josta jäsenkuntien perustamislainojen osuus oli 1188,0 miljoonaa, rahoituslaitoslainojen 133,2 miljoonaa ja lyhytaikaisten maksuvalmiusluottojen 40,0 miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste laski tilikauden alun 25,3 %:sta tilikauden lopun 24,9 %:iin.

1.3.3 Tuloksen muodostuminen toimialoittain

x 1 000 eur	HSY YHTEENSÄ	Vesihuolto	Jätehuolto	Seutu- ja ymp.tieto	Tuki- palvelut	Johto, ohj. ja kehitt.
TOIMINTATUOTOT (+)	326 036	220 654	103 897	3 916	6 388	7 022
Myyntituotot	317 568	218 767	101 021	417	6 233	6 904
Vedenmyyntituotot	70 273	70 290	0	0	0	0
Jätevesituotot	88 629	90 982	0	0	0	0
Perusmaksut	28 494	28 501	0	0	0	0
Vesihuollon liittymismaksut	14 234	14 234	0	0	0	0
Jätteen kuljetusmaksut	57 801	0	57 815	0	0	0
Jätteen käsittelymaksut	39 299	0	39 417	0	0	0
Muut Myyntituotot	18 837	14 761	3 789	417	6 233	6 904
Kuntaosuudet	3 370	0	0	3 370	0	0
Maksutuotot	292	0	292	0	0	0
Tuet ja avustukset	762	12	616	130	0	4
Muut toimintatuotot	4 044	1 875	1 968	0	155	113
Vuokratuotot	2 026	1 018	984	0	23	67
Muut toimintatuotot	2 019	857	984	0	132	46
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 647	1 647	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT (-)	-182 554	-94 672	-86 905	-4 073	-6 192	-6 552
Henkilöstökulut	-40 918	-25 055	-7 528	-2 285	-2 305	-3 746
Palkat ja palkkiot	-32 698	-20 347	-5 780	-1 797	-1 877	-2 897
Henkilösivukulut	-8 220	-4 708	-1 748	-487	-428	-850
Palvelujen ostot	-92 652	-36 000	-66 158	-1 553	-2 272	-2 416
Jätteen kuljetuspalvelujen ostot	-46 888	0	-46 888	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-45 764	-36 000	-19 270	-1 553	-2 272	-2 416
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 366	-23 382	-2 179	-127	-521	-185
Ostot tilikauden aikana	-26 511	-23 527	-2 179	-127	-521	-185
Varastojen muutos	146	146	0	0	0	0
Pakollisten varausten muutos	300	0	300	0	0	0
Muut toimintakulut	-22 918	-10 236	-11 340	-110	-1 094	-205
Vuokrat	-7 704	-6 128	-277	-104	-1 077	-185
Jätevero	-10 554	0	-10 554	0	0	0
Kiinteistövero	-2 753	-2 602	-136	0	-14	0
Muut toimintakulut	-1 907	-1 506	-373	-5	-3	-20
TOIMINTAKATE	145 130	127 629	16 992	-157	196	470
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-66 999	-62 891	-4 811	0	-1	704
VUOSIKATE	78 131	64 738	12 181	-157	195	1 174
POISTOT	-79 835	-63 627	-14 763	-174	-414	-857
TILIKAUDEN TULOS	-1 704	1 111	-2 583	-331	-218	317
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	277	0	277	0	0	0
Poistoeron muutos	-2 169	0	-2 169	0	0	0
Vapaaehtoisten varausten muutos	2 446	0	2 446	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 427	1 111	-2 305	-331	-218	317

Toimialojen, tulosalueiden ja muiden toimintojen osalta niiden väliset sisäiset myynnit ja ostot sisältyvät esitettyihin lukuihin. HSY yhteensä on esitetty ilman sisäisiä eriä.

1.4 Konsernitarkastelu

1.4.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty HSY:n tytäryhtiöiden Pääkaupunkiseudun vesi Oy:n (80,5 % osakepääomasta) ja HSY Holding Oy:n (100 %) lisäksi osakkuusyhtiöistä Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus Oy (25,7 %) ja kiinteistöyhtiöt, joissa HSY:llä on toimitiloja (Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 5 ja Kiinteistö Oy Asemapäällikönhovi).

Konsernitilinpäätökseen ei ole sisällytetty kuntayhtymän perustamisvaiheessa liiketoimintakaupalla Vantaan kaupungilta HSY:lle siirtynyttä osuutta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) viemärilaitokseen, koska kysymyksessä ei ole HSY:n jäsenyys kuntayhtymässä, vaan sille on siirretty osuus kuntayhtymän omaisuuteen. KUVES omistaa Keski-Uudenmaan alueella sijaitsevan siirtoviemärin (ns. meriviemäri) sekä osuuden HSY:n Viikinmäen jätevedenpuhdistamoon. HSY:n ja KUVES:in suhdetta käsitellään kuitenkin osana konserniohjausta.

1.4.2 Konserniyhteisöjen toiminnan ohjaus, sisäinen valvonta ja olennaiset tapahtumat

HSY:llä ei ole yleistä omistajapolitiikkaa koskevaa strategiaa eikä sellaisen laatiminen ole yhteisökohtaisten erojen vuoksi perusteltua. HSY:n hallitus päättää yhteisökohtaisesti tarvittavista omistajapolitiittisista linjauksista. Hallinnon ja talouden järjestämisen periaatteet on määriteltä ja toimintatavat ovat vakiintuneet. Sisäinen valvonta on riittävä ottaen huomioon toiminnan laajuus ja taloustapahtumien määrä.

Pääkaupunkiseudun vesi Oy:n päätehtävä, eli raakaveden toimittaminen osakaskuntien vesilaitoksille oli normaalilla tasolla. Orgaanisen aineen määrä Päijänteen raakavedessä kuitenkin kasvoi selvästi vuoden 2012 aikana. Oletettu syy tähän on poikkeuksellisen sateinen vuosi, joka on lisännyt mm. humuksen huuhtoutumista vesistöön. Kalliomäen laitoksen energiantuotanto oli normaalilla tasolla. Vuodelle 2012 suunniteltujen investointien toteutus pääosin siirtyi vuodelle 2013. Lähitulevaisuudessa yhtiön toiminta tulee säilymään normaalina. Päijänne-tunneli ja sen laitokset ovat peruskorjattu 2000-luvulla eikä suuria peruskorjauksia tai muutoksia yhtiön toiminnassa ole tapahtumassa.

HSY Holding Oy on holding-yhtiö, joka omistaa 20 hehtaarin maa-alueen Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksessa. Yhtiö siirtyi silloiselle Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnalle Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen suoja-alueita lunastettaessa ja siirtyi HSY:lle kuntayhtymän perustamisen yhteydessä. Yhtiön vastaisesta käytöstä ei ole päätöksiä.

KUVES:in jäsenkunnat ja HSY:n yhtymäkokous hyväksyivät vuoden 2012 lopulla esityksen järjestelystä, jolla Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymä muutetaan liikelaitoskuntayhtymäksi 1.1.2013 lukien ja että HSY tulee sen jäseneksi Vantaan kaupungin tilalle. Samassa yhteydessä hyväksyttiin liikelaitoskuntayhtymän perussopimus ja sopimus Vantaan kaupungin kanssa vesistöjen hoitoon liittyvästä yhteistyöstä. Perussopimuksen mukaan HSY:n osuus yhtymän peruspääomasta on 32,25 % (12 869 201,45 euroa). Järjestelyllä ei ole vaikutusta KUVES:in toimintaan.

Muiden osakkuusyhtiöiden osalta ei erityisiä ohjaustoimenpiteitä ole katsottu tarpeellisiksi.

2 TOTEUTUMISVERTAILUT

2.1 Kuntayhtymän toteutusvertailut

2.1.1 Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Näkökulma	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa		
Tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.2012
Ympäristökuormituksen vähentäminen ja energiasäästön edistäminen omassa toiminnassa	HSY:n ulkoistettujen toimintojen kasvihuonekaasupäästöt ja energiakulutus kartoitetaan. Kiinteistöjen energiakatselmuksukset aloitetaan. Energiankulutuksen seurantarjestelmä on käytössä. Vähentämiskartoituksissa esiin nousseita toimenpiteitä käynnistetään.	Kasvihuonekaasupäästöt ja energiankulutus ovat pienemmät kuin vuonna 2011.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutui osittain. HSY:n energiankulutus kasvoi lievästi, mutta ostoenergian määrä väheni huomattavasti. HSY oli energiankäyttöltään 92 %:sti omavarainen. Kasvihuonekaasupäästöt laskivat 6 %. HSY:n kasvihuonekaasupäästöt ja energiatase -raportti valmistui elokuussa. HSY:n energiatehokkuussuunnitelma 2012 - 2016 hyväksyttiin HSY:n hallituksessa marraskuussa. Kiinteistöjen energiakatselmuksukset on aloitettu. Seurantarjestelmä on käytössä.
Asukkaiden ja organisaatioiden kannustaminen ympäristövastuulliseen toimintaan	Luodaan toimintamalli toimialojen ja tulosalueiden yhteiselle neuvonnalle ja otetaan malli käyttöön. Toteutetaan suunnitellut hankkeet ja kampanjat.	Toimintamalli on käytössä, suunnitellut hankkeet ja kampanjat ovat toteutettu.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutui osittain. Suunnitellut kampanjat ja hankkeet toteutettiin. Toimintamallin viimeistely siirrettiin vuodelle 2013, koska samalla selvitetään mahdollinen neuvonnan uudelleen organisointi.
Kuntien välisen yhteistyön aktiivinen edistäminen HSY:n toimialalla	Pääkaupunkiseudun ilmastostrategiatyötä jatketaan. Seudullisen sopeutumisstrategian toteuttamisohjelma laaditaan ja seuranta käynnistetään.	Ilmastostrategian tavoite on tarkistettu kaupunkien toivomalla tavalla ja sopeutumisstrategian toteuttamisohjelma on laadittu.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutui osittain. Ilmastostrategian tavoite on tarkistettu kaupunkien toivomalla tavalla. Toteuttamisohjelman laatiminen HSY:n osalta on käynnistetty.
	Yhtenäinen toiminta-alue määritetään ja hyväksytään HSY:n vesihuollolle.	Toiminta-alue on hyväksytty.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutui osittain. Nykyinen toiminta-alue on määritetty vesihuollon kehittämissuunnitelmien yhteydessä vuoden loppuun mennessä. Toiminta-alue tulee päätösprosessiin keväällä 2013 seudullisen vesihuollon kehittämissuunnitelman yhteydessä.

Näkökulma	Asiakasvaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta		
Tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.2012
HSY:n asiakaspalvelu- ja toimintakulttuurin yhtenäistäminen	Toimintatapa muutetaan matriisin ja toimialojen uusittujen tehtäväkuvausten ja vastuualueiden mukaiseksi.	Yhtenäinen toimintatapa on käytössä.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutui.
Sähköisen asiointijärjestelmän ottaminen laajamittaisesti käyttöön	Suunnitelman mukaisten HSY-tasojen palveluiden käyttöönotto aloitetaan.	Yhteinen ja uusi sähköistä asiointia edistävä toimenpide on käytössä.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutui.

Näkökulma	Talouden hallinta		
Strateginen päämäärä	Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalla toiminnalla		
Tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.2012
Hallittu investointitahti velkaantumisen rajoittamiseksi niin, että omavaraisuusaste ei vesihuollossa laske alle 24 %:n eikä jätehuollossa alle 13 %:n.	Investointien mitoittaminen niin, että tulo-rahoituksen kattavuus paranee edellisvuodesta. Rahoitussuunnitelma 10 vuodelle, jonka päättyessä tulo-rahoitus riittää kattamaan normaalitason investoinnit.	Omavaraisuusaste on vesihuollossa vähintään 25 % ja jätehuollossa vähintään 13 %.	● Toteutui.
Käyttötalouden tasapainon saavuttaminen vuoteen 2015 mennessä.	Käyttötalous on tasapainossa TTS-kauden päättyessä. Tarkka ja ajantasainen kuukausiraportointi ja nopea reagointi poikkeamiin.	Vuosikate on vähintään 73 milj. euroa, vuosikate/poistot on vähintään 91 %.	● Toteutui.
Investointien suunnitelmallinen kohdentaminen ja elinkaariajattelun huomioon ottaminen.	Verkostosaneerausprojektissa (VESA) määriteltävät toimenpiteet vuodelle 2012.	Toimenpideohjelman mukainen eteneminen.	● Toteutui osittain. Projektien laajuudesta johtuen toimenpideohjelmasta jouduttiin priorisoimaan vaikuttavuudeltaan merkittävimpiin hankkeisiin, jotka toteutettiin. Keskenäisiä hankkeita jatketaan vuonna 2013.

Näkökulma	Prosessit ja rakenteet		
Strateginen päämäärä	Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä		
Tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.2012
HSY:n strategian tavoitteita tukevan T&K-ohjelman ylläpito ja kehittäminen sekä ulkoisen rahoituksen varmistaminen.	Kuntayhtymätasoiselle T&K-hankekokonaisuudelle haetaan ulkopuolista rahoitusta. T&K-hankekokonaisuuden toteuttaminen.	Ulkopuolisen rahoituksen osuus kuntayhtymätasoisissa T&K-hankkeissa on suurempi kuin vuonna 2011.	● Toteutui.
Hankintaprosessin optimointi ja elinkaariajattelun ja kumppanuusperiaatteen vahvistaminen.	Toimittajien määrää vähennetään rutiinihankinnoissa. Kumppanuusperiaatteen käyttöä laajennetaan pilotti-hankkeiden kokemuksiä hyödyntäen. Ympäristökriteeristön käyttöä hankintaprosessissa lisätään.	1740 toimittajaa	● Ei toteutunut. Toimittajien määrä oli 2114, Jo ensimmäisellä vuosikolmanneksella toimittajien määrä oli kasvanut edellisvuodesta. Loppuvuonna toteutetuilla rutiinihankintojen keskittämällä ei ollut edes teoriassa mahdollista korjata alkuvuonna toteutunutta toimittajien määrän kasvua.
		20 kumppanuuteen perustuva hankintasopimusta (palvelu- ja tavarahankintoja koskevat sopimukset, ei urakkasopimukset)	● Toteutui.
		25 % hankintapäätöksistä on käytetty ympäristökriteereitä.	● Toteutui.
Hallinnon ja tukitoimintojen prosessien kehittäminen.	Käynnistetään tukitoimintojen uuden toimintamallin täytäntöönpano. Hallinnon prosesseissa viedään käytäntöön palveluyhteistyön malli.	Täytäntöönpanosuunnitelman mukainen eteneminen.	● Toteutui osittain. Palvelukuvausten tuli olla valmiina vuoden 2012 loppuun mennessä. Henkilöstöyksikön osalta palvelukuvaukset tehdään kuitenkin vasta HR -järjestelmä-hankkeen yhteydessä, muilta osin ne ovat valmiita.

Näkökulma	Henkilöstön uudistuminen ja työkyky		
Strateginen päämäärä	Kehittää henkilöstön osaamista ja luoda vetovoimainen työnantajakuva		
Tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.2012
Työnantajakuvan kehittäminen	Toimenpideohjelman toteuttaminen	Toimenpideohjelman mukainen eteneminen.	<ul style="list-style-type: none"> ● Toteutui osittain. Rekrytointi-ilmoitusten visuaalinen ilme on uudistettu, ilmoitusten kohdentamista käytetty, perehdytyspäiviä järjestetty ja henkilöstöuutisoinnin suunnitelmallisuuteen kiinnitetty huomioita.
Osaamisen kehittäminen strategisten päämäärien ja tavoitteiden pohjalta	Toimenpideohjelman toteuttaminen	Toimenpideohjelman mukainen eteneminen.pl	<ul style="list-style-type: none"> ● Toteutui osittain. Osaamisen kehittämisen prosessi jäi kuvaamatta. Koulutusta järjestettiin suunnitelman mukaisesti.
Työhyvinvoinnin edistäminen	Toimenpideohjelman toteuttaminen	Henkilöstökyselyssä saatu arvosana on parempi kuin vuonna 2011.	● Tavoite toteutui.
		Lyhyiden sairauspoissaolojen määrä on pienempi kuin vuonna 2011.	● Ei toteutunut. Lyhyiden poissaolojen määrä nousi hieman (127 pv) edellisestä vuodesta. Kaikkien poissaolojen osalta sairauspoissaolot kuitenkin vähenivät 5 752 pv.

2.1.2 Strategisten hankkeiden toteutuminen

Näkökulma	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Strateginen hanke 2012 - 2014	Tavoite 2012	Toteutuma 31.12.2012
Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa.	Seudullinen veden tuotannon ja jakelun varmistaminen ja tehostaminen: - Vedenpuhdistuksen kapasiteetin nosto - Pitkälaitoksen laitoksen alavesisäiliö - Länsi-Espoon runkovesijohdot	Aikataulun mukainen eteneminen Valmiusaste 40 % Valtaosa erillisurakoista on käynnistetty	<ul style="list-style-type: none"> ● Toteutui osittain. Puhdistusprosessin suunnittelu vaati arvioitua pidemmän ajan. ● Toteutui osittain. Pitkälaitoksen alavesisäiliön valmistelu-prosessi viivästyi lupa- ja hallintomenettelystä sekä yksityiskohtaisen suunnittelun vaativuudesta johtuen ● Toteutui osittain. Länsi-Espoon runkovesijohdon urakat ovat lykkääntyneet sijoittamisselvityksistä johtuen.
	Blominmäen jätevedenpuhdistamo	Ympäristöluvan hakuprosessi on käynnistetty ja se etenee hankkeen edellyttämässä ja kaavoituksen mahdollistamassa aikataulussa. Blominmäen toteutus suunnitteluprosessi on käynnistetty.	● Tavoite toteutui.
	Biojätteen mädättämö	Mädätyslaitoksen toteutus suunnittelu on käynnissä ja urakkatarjouspyynnöt valmistuneet. Urakoitsijat on valittu ja rakennustyöt aloitettu.	● Ei toteutunut. Hanketta tarkasteltiin uudelleen kapasiteetin muutoksen ja soveluttavan prosessin osalta. HSY:n hallitus edellytti lisäselvitystä vaihtoehdosta, jossa laitos toteutettaisiin Blominmäkeen rakennettavan jätevedenpuhdistamon yhteyteen. Tarkistettu hankesuunnitelma hyväksyttiin hallituksessa 25.1.2013.

Näkökulma	Asiakasvaikuttavuus		
Strateginen päämäärä	Strateginen hanke 2012 - 2014	Tavoite 2012	Toteutuma 31.12.2012
Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta	Yhteisen asiakashallintajärjestelmän ottaminen käyttöön	Määrittelytyö on valmis ja vaihtoehtoiset toimittajat/ratkaisut selvitetty sekä kilpailutus aloitettu.	● Toteutui osittain. Kilpailutus tapahtuu vuoden 2013 aikana.
Näkökulma	Talouden hallinta		
Strateginen päämäärä	Strateginen hanke 2012 – 2014	Tavoite 2012	Toteutuma 31.12.2012
Saavuttaa talouden tasapaino pitkjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalla toiminnalla.	Taloushallinnon järjestelmien uudistaminen	Uusi taloushallinnon perusjärjestelmä on otettu käyttöön vuoden alusta. Taloussuunnittelujärjestelmä on sovitettu uuteen kirjanpitojärjestelmään.	● Tavoite toteutui.

Näkökulma	Prosessit ja rakenteet		
Strateginen päämäärä	Strateginen hanke 2012 – 2014	Tavoite 2012	Toteutuma 31.12.2012
Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä.	Toimistotilojen tilaratkaisujen suunnittelu ja toteutus	Suunnitelma yhteisten toimistotilojen toteutusperiaatteista on laadittu.	● Tavoite toteutui.
	Sertifioidun laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmän rakentaminen ja ottaminen käyttöön.	Toimintajärjestelmän osista on valmiina 70 %. Sisäisten arvioijien koulutus on aloitettu.	● Toteutui osittain. Prosessin kuvaamisen valmiusaste jäi vajaaseen 60 %:iin resurssivajauksesta johtuen. Sisäisten arvioijien koulutus toteutui suunnitellusti.
	Henkilöstöprosessien tehostaminen ja sähköistäminen	Palvelussuhteiden elinkaari-prosessin sähköistämisen vaihtoehtoiset toimittajat ja ratkaisut on selvitetty ja toteuttaminen aloitettu.	● Toteutui osittain. Selvitykset, kilpailutus ja hankintapäätös on tehty. Toteuttaminen aloitetaan 4.2.2013.

Näkökulma	Henkilöstön uudistuminen ja työkyky		
Strateginen päämäärä	Strateginen hanke 2012 - 2014	Tavoite 2012	Toteutuma 31.12.2012
Kehittää henkilöstön osaamista ja luoda vetovoimainen työnantajakuva	Palkitsemisen kokonaisuuden rakentaminen ja käyttöönotto	Tulospalkkiojärjestelmän sisältöä on tarkistettu vastaamaan paremmin ryhmien ja tiimien kannustamiseen.	● Tavoite toteutui.

2.1.3 Sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Yhtymäkokous hyväksyi 18.11.2011 HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2012 - 2014. Johtamisen, kehittämisen ja tukipalveluiden uudelleenjärjestämisen valmistelut olivat tällöin vielä kesken, eikä niistä aiheutuvia muutoksia voitu huomioida vuoden 2012 talousarviossa. Yhtymäkokous päätti 16.3.2012 tukipalveluiden uudelleen järjestämisestä, josta aiheutuvat tekniset muutokset talousarvioon hyväksyttiin yhtymäkokouksessa 29.5.2012. Samassa yhteydessä jätehuollon ja vesihuollon talousarvioista vähennettiin toimintamenoja yhteensä 1,2 milj. sekä rahoituskuluja 0,4 milj. ja poistoja 0,8 miljoonaa euroa.

Vuoden aikana vesihuollon tekemien johtosiirtotöiden määrä toteutui merkittävästi talousarviossa ennakoitua suurempana. Yhtymäkokous 16.11.2012 hyväksyi talousarviomuutoksen, jossa vesihuollon toimintakulubudjettia korotettiin johtosiirtotöistä aiheutuen 4,5 miljoonalla. Koska nämä työt laskutetaan asiakkailta, korotettiin myös vesihuollon myyntituottoja vastaavalla summalla.

Sitovat määrärahat muutoksineen sekä määrärahojen toteutumien on esitetty alla olevassa taulukossa.

x 1 000 €	TP 2012	TA 2012	Muutos 29.5.	Muutos 16.11.	Muutettu TA 2012	TP/mTA %
Vesihuolto						
Toimintakulut *)	85 285	82 338	-522	4 500	86 316	98,8 %
Investointimenot	77 001	105 446	0		105 446	73,0 %
Jätehuolto						
Toimintakulut **)	70 541	74 313	-680		73 633	95,8 %
Investointimenot	13 568	25 125			25 125	54,0 %
Seutu- ja ympäristötieto						
Kuntaosuudet	3 370	3 370			3 370	100,0 %
Toimintakulut *)	3 631	3 675			3 675	98,8 %
Investointimenot	232	240			240	96,8 %
Kuntayhtymän johto ja hallintopalvelukeskus						
Toimintakulut	-	8 752	-8 752		0	-
Investointimenot	-	2 360	-2 360		0	-
Kuntayhtymän johto 1.1. - 31.12. hallintopalvelukeskus 1.1. - 30.4. ohjauksen ja kehittämisen yksiköt 1.5. - 31.12.						
Toimintakulut	6 552	0	6 650		6 650	98,5 %
Tukipalvelut						
Toimintakulut	6 192	0	5 765		5 765	107,4 %
Kuntayhtymän johto, hallintopalvelukeskus, tukipalvelut sekä ohjauksen ja kehittämisen yksiköt						
Investointimenot	624	0	2 360		2 360	26,4 %

*) Vesihuollon ja seutu- ja ympäristötiedon toimintakulut ilman johdon, hallinnon ja tukipalvelujen sisäisiä veloituksia

***) Jätehuollon toimintakulut ilman jäteveroa sekä johdon, hallinnon ja tukipalvelujen sisäisiä veloituksia

Sitovia määrärahoja ei ylitetty lukuun ottamatta tukipalvelujen toimintakuluja, jotka ylittivät talousarvion 427 tuhannella eurolla. Ylityksestä 162 tuhatta aiheutui budjetoimattomista vuokrasta ja muuttokustannuksista (pääosin Opastinsilta 8 tilat sekä osittain Hosantien tukikohta). Vuodelle 2011 budjetoitu Ilmala 1 nuohous siirtyi vuodelle 2012 aiheuttaen 67 tuhannen ylityksen. Lisäksi talousarviossa ei ole varattu erillistä määrärahaa tulospalkkioihin, jotka tukipalveluiden osalta ovat 63 tuhatta. Loput erot selittyvät epätarkkuuksilla laskennallisesti tukipalvelujen ja toimialojen välillä kesken vuotta jaetun talousarvion ja toteutumien kirjausten välillä.

2.1.4 Tuloslaskelman toteutumisvertailu ja poikkeamaselvitys

x 1 000 eur	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	Tot-% TP/TA	TP 2011
TOIMINTATUOTOT (+)	326 036	326 395	-359	99,9 %	310 476
Myyntituotot	317 568	319 937	-2 369	99,3 %	302 555
Vedenmyyntituotot	70 273	68 545	1 728	102,5 %	67 876
Jätevesituotot	88 629	91 213	-2 584	97,2 %	87 900
Perusmaksut	28 494	28 790	-296	99,0 %	23 171
Vesihuollon liittymismaksut	14 234	15 200	-966	93,6 %	13 795
Jätteen kuljetusmaksut	57 801	57 260	541	100,9 %	54 850
Jätteen käsittelymaksut	39 299	40 149	-850	97,9 %	39 819
Muut Myyntituotot	18 837	18 780	57	100,3 %	15 145
Kuntaosuudet	3 370	3 370	0	100,0 %	3 571
Maksutuotot	292	0	292	-	275
Tuet ja avustukset	762	1 157	-395	65,9 %	425
Muut toimintatuotot	4 044	1 931	2 113	209,4 %	3 650
Vuokratuotot	2 026	1 874	152	108,1 %	2 032
Muut toimintatuotot	2 019	57	1 961	3539,2 %	1 619
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 647	1 855	-208	88,8 %	1 367
TOIMINTAKULUT (-)	-182 554	-184 770	2 216	98,8 %	-170 492
Henkilöstökulut	-40 918	-39 874	-1 044	102,6 %	-38 738
Palkat ja palkkiot	-32 698	-31 516	-1 181	103,7 %	-30 974
Henkilösivukulut	-8 220	-8 358	138	98,4 %	-7 763
Palvelujen ostot	-92 652	-94 068	1 416	98,5 %	-83 668
Jätteen kuljetuspalvelujen ostot	-46 888	-49 239	2 351	95,2 %	-45 355
Muiden palvelujen ostot	-45 764	-44 829	-935	102,1 %	-38 313
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 366	-28 452	2 086	92,7 %	-26 632
Ostot tilikauden aikana	-26 511	-28 452	1 941	93,2 %	-26 630
Varastojen muutos	146	0	146	-	-2
Pakollisten varausten muutos	300	300	0	100,0 %	568
Muut toimintakulut	-22 918	-22 676	-242	101,1 %	-22 023
Vuokrat	-7 704	-7 916	212	97,3 %	-6 903
Jätevero	-10 554	-10 652	98	99,1 %	-10 906
Kiinteistövero	-2 753	-2 743	-10	100,3 %	-2 846
Muut toimintakulut	-1 907	-1 365	-542	139,7 %	-1 367
TOIMINTAKATE	145 130	143 480	1 649	101,1 %	141 351
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-66 999	-68 129	1 130	98,3 %	-65 935
Korkotuotot	33	0	33	-	72
Muut rahoitustuotot	2 442	0	2 442	-	3 356
Korkokulut	-69 368	-68 117	-1 251	101,8 %	-68 245
<i>Perustamislainojen korot jäsenkunnille</i>	<i>-62 964</i>	<i>-62 964</i>	<i>0</i>	<i>100,0 %</i>	<i>-63 056</i>
<i>Muut korkokulut</i>	<i>-6 404</i>	<i>-5 153</i>	<i>-1 251</i>	<i>124,3 %</i>	<i>-5 189</i>
Muut rahoituskulut	-106	-12	-94	881,2 %	-1 119
VUOSIKATE	78 131	75 351	2 779	103,7 %	75 416
POISTOT	-79 835	-78 994	-841	101,1 %	-75 798
TILIKAUDEN TULOS	-1 704	-3 643	1 938	46,8 %	-382
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	277	2 570	-2 293	10,8 %	0
Poistoeron muutos	-2 169	0	-2 169	-	0
Vapaaehtoisten varausten muutos	2 446	2 570	-124	95,2 %	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 427	-1 073	-356	133,0 %	-382

Toimintatuotot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina

Toimintatuottoja kertyi 326,0 miljoonaa euroa, vain 0,4 miljoonaa talousarviota vähemmän. Vesihuollon vedenmyynti-, jätevesi- ja perusmaksut (yhteensä 187,4 miljoonaa) jäivät 1,1 miljoonaa talousarviota pienemmiksi. Edellisen vuoden poikkeuksellisen tuotantopiikin siirtymä laskutukseen ei toteutunut arvioidun suuruisena. Laskutettu vesimäärä (71,9 milj. m³) jäi 4,5 % talousarviossa ennakoitua ja 1,7 % edellistä vuotta alemmalle tasolle. Rakentamisen volyymien vähenemisen seurauksena liittymismaksut (14,2 milj.) jäivät 1,0 miljoonaa talousarviosta.

Jätteen kuljetusmaksut (57,8 milj.) toteutuivat 0,5 miljoonaa talousarviota suurempina. Jätteenkäsittelymaksut (39,3 milj.) kuitenkin jäivät 0,9 miljoonaa pienemmiksi. Käsiteltävistä jätteistä noin puolet tulee omilta asiakaskiinteistöiltä. Muualta HSY:lle käsiteltäväksi tulevien jätteiden määrä on vähentynyt merkittävästi jätteiden ohjautuessa käsiteltäväksi ulkopuolisille toimijoille, eikä omilta asiakaskiinteistöiltä kerättyjen jätemäärien kasvu kompensoi muutosta. Käsiteltävien jätteiden ja maa-ainesten määrät (yhteensä 589 990 tonnia) jäivät 6,9 % edellistä vuotta pienemmiksi.

Muut myyntituotot (18,8 milj.) toteutuivat kokonaisuutena talousarvion mukaisina. Rakentamisen vähenemisen vuoksi laskutettavat liitos- ja tonttijohtotyöt jäivät noin 0,7 miljoonaa talousarviota pienemmiksi. Kaatopaikkakaasusta tuotetun energian myynnistä saadut tulot jäivät 1,1 miljoonaa lähinnä sähkön alhaisen markkinahinnan ja osin kaasuvoimalassa sattuneen laiterikon vuoksi. Näitä kompensoi hyvän multatuotemenekin vuoksi talousarviota suurempana toteutunut lietetuotteiden myynti sekä läpilaskutettavista johtosiirroista saadut tuotot.

Muut tuotot (yhteensä 8,5 milj.) toteutuivat 2,0 miljoonaa talousarviota suurempina. Tukia ja avustuksia saatiin 0,4 miljoonaa talousarviossa ennakoitua vähemmän johtuen tukien maksatusten ajoittumisesta osin edelliselle vuodelle, osin vuoden 2013 puolelle. Saadut vahingonkorvaukset (1,3 milj) sisältävät taanomaisten vakuutusyhtiöiden HSY:lle maksamien korvausten lisäksi yksittäisen 0,6 miljoonan suuruisen kertaluonteisen korvauksen. Talousarviossa saadut vahingonkorvaukset olivat netotettu toimintakuluihin, josta muihin tuottoihin aiheutuu saatujen korvausten suuruinen budjettiero. Maksutuotot, vuokratuotot ja maksumuistutusmaksut toteutuivat talousarviota yhteensä 0,6 miljoonaa suurempina.

Toimintakuluissa saavutettiin 2,2 miljoonan säästöt talousarvioon verrattuna

Toimintakulut toteutuivat 182,6 miljoonan suuruisina, 2,2 miljoonaa talousarviota pienempinä. Sitovia määrärahoja ei ylitetty lukuun ottamatta tukipalvelujen tulosaluetta, jossa toimintakulut ylittyivät 0,4 miljoonalla.

Henkilöstökulut sivukuluineen olivat 1,1 miljoonaa talousarviota suuremmat. Ylitys aiheutuu toteutumaan sisältyvästä 1,5 miljoonan euron varauksesta tulospalkkioihin, joille ei ole erikseen varattu talousarviossa määrärahoja (tulospalkkiot rahoitetaan toimintakulusäästöillä ja toimintakatteen paranemisella).

Jätteenkuljetuspalveluiden ostot (46,9 milj.) toteutuivat talousarvion mukaisina. Talousarviossa keräysastioiden pesupalvelut oli virheellisesti budjetoitu kuljetuspalveluihin, jonka vuoksi jätteen kuljetuspalveluiden ja muiden palveluiden ostojen välillä on tämän suuruinen keskinäinen ero. Edellä mainitun korjauksen huomioiden muissa palveluiden ostoissa säästettiin 1,4 miljoonaa talousarvioon verrattuna. Materiaalihankinnoissa säästettiin 2,1 miljoonaa, muut toimintakulut ylittyivät niukasti 0,2 miljoonalla eurolla.

Vedenpuhdistuksessa raakaveden laadun merkittävä heikkeneminen vaikutti loppuvuodesta prosessikemikaalien kulutukseen. Mikäli laatu ei palaa ennalleen, kemikaalien kulutuksen arvioidaan vuositasolla

kasvavan noin 10 % talousveden laadun pitämiseksi nykyisellä tasolla. Tuotantoa ja talousveden laatua optimoimalla kuitenkin vuonna 2012 saavutettiin kemikaalikustannuksissa pieniä säästöjä (0,2 milj.). Energiankulutuksessa saavutettiin myös säästöjä (0,3 milj.) osin käytön tehostamisella, osin alemmasta energian hintatasosta johtuen. Kymijoen ohjauksutusten vuoksi Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle maksettu veden käyttömaksu on jäänyt hyvin pieneksi, joka näkyy raakaveden hankinnan 0,4 milj. säästönä.

Runsassateinen vuosi rasitti erityisesti jätevedenpuhdistamoiden toimintaa. Merkittävästi talousarviossa ennakoitua suurempana toteutuneet virtaamat eivät kuitenkaan heijastuneet vastaavassa määrin toimintakuluihin. Tehostamisella pystyttiin vastaamaan lisääntyneeseen volyyymiin siten, että mm. kemikaalikustannukset pysyivät talousarvion mukaisina. Osin energian käytön tehostamisella, osin odotettua alemmasta energian hintatasosta johtuen energiakustannukset toteutuivat myös talousarvion mukaisina volyymikasvusta huolimatta. KUVES:ille maksetut jätevesimaksut kuitenkin ylittivät talousarvion 0,4 miljoonalla.

Viemäreiden- ja vesijohtojen tutkimus- ja kunnossapitopalveluissa talousarvio ylitettiin 0,3 miljoonalla. Ylitys aiheutui vuoden aikana toteutetusta Viiknimen purkutunnelin ROV-kuvauksesta (0,5 milj.), joka oli budjetoitu edelliselle vuodelle. Verkko-osastolla myös rakentamis- ja kunnossapitopalvelut, kuljetus- ja konepalvelut ym. ylittivät talousarvion mm. päällystystöissä asfaltoinnin vaatimusten noususta johtuen. Ylityksiä kuitenkin kompensoi säästöt verkoston materiaalien hankinnoissa (0,4 milj.) Lämpilaskutettavia johtosiirtotöitä tehtiin huomattavasti alkuperäistä talousarviota enemmän, jonka vuoksi talousarvioon tehtiin syksyllä 4,5 milj. euron lisäys toimintakuluihin. Johtosiirrot toteutuivat 0,5 milj. muutettua talousarviota pienempinä.

Runsassateinen vuosi heijastui myös jätehuollon toimintaan kasvaneina jätevesimaksuina Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskuksessa. Toteutunut 2,3 miljoonan euron (ylitys 0,7 milj.) jätevesimaksu on kuitenkin HSY:n sisäisiä veloituksia ja eliminoitu yhtymätason tuloslaskelmasta sekä myynneistä että toimintakuluista.

Käsiteltäväksi vastaanotettujen jätemäärien väheneminen heijastuu sekä palveluiden ostoihin että osin jäteveroon. Erityisesti biojätteitä on pystytty käsittelemään omalla kapasiteetilla, jonka vuoksi ulkopuolisilta ostetuissa jätteenkäsittelypalveluissa säästettiin 0,5 miljoonaa. Jättemäärien muutokset vaikuttivat myös loppusijoitettavasta jätteestä maksettavaan jäteveroon. Talousarviossa jäteveron kohdalla oli kuitenkin huomioitu jätteen paalaustoiminnasta aiheutuvat säästöt, jotka eivät kuitenkaan toteutuneet paalaustoiminnan käynnistymisen lykkääntymisen vuoksi. Näin jätevero jäi vain 0,1 miljoonaa talousarviota pienemmäksi. Vastaanotettuja kivi- ym. aineksia on käytetty korvaamaan ostettuja materiaaleja kaatopaikan viimeistelyssä, josta syntyi 0,6 miljoonan säästöt materiaalihankinnoissa.

Muissa toimintakuluissa HSY:n maksamat vahingonkorvaukset ylittivät talousarvion 0,7 miljoonalla. Ero aiheutuu kirjauskäytännön muutoksesta. Talousarviossa saadut ja maksetut vahingonkorvaukset on netoitettu toimintakuluihin, toteutumat ovat kirjattu tuotoiksi ja kuluiksi.

Muihin toimintakuluihin sisältyy edellisten tilinpäätösten tapaan 2,6 miljoonan euron laskennallinen varaus vesihuollon liiketoimintakaupalla jäsenkaupungeilta HSY:lle siirtyneiden kiinteistöjen kiinteistöveroihin. Kiinteistöverosta ei edelleenkään ole tehty verotuspäätöstä.

Muilta osin toimintakuluissa on saavutettu kaikilla toimialoilla ja tulosalueilla säästöjä eri kuluryhmissä, esimerkiksi erilaisissa asiantuntijapalveluissa 0,8 milj., IT-palveluhankinnoissa 0,4 milj. painatuksissa ja ilmoituksissa 0,3 milj., puhelin- ja tietoliikennemaksuissa 0,3 milj.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot toteutuivat 2,5 miljoonan suuruisina, josta 1,5 miljoonaa oli lainojen korkosuojauksista saatuja tuottoja, 0,8 miljoonaa osinkoja ja 0,2 miljoonaa korkotuottoja viivästyskoroista ja maksuliikenneteleiltä. Talousarviossa korkosuojausten tuotot oli budjetoitu rahoituskuluja pienentävinä. Muita rahoitustuottoja ei budjetoitu niiden ennakoimattomuudesta johtuen.

Rahoituskulut olivat 69,5 miljoonaa euroa. Tästä suurin osa, 63,0 miljoonaa oli jäsenkunnille perustamislainoista maksettuja korkoja. Ulkopuolisesta lainarahoituksesta maksetut korot olivat yhteensä 6,4 miljoonaa. Korkosuojauksista saadut tuotot huomioiden lainoista maksetut korot jäivät 0,2 miljoonaa talousarviota pienemmiksi. Korot jäivät pienemmiksi, koska uutta pitkäaikaista lainarahoitusta ei tarvittu. Maksuvalmiuden ylläpitämiseksi vuoden aikana nostettiin lyhytaikaisia maksuvalmiusluottoja (kuntatodistusohjelma) tarpeen mukaan useissa erissä. Muut rahoituskulut olivat 0,2 miljoonaa.

Yhteensä rahoitustuotot ja -kulut olivat 67,0 miljoonaa, 1,1 miljoonaa talousarviota vähemmän.

Poistot

Käyttöomaisuudesta tehdyt poistot olivat 79,8 miljoonaa euroa, 0,8 miljoonaa talousarviota enemmän. Ero aiheutuu käyttöomaisuuden kirjauskäytäntöjen muutoksista, jotka toteutettiin uuden taloushallinnon tietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä vuoden alusta lähtien. Aiemmin investoinnit kirjattiin kesken-eräisten hankintojen kautta ja aktivoitiin jälkipainotteisesti. Uuden toimintamallin mukaan investoinnit aktivoidaan jotakin suuria ja pitkäkestoisia hankkeita lukuun ottamatta kuukausittain.

Tilikauden tulos

Tulos vuodelta 2012 oli 1,7 miljoonaa alijäämäinen. Tulos oli kuitenkin 1,9 miljoonaa talousarviota parempi. Tuloksen parantuminen aiheutuu toimintamenoissa syntyneistä säästöistä.

Talousarviossa oli varauduttu jätehuollon vapaaehtoisen investointivarauksen purkamiseen 2,6 miljoonalla eurolla. Talousarviossa ei ollut huomioitu, että varauksen käyttö tulee kirjata samalla tilikaudella poistoeron lisäykseksi ja poistoeroa puretaan sitä mukaa, kun investoinnin hankintamenoista tehdään suunnitelmapoistoja. Investointivarauksella on heikennetty tulosta sen muodostamisvuosina. Varaus palautetaan tulokseen siten, että tilikauden kokonaispoistot ovat suunnitelmapoistoja pienempiä. Kirjauskäytännöstä johtuen varausten muutokset toteutuivat 2,3 miljoonaa talousarviossa esitettyä pienempinä.

Varausten ja poistoeron muutosten jälkeen tilikauden alijäämä oli 1,4 miljoonaa, kun talousarviossa sen arvioitiin olevan 1,1 miljoonaa alijäämäinen.

2.1.5 Investointien toteutumisvertailu ja poikkeamaselvitys

x 1 000 euroa	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	TP/TA %	TP 2011
Vesihuolto	77 001	105 446	-28 445	73,0 %	65 618
Jätehuolto	13 568	25 125	-11 557	54,0 %	15 859
Seutu- ja ympäristötieto	232	240	-8	96,8 %	276
Kuntayhtymän johto, ohjaus ja kehittäminen	329	1 830	-1 501	18,0 %	1 042
Tukipalvelut	295	530	-235	55,6 %	-
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	91 425	133 171	-41 746	68,7 %	82 795

Investointien toteutuma 91,4 miljoonaa euroa jäi yhteensä 41,8 miljoonaa talousarviota pienemmäksi. Merkittävimmät erot syntyivät vesihuollon (28,4 milj.) ja jätehuollon (11,6 milj.) toimialoilla. Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen investoinnit toteutuivat talousarvion mukaisina. Kuntayhtymän johdon, ohjauksen ja kehittämisen sekä tukipalveluiden investoinnit jäivät yhteensä 1,7 milj. talousarviosta.

Vanhankaupungin ja Pitkälän vedenpuhdistuslaitosten investoinnit jäivät yhteensä 11,2 miljoonaa talousarviota pienemmiksi. Vanhan kaupungin vedenpuhdistamon kapasiteetin noston ja saneeraustoimenpiteiden suunnittelu on vaatinut arvioitua enemmän aikaa. Pitkälän uuden alavesisäiliön rakentamisen liittyvät investointipäätökset viivästyivät, jonka vuoksi rakentamisen käynnistyminen viivästyi noin puolella vuodella. Laitoshankkeet kuitenkin toteutuvat viiveellä hallituksen hyväksymien hankesuunnitelmien mukaisesti.

Verkostohankkeet jäivät yhteensä 14,0 miljoonaa talousarviota ennakoitua pienemmiksi. Kaupunkien kanssa yhteistyössä tehtävät alueverkostoinvestoinnit toteutuivat talousarvion mukaisesti, mutta verkostosaneeraukset jäivät 2,5 miljoonaa pienemmiksi hankkeiden lykkäytymisestä johtuen. Runkovesijohtohankkeiden toteutuma jäi 3,7 miljoonaa talousarviota pienemmäksi. Länsi-Espoon runkovesijohdon sijoittamisselvitysten vaatimasta ennakoitua pidemmästä ajasta johtuen urakoiden käynnistäminen on viivästynyt. Urakoiden arvioidaan kuitenkin valmistuvan aikataulun mukaisesti vuoden 2015 aikana. Runkoviemärihankkeet jäivät 6,0 miljoonaa talousarviosta. Helsingissä Merikannontien viemärihankkeen käynnistymistä siirrettiin kilpailutusvaiheen kustannustasonoususta johtuen. Viemäritunnelin rakennustöiden aloittaminen välillä Mäntymäki-Pasila-Vallila viivästyi louheenajoreitteihin liittyvien lisäselvitysvaatimusten vuoksi.

Espoon uuden Blominmäen jätevedenpuhdistamon aikataulua tarkistettiin yleissuunnitelman yhteydessä. Rakennussuunnittelu käynnistyy vasta vuonna 2013, jonka vuoksi yleis- ja rakennussuunnittelusta aiheutuu 2,7 miljoonan euron siirtymä seuraavalle vuodelle. Tällä ei ole vaikutusta hankkeen kokonaisaikatauluun.

Vesihuollon kiinteistöinvestoinnit jäivät 2,7 miljoonaa talousarviosta. Ilmala 2 saneerausta ei ole aloitettu, koska se on odottanut kiinteistöjen käytön kokonaisratkaisua. Peruskorjauksen tarkennettu hankesuunnitelma jäi joulukuun hallituksessa pöydälle ja esitys hylättiin tammikuussa 2013.

Vantaan Ruskeasantaan rakennettavan jätehuollon uuden Sorttiaseman rakennustöiden arvioitiin käynnistyvän ja toteutuvan pääosin vuoden 2012 aikana. Rakennustöiden aloittamista viivästyttivät kaavoitus-aikataulu ja alueen maanhankinnan järjestelyt sekä odotettua hitaampi rakennusluvan käsittely. Maanrakennustyöt ja painopenkereen urakat päästiin aloittamaan syksyllä, kun rakennuslupa saatiin. Töiden viivästyminen aiheutuu 6,8 miljoonan euron jättämä talousarvioon nähden.

Biojätteen käsittelylaitosten toimintavarmuutta ja käsittelykapasiteettia lisäävän mädätyslaitoksen rakentamista viivästytti edellisenä vuonna äkillisesti alkanut käsiteltäväksi tulevan biojätteen määrän väheneminen. Laitoksen kapasiteettia ja käsittelymenetelmää tarkistamista käsiteltiin hallituksessa syksyn aikana ja muutettu hankesuunnitelma hyväksyttiin tammikuussa 2013. Tästä syntyi 1,8 miljoonan siirtymä seuraaville vuosille.

Ämmässuon kaatopaikan viimeistelyrakenteiden investoinnit jäivät 1,5 miljoonaa talousarviota pienemmiksi. Ero aiheutuu reunarakenteiden rakentamisen siirtymisestä vuodelle 2014. Tällöin kaatopaikan painumat ehtivät toteutua suurelta osin ennen reunarakenteen rakennustöiden aloittamista, jolloin valmis reunarakenne ei ole jatkossa niin altis rikkoontumaan.

Kuntayhtymän johdon, ohjauksen ja kehittämisen toimintojen sekä tukipalvelujen tulosalueen investoinnit jäivät yhteensä 1,7 miljoonaa talousarviota pienemmiksi. Tämä aiheutuu pääosin asiakaspalvelun järjestelmähankintojen siirtymisestä talousarviossa ennakoitua myöhemmäksi sekä siitä, ettei konserni- ja osakkuusyhtiöiden osakkeiden hankinnat toteutuneet. Muita säästöjä syntyi mm. kuntayhtymän yhteisissä tietotekniikkainvestoinneissa.

2.1.6 Tuottavuusohjelman toteutuminen

HSY:n hallitus päätti 22.10.2010 tehdessään vuoden 2011 talousarvioesityksen yhtymäkokoukselle, että kuntayhtymälle laaditaan sisäisen tuottavuuden ohjelma ja raportointi. Jäsenkuntien antamissa linjauksissa HSY:n talousarvion 2012 laadinnalle edellytettiin mm. että tuottavuuden nousu on 2 % ja että talousarviossa esitetään tuottavuusmittarit ja tuottavuutta lisäävät toimenpiteet.

Tuottavuusohjelma vuosille 2012 - 2013 laadittiin osana toiminta- ja taloussuunnitelmaa ja se on huomioitu talousarviossa ja -suunnitelmassa. Tuottavuusohjelma sisältää toimialojen ja tulosalueiden konkreettisia toimenpiteitä tuottavuuden parantamiseksi ja mittareiksi, joilla toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan. Tuottavuuden parantumista ja tuottavuusmittareita seurataan osana jatkuvaa talousarvioseurantaa.

Alla on esitetty koko kuntayhtymää koskevat yhteiset toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi. Nämä sisältävät myös kuntayhtymän johdon, ohjauksen ja kehittämisen yksiköitä ja tukipalveluiden tulosalueen tuottavuutta parantavat toimet. Muut toimialat ja tulosalueet esitetään niiden omien esitysten yhteydessä jäljempänä. Tuottavuuden paranemisen arviointi tuottavuusohjelmassa esitettyjä mittareita käyttäen tehdään vuoden 2013 tilinpäätöksen yhteydessä.

Tuottavuusohjelman 2012 - 2013 toimenpiteiden toteutuminen

Tuottavuusohjelman toimenpiteet 2012 - 2013	Toteutetut toimenpiteet vuonna 2012
Hankintatoimen kehittämisen	Hankintatoimen menettelytapojen yhtenäistäminen ja koordinointi aloitettiin kuntayhtymätasoisesti. Sähköisen hankintajärjestelmän käytön laajentaminen jätehuollon toimialalle aloitettiin. Toimittajien määrää pyrittiin vähentämään valmistelemalla ohjeistusta puitesopimusten käyttämisestä ja toteuttamalla kiinteistöhoitopalveluiden toimittajien puitesopimusten kilpailuttaminen
Energiätehokkuuden parantaminen sekä energian ostojen ja myynti	HSY:n energiatehokkuussopimuksen toteuttamiselle perustettiin työryhmä. HSY:n energiatase ja kasvihuonekaasupäästöt -laskennat vuodelta 2011 valmistuivat ja laskentoihin täydennettiin jäte- ja muiden kuljetusten, urakoitsijoiden työkalujen, oman auton käytön sekä HSY:n käytössä olevien palvelimien energiankulutuksella ja päästöillä. HSY:lle hankittaville ajoneuvoille asetettiin päästöraajat. Energiankulutuksen ja päästöjen seuranta ja raportointia jatkettiin. Energiätehokkuussopimukseen liittyvä toimenpideohjelma valmisteltiin ja energiakatselmuksia jatkettiin. Hankinnoissa huomioidaan energia-asioita.
Hallinnon ja tukitoimintojen prosessien kehittäminen	Johdon ja kehittämisen toiminnot eriytettiin tukipalveluiden tuottamisesta. Yhtymäkokouksen 16.3. päätöksen mukaisesti perustettiin 1.5. toimintansa aloittanut tukipalvelut -tulosalue, johon keskitettiin ICT, asiakirjahallinto, hankinnat, toimitilat, toimistopalvelut sekä ajoneuvo- ja varastointipalvelut. 30.4. lakkautetun hallintopalvelukeskuksen hallinto-, talous-, henkilöstö-, viestintä- ja kehittämissyksiköt jatkavat suoraan toimitusjohtajan alaisina yksikköinä. Tukipalvelut -tulosalueen sekä ohjauksen ja kehittämisen toimintojen prosessi- ja palvelukuva-uksia viimeisteltiin.
Toimitilojen ja ajoneuvojen käytön tehostaminen	Keväällä tehtiin selvitys HSY:n käytössä olevista toimitiloista ja Ilmalan vesisuunnitelman oheistilojen vaihtoehtoisista käyttömahdollisuuksista. Tavoitteena on ollut kunnostaa HSY:n päätoimipisteelle yhteiset nykyaikaiset toimitilat, johon liittyen tarkistettiin vuonna 2011 valmistunut Ilmala 2 perusparantamisen hankesuunnitelma. Hankesuunnitelmaa käsiteltiin joulukuussa HSY:n hallituksessa ja se jätettiin pöydälle täydennettäväksi lisäselvityksillä. Hallituksen päätöksen mukaisesti vesihuollon, tukipalvelujen ja v. 2013 toimintansa aloittavan asiakaspalveluyksikön henkilöstölle vuokrattiin väliaikaiset toimitilat Itä-Pasilasta päätoimipisteen läheisyydestä. Muutto uusiin toimitiloihin toteutettiin loppuvuodesta. Ajoneuvojen ja polttoaineiden hankinnat keskitettiin tukipalveluihin loppuvuodesta. Ajoneuvojen hallinnon keskittäminen aloitettiin vesihuollon ajoneuvoista ja toimenpiteitä jatketaan vuoden 2013 aikana.

Tuottavuusohjelman toimenpiteet 2012 - 2013	Toteutetut toimenpiteet vuonna 2012
TAJU-hanke	<p>Uusi taloushallinnon järjestelmä ja uudet tilipuitteet otettiin käyttöön 1.1.2012 alkaen. Vuonna 2011 käyttöönotettu talouden suunnittelu- ja raportointijärjestelmä yhdistettiin uuteen kirjanpitojärjestelmään, samalla laajennettiin raportoinnin sisältöä ja toiminnallisuuksia. Projekti päätettiin ohjausryhmässä 18.4.2012.</p> <p>Tuottavuuden paraneminen näkyy pidemmällä aikavälillä ja sitä seurataan toimenpiteeseen määritellyllä mittarilla (taloushallinnon henkilöstömäärä).</p>
HR-prosessien kehittäminen	<p>Keskeiset HR-prosessit kuvattiin ja tutustuttiin neljän eri toimittajan sähköisiin HR-ratkaisuihin, jotka tarjoavat välineet tehokkaaseen työsuhteen elinkaaren HR-tehtävien hallintaan, järjestelmälliseen osaamisen kehittämiseen ja tehokkaisiin HR-palveluihin. Järjestelmä kilpailutettiin. Käyttöönottoprojektin aloituskokous on 4.2.2013.</p> <p>Tuottavuuden paraneminen näkyy pidemmällä aikavälillä ja sitä seurataan toimenpiteeseen määritellyllä mittarilla (henkilöstöhallinnon tehtävien henkilöstömäärä).</p>
Tietohallinnon kehittäminen	<p>Toimialojen erilliset IT-yksiköt yhdistettiin ja toiminnot keskitettiin tukipalvelut -tulosalueen tietohallintopalvelut -yksikköön. Yksikön uudelleenorganisointi toteutettiin syksyllä.</p> <p>ICT Masterplan päivitettiin vastaamaan muuttunutta tilannetta ja tietohallinnon kehittämistä jatkettiin päivitetyn version pohjalta. HSY:n tietohallinnon johtoryhmän toiminta käynnistettiin ja toimintamallia kehitettiin.</p>
Julkaisutoiminnan kehittäminen	<p>Sähköisesti jaettavan materiaalin määrää on lisätty, mm. osa seutu- ja ympäristötiedon julkaisuista on toimitettu vain sähköisessä muodossa.</p>
Verkkolaskuina saapuvien ostolaskujen osuuden kasvattaminen	<p>Paperilaskuja lähetettäviin toimittajiin on otettu yhteyttä ja kehoitettu siirtymään verkkolaskujen käyttöön.</p>
Asiakaspalvelun prosessien ja järjestelmien kehittäminen	<p>Loppuvuoden aikana laadittiin toteutus suunnitelma vesihuollon asiakastietojärjestelmien yhdistämiseksi yhteen järjestelmään sekä tehtiin selvitykset HSY:n yhteisen myyntireskontran ja yhteisen asiakastiedon osalta. HSY:n asiakaspalvelukeskus, ns. front desk -projekti eteni siten, että toiminta voi käynnistyä vuoden 2013 alusta.</p>

2.2 Vesihuollon toteutumisvertailut ja erillislaskelmat

2.2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Näkökulma	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus			
Strateginen päämäärä	Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Vesihuollon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Ympäristökuormituksen vähentäminen ja energiansäästön edistäminen omassa toiminnassa	Ympäristökuormituksen vähentäminen ja energiansäästön edistäminen vesihuollossa	Vesihuollon ulkoistettujen toimintojen khk-päästöt ja energiankulutus kartoitetaan. Kiinteistöjen energia-katselmukset aloitetaan. Energiankulutuksen seurantajärjestelmä on käytössä. Vähentämiskartoituksissa esiin nousseita toimenpiteitä käynnistetään.	Toimenpiteet on tehty.	● Toteutui.
Asukkaiden ja organisaatioiden kannustaminen ympäristövastuulliseen toimintaan		Luodaan toimintamalli toimialojen ja tulosalueiden yhteiselle neuvonnalle ja otetaan malli käyttöön. Toteutetaan suunnitellut hankkeet ja kampanjat (strategisen tavoitteen toimenpiteet / osallistuminen)	Toimintamalli on käytössä, suunnitellut hankkeet ja kampanjat on toteutettu.	● Toteutui osittain. Suunnitellut kampanjat ja hankkeet toteutettiin. Toimintamallin viimeistely siirrettiin vuodelle 2013, koska samalla selvitetään mahdollinen neuvonnan uudelleen organisointi.
Kuntien välisen yhteistyön aktiivinen edistäminen HSY:n toimialalla	HSY:n tarjoaman vesihuoltopalvelun palvelutason määrittäminen jäsenkuntien kesken.	Em. periaatteet sovitetaan KT-projektissa, tehdään suunnitelma niihin siirtymiseksi ja periaatteet otetaan käyttöön keskeisiltä osiltaan.	Toimenpiteet on tehty.	● Toteutui osittain. KT-projektissa laaditussa kuntatekniikan yhteistyösopimuksessa on kuvattu HSY:n ja kuntien välinen yhteistyö palveluiden tuottamisessa. Sopimus tulee hallinnolliseen käsittelyyn keväällä 2013, jonka jälkeen sopimuksen mukaiset periaatteet otetaan käyttöön ja laaditaan suunnitelma sopimuksessa kuvatuista jatkotoimenpiteistä.
	HSY:n ja jäsenkuntien välisen käytäntöjen yhtenäistäminen liittyen - kunnan rooliin alueiden haltijana - yhteisrakennuttamisen pelisääntöihin - ja kunnan rooliin palveluiden tuottajana HSY:lle	Määritellään ja hyväksytään yhtenäinen toiminta-alue HSY:n vesihuollossa.	Toiminta-alue on hyväksytty.	● Toteutui osittain. HSY:n nykyinen toiminta-alue on määritetty vesihuollon kehittämissuunnitelmien yhteydessä vuoden loppuun mennessä. Toiminta-alue tulee päätösprosessiin keväällä 2013 seudullisen vesihuollon kehittämissuunnitelman yhteydessä.

Näkökulma	Asiakasvaikuttavuus			
Strateginen päämäärä	Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Vesihuollon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
HSY:n asiakaspalvelu- ja toimintakulttuurin yhtenäistäminen		Toimintatapa muutetaan matriisin ja toimialojen uusittujen tehtäväkuvausten ja vastuualueiden mukaiseksi (strategisen tavoitteen toimenpiteet / osallistuminen)	Yhtenäinen toimintatapa on käytössä.	● Toteutui.
Sähköisen asiointijärjestelmän ottaminen laajamittaisesti käyttöön		Suunnitelman mukaisen HSY-tasoisien palveluiden käyttöönotto aloitetaan (strategisen tavoitteen toimenpiteet / osallistuminen)	Yhteinen ja uusi sähköistä asiointia edistävä toimenpide on käytössä.	● Toteutui.

Näkökulma	Talouden hallinta			
Strateginen päämäärä	Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalla toiminnalla			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Vesihuollon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Hallittu investointitahti velkaantumisen rajoittamiseksi niin, että omavaraisuusaste ei vesihuollossa laske alle 24 %:n eikä jätehuollossa alle 13 %:n.				
Käyttötalouden tasapainon saavuttaminen vuoteen 2015 mennessä.	Käyttötalouden tasapainon saavuttaminen vuoteen 2015 mennessä.	Sisäisen laskennan aktiivinen hyödyntäminen ja nopea reagointi poikkeamiin.	Käyttökustannukset on jaettu yhtäläisiin osakokonaisuuksiin koko vesihuollossa ja niiden toteutumat analysoidaan kuukausittain vesihuollon johtoryhmässä vuoden 2012 loppuun mennessä.	● Toteutui.
Investointien suunnitelmallinen kohdentaminen ja elinkaariajattelun huomioon ottaminen.	Pitkäjänteinen toiminta verkostosaneerausten kohdentamisen parantamiseksi ja vaikuttavuuden mittaamiseksi.	Verkostosaneerausprojektissa (VESA) määriteltävät toimenpiteet vuodelle 2012.	Suunnitelmassa määritellyt toimenpiteet on tehty.	● Toteutui osittain. Projektien laajuudesta johtuen toimenpideohjelmaa jouduttiin priorisoimaan vaikuttavuudeltaan merkittävimpiin hankkeisiin. Kesken-eräisiä hankkeita jatketaan vuonna 2013.

Näkökulma	Prosessit ja rakenteet			
Strateginen päämäärä	Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Vesihuollon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Hankintaprosessin optimointi ja elinkaariajattelun ja kumppanuusperiaatteen vahvistaminen.		Energiatehokkuusasiat ja ympäristökriteeristö pilotoidaan vesihuollon hankinnoissa.	Pilotointi on toteutettu.	● Ei toteutunut. Sopivaa pilotointiprojektia ei löytynyt.
	Toimintaa keskeisesti kuvaavien suoritteiden ja mittareiden keruu on toiminnassa, tieto on luotettavaa ja se toimii pohjana johtamiselle.	Suoritteita kerätään systemaattisesti ja ne koostetaan hyödynnettävään muotoon.	Suoritteiden toteutumat analysoidaan kuukausittain vesihuollon johtoryhmässä vuoden 2012 loppuun mennessä.	● Toteutui.

Näkökulma	Henkilöstön uudistuminen ja työkyky			
Strateginen päämäärä	Kehittää henkilöstön osaamista ja luoda vetovoimainen työnantajakuva			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Vesihuollon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Työhyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstökyselyn indeksi > 2011	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella toimintasuunnitelman toteuttaminen ja arviointi.	Henkilöstökyselyn indeksi on suurempi kuin vuonna 2011	● Toteutui.
	Lyhyiden sairauspoissaolojen määrän alentaminen	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella toimintasuunnitelman toteuttaminen ja arviointi.	Poissaolojen määrä on pienempi kuin vuonna 2011.	Tietoa ei saatavilla. Organisaatiomuutoksista johtuen vuosien 2011 ja 2012 tiedot eivät ole vertailukelpoisia.
	Hyvä johtaminen, joka näyttäytyy henkilöstölle siten, että työnteon peruspilarit ovat kunnossa	Vuoden 2011 henkilöstökyselyn pohjalta tehdyn toimenpideohjelman toteuttaminen.	Ohjelmassa määritellyt toimenpiteet on tehty.	● Toteutui.

2.2.2 Tuottavuusohjelman toimenpiteet

Tuottavuusohjelman toimenpiteet 2012 - 2013	Toteutetut toimenpiteet vuonna 2012
Operatiivisen toiminnan tehostaminen ja reaalisten kustannusten alentaminen tuotantokapasiteetin ja myydyin vesimäärän kasvaessa.	Vesihuollon yhdentymistä edistävä ja toimialan tulevaa kehittämistä HSY:n strategian puitteissa viitoittava VETY-projekti saatiin päätökseen maaliskuussa. Toiminnan suuntaamisen pääperiaatteina ovat tuotannon suorituskyvyn ja kustannustehokkuuden parantaminen sekä asiakaslupauslähtöisen toimintamallin kehittäminen. Projekti toimii esivaiheena toimintajärjestelmän luomiselle vesihuollon toimialan osalta. Syksyllä otettiin käyttöön työn tuotoksia mittaava suoritekeruu

2.2.3 Suoritteet

Laskutettava vedenmyynti, milj. m ³	TP 2012	TA 2012	TP/TA %	TP 2011
Laskutettava vedenmyynti HSY:n alueelle yhteensä	70,80	73,96	95,7 %	72,04
Laskutettava vedenmyynti muille	1,10	1,26	87,3 %	1,12
Laskutettava vedenmäärä yhteensä	71,90	75,22	95,6 %	73,16
Käsiteltävä jätevesimäärä HSY:n alueella, milj. m ³	TP 2012	TA 2012	TP/TA %	TP 2011
Käsiteltävä jätevesimäärä HSY:n alueelta yhteensä	136,37	114,53	118,6 %	124,99
Käsiteltävä jätemäärä muilta	15,90	14,32	115,2 %	14,14
Käsiteltävä jätevesimäärä yhteensä	152,27	128,85	118,2 %	139,14

2.2.4 Tuloslaskelman toteutumisvertailu

x 1 000 eur	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	Tot-% TP/TA	TP 2011
TOIMINTATUOTOT (+)	220 654	219 993	661	100,3 %	207 241
Myyntituotot	218 767	218 924	-157	99,9 %	205 108
Vedenmyyntituotot	70 290	68 557	1 733	102,5 %	67 893
Jätevesituotot	90 982	92 883	-1 901	98,0 %	89 830
Perusmaksut	28 501	28 790	-289	99,0 %	23 177
Vesihuollon liittymismaksut	14 234	15 200	-966	93,6 %	13 795
Jätteen kuljetusmaksut	0	0	0	-	0
Jätteen käsittelymaksut	0	0	0	-	0
Muut Myyntituotot	14 761	13 494	1 267	109,4 %	10 413
Kuntaosuudet	0	0	0	-	0
Maksutuotot	0	0	0	-	0
Tuet ja avustukset	12	138	-126	8,7 %	0
Muut toimintatuotot	1 875	930	945	201,6 %	2 134
Vuokratuotot	1 018	930	88	109,5 %	1 043
Muut toimintatuotot	857	0	857	-	1 090
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 647	1 855	-208	88,8 %	1 367
TOIMINTAKULUT (-)	-94 672	-95 784	1 112	98,8 %	-86 329
Henkilöstökulut	-25 055	-24 943	-112	100,4 %	-25 002
Palkat ja palkkiot	-20 347	-20 132	-215	101,1 %	-20 376
Henkilösivukulut	-4 708	-4 811	103	97,9 %	-4 626
Palvelujen ostot	-36 000	-36 047	47	99,9 %	-26 726
Jätteen kuljetuspalvelujen ostot	0	0	0	-	0
Muiden palvelujen ostot	-36 000	-36 047	47	99,9 %	-26 726
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 382	-24 850	1 469	94,1 %	-24 688
Ostot tilikauden aikana	-23 527	-24 850	1 323	94,7 %	-24 686
Varastojen muutos	146	0	146	-	-2
Pakollisten varausten muutos	0	0	0	-	0
Muut toimintakulut	-10 236	-9 944	-292	102,9 %	-9 913
Vuokrat	-6 128	-6 223	94	98,5 %	-6 131
Jätevero	0	0	0	-	0
Kiinteistövero	-2 602	-2 600	-2	100,1 %	-2 602
Muut toimintakulut	-1 506	-1 121	-385	134,3 %	-1 180
TOIMINTAKATE	127 629	126 064	1 565	101,2 %	122 279
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-62 891	-64 068	1 177	98,2 %	-63 115
Korkotuotot	0	0	0	-	0
Muut rahoitustuotot	104	0	104	-	107
Korkokulut	-62 988	-64 068	1 080	98,3 %	-63 218
<i>Perustamislainojen korot jäsenkunnille</i>	<i>-62 964</i>	<i>-62 964</i>	<i>0</i>	<i>100,0 %</i>	<i>-63 056</i>
<i>Muut korkokulut</i>	<i>-24</i>	<i>-1 104</i>	<i>1 080</i>	<i>2,2 %</i>	<i>-162</i>
Muut rahoituskulut	-7	0	-7	-	-4
VUOSIKATE	64 738	61 996	2 742	104,4 %	59 164
POISTOT	-63 627	-62 750	-877	101,4 %	-60 605
TILIKAUDEN TULOS	1 111	-754	1 865	-147,4 %	-1 441
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	-	0
Poistoeron muutos	0	0	0	-	0
Vapaaehtoisten varausten muutos	0	0	0	-	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 111	-754	1 865	-147,2 %	-1 441

2.2.5 Investointien toteutumisvertailu

x 1 000 euroa	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	TP/TA %	TP 2011
VEDEN HANKINTA JA PUHDISTUS	4 175	15 494	-11 319	26,9 %	1 432
Vanhan kaupungin vedenpuhdistuslaitos	1 028	6 410	-5 382	16,0 %	712
<i>kapasiteetin nosto ja saneeraus</i>	337	5 614	-5 277	6,0 %	0
<i>laitoksen vuosisaneeraus</i>	691	796	-105	86,8 %	712
Pitkälän vedenpuhdistuslaitos	3 047	8 819	-5 772	34,6 %	695
<i>uusi alavesisäiliö</i>	2 661	7 259	-4 598	36,7 %	32
<i>kapasiteetin nosto ja saneeraus</i>	0	764	-764	0,0 %	0
<i>laitoksen vuosisaneeraus</i>	386	796	-410	48,5 %	663
Dämmanin vedenpuhdistuslaitos	100	265	-165	37,7 %	25
VEDENJAKELUN LAITEINVESTOINNIT	3 515	2 705	810	130,0 %	4 992
Ylävesisäiliöt (saneeraus)	3 322	1 273	2 049	261,0 %	4 856
Paineenkorotuspumppaamot ym. verkostolaitokset	90	424	-334	21,1 %	86
Ohjaujärjestelmä (suunnit. ja toteutus)	103	1 008	-905	10,3 %	51
VEDENJAKELU JA VIEMÄRÖINTI	61 761	75 785	-14 024	81,5 %	53 312
Laajeneminen kaava-alueille (alueverkot)	31 827	32 000	-173	99,5 %	28 236
Laajeneminen haja-asutusalueille (uudet hankkeet)	823	1 910	-1 087	43,1 %	2 138
Jäsenkuntien laskuttama suun. ja rak. palv.	1 294	1 857	-563	69,7 %	1 574
Runkovesijohdot (suunn.+ rak.)	6 099	9 795	-3 696	62,3 %	3 958
Runkoviemärit (suunn.+ rak.)	326	6 346	-6 020	5,1 %	172
Vesijohtojen ja viemärien saneeraukset (suunn.+ rak.)	21 393	23 877	-2 484	89,6 %	17 235
VIEMÄRÖINNIN LAITEINVESTOINNIT	2 501	1 592	909	157,1 %	1 830
Jätevesipumppaamot (saneeraus)	2 501	1 592	909	157,1 %	1 830
JÄTEVEDEN PUHDISTUS	4 220	5 922	-1 702	71,3 %	3 737
Viikinmäen jätevedenpuhdistus	3 156	2 473	683	127,6 %	2 989
<i>Asutuksesta ja rakentamista johtuvat investoinnit</i>	14	180	-166	7,9 %	0
<i>Uusi 9. biologinen linja</i>	203	350	-147	57,9 %	0
<i>Lietteen terminen kuivaus</i>	0	0	0	-	0
<i>Vuosisaneeraus</i>	2 832	1 942	890	145,8 %	2 028
<i>Kompostialueeseen kohdistuva investointi</i>	108	0	108	-	961
Suomenojan jätevedenpuhdistus	797	446	351	178,6 %	300
Espoon uusi puhdistamo	267	3 003	-2 736	8,9 %	448
KIINTEISTÖINVESTOINNIT	367	3 046	-2 679	12,1 %	253
IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS	1 402	1 592	-190	88,1 %	471
Naapurikuntien osuudet investoinneista	-682	-690	8	98,8 %	-410
Muut investointeihin kohdistuvat tuet ja avustukset	-259	0	-259	-	-
VESIHUOLLON INVESTOINNIT YHTEENSÄ	77 001	105 446	-28 445	73,0 %	65 618

2.2.6 Rahoituslaskelma

x 1000 euroa	TP 2012		TP 2011	
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	64 738		59 164	
Satunnaiset erät	0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	-1 647	63 091	-1 367	57 796
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-77 942		-66 027	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	941		410	
Investointien korjauserät	1 647	-75 354	1 352	-64 265
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 263		-6 469	
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0		0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 500	12 500	-7 381	-7 381
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-224		6	
Saamisten muutos	-3 286		11 153	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	3 479	-31	4 538	15 697
Rahoituksen rahavirta	12 469		8 316	
Kassavarojen muutos	207		1 847	
Kassavarojen muutos				
Kassavarat 31.12.		13 390		13 183
Kassavarat 1.1.		13 183		11 336
		207		1 847
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
	TP 2012		TP 2011	
Investointien tulorahoitus %	84,1 %		92,1 %	
Pääomamenojen tulorahoitus %	84,1 %		92,1 %	
Lainanhoitokate	2,0		1,9	
Kassan riittävyys, pv	21,0		21,8	

2.2.7 Tase

VASTAAVAA (x 1000 eur)	TP 2012	TP 2011	VASTATTAVAA (x 1000 eur)	TP 2012	TP 2011
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 771 564	1 758 189	OMA PÄÄOMA	472 375	471 263
Aineettomat hyödykkeet	329	140	Peruspääoma	480 000	480 000
Aineettomat oikeudet	329	140	Muu oma pääoma	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-8 737	-7 295
Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli/alijäämä	1 111	-1 441
Aineelliset hyödykkeet	1 589 837	1 576 665	POISTOERO JA VARAUKSET	0	0
Maa- ja vesialueet	0	13	Poistoero	0	0
Rakennukset	105 168	103 806	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 480 051	1 464 745	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Koneet ja kalusto	3 152	2 551	Muut pakolliset varaukset	0	0
Ennakkomaksut ja kesk.	1 466	5 549	VIERAS PÄÄOMA	1 331 015	1 315 036
Sijoitukset	181 398	181 385	Pitkäaikainen vieras pääoma	1 275 464	1 275 464
Osakkeet ja osuudet	181 383	181 383	Lyhytaikainen vieras pääoma	55 551	39 572
Muut saamiset	15	2			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	31 826	28 110			
Vaihto-omaisuus	1 345	1 121			
Saamiset	17 091	13 806			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	17 091	13 806			
Rahat ja pankkisaamiset	13 390	13 183			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 803 390	1 786 300	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 803 390	1 786 300
Taseen tunnusluvut	TP 2012	TP 2011			
Omavaraisuusaste, %	26,2 %	26,4 %			
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	603,2 %	634,5 %			
Current Ratio	0,57	0,71			
Quick Ratio	0,55	0,68			
Lainakanta 31.12. euroa	1 200 502	1 188 002			

2.3 Jätehuollon toteutusvertailut ja erillislaskelmat

2.3.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Näkökulma	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus			
Strateginen päämäärä	Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Jätehuollon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Ympäristökuormituksen vähentäminen ja energiansäästön edistäminen omassa toiminnassa	Euro 4 ja sitä vähäpäästöisempien jäteautojen osuus jätteenkuljetuksen kokonaisautokannasta kasvaa.	Tarkennetaan päästökriteereitä ja niiden seurantaa kuljetusurakoiden kilpailutuksessa.	Euro 4 tai sitä vähäpäästöisempien jäteautojen osuus jätteenkuljetuksen kokonaisautokannasta on 48 %.	● Toteutui.
Asukkaiden ja organisaatioiden kannustaminen ympäristövastuulliseen toimintaan	Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen asukkaiden jätteiden lajittelu hyötykäyttöön tehostuu siten, että vuonna 2014 keskimäärin 72 % pääkaupunkiseudun asukkaista ilmoittaa lajittelevansa jätteensä säännöllisesti.	<ul style="list-style-type: none"> - Vaarallisen jätteen kampanja asukkaille ja valituille pk-yrityksille - materiaalihokas jätehuolto -hankkeen toimet. Kohderyhmiä ovat asukkaat, julkishallinto, oppilaitokset ja isännöitsijät. - yhteistyö ilmastoinfon kanssa asukkaiden ja pk-yritysten ilmastonmuutostyön edentämiseksi - kehitetään mittari, jolla päästään mittaamaan asukkaiden ympäristövastuulliseen toimintaan tähtääviä kulutusvalintoja 	Lajitteluaste on 70 %	● Toteutui.
		Luodaan toimintamalli toimialojen ja tulosalueiden yhteiselle neuvonnalle ja otetaan malli käyttöön. Toteutetaan suunnitellut hankkeet ja kampanjat (strategisen tavoitteen toimenpiteet / osallistuminen)	Toimintamalli on käytössä, suunnitellut hankkeet ja kampanjat on toteutettu.	● Toteutui osittain. Suunnitellut kampanjat ja hankkeet toteutettiin. Toimintamallin viimeistely siirrettiin vuodelle 2013, koska samalla selvitetään mahdollinen neuvonnan uudelleen organisointi.

Näkökulma	Asiakasvaikuttavuus			
Strateginen päämäärä	Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Jätehuollon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
HSY:n asiakaspalvelu- ja toimintakulttuurin yhtenäistäminen		Toimintatapa muutetaan matriisiin ja toimialojen uusittujen tehtäväkuvausten ja vastuualueiden mukaiseksi (strategisen tavoitteen toimenpiteet / osallistuminen)	Yhtenäinen toimintatapa on käytössä.	● Toteutui.
Sähköisen asiointijärjestelmän ottaminen laajamittaisesti käyttöön	Laajennetaan jätehuollon asiakkaille tarjottavia sähköisen asiointin palveluja.	Kehitetään sähköistä asiointia siten, että asiakkaiden on mahdollista tehdä uusien palveluliittymien lisäksi myös muutoksia olemassa oleviin sopimuksiin.	Sähköisesti tehtyjen palveluliittymien osuus suhteessa liittymien kokonaismäärään on 38 %.	● Toteutui osittain. Jätehuollossa on lisäksi otettu käyttöön mahdollisuus muuttaa olemassa olevaa jätehuolto-palvelua sähköisesti.
		Suunnitelman mukaisen HSY-tasojen palveluiden käyttöönotto aloitetaan (strategisen tavoitteen toimenpiteet / osallistuminen)	Yhteinen ja uusi sähköistä asiointia edistävä toimenpide on käytössä.	● Toteutui.

Näkökulma	Talouden hallinta			
Strateginen päämäärä	Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalla toiminnalla			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Jätehuollon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Hallittu investointitahti velkaantumisen rajoittamiseksi niin, että omavaraisuusaste ei vesihuollossa laske alle 24 %:n eikä jätehuollossa alle 13 %:n.	Kustannustehokkuusmittari JLY			● Toteutui. Kustannuseurainta tehostettiin kuukausitason raportointikäytäntöjä uudistamalla ja kehittämällä sisäistä laskentaa.

Näkökulma	Prosessit ja rakenteet			
Strateginen päämäärä	Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Jätehuollon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
	Jätteen kuljetukseen ja tyhjennykseen liittyvien valitusten määrä vähenee 0,5 valitukseen / 1000 tyhjennystä vuoteen 2014 mennessä.	Uusissa kuljetusurakoissa otetaan käyttöön uudistettu valituksiin ja tyhjennysten oikea-aikaisuuteen perustuva bonusjärjestelmä.	Valituspromille on 0,55 ‰	● Toteutui.
	Jäteastoiden tyhjen-nyksen oikea-aikaisuus.	Uusissa kuljetusurakoissa otetaan käyttöön uudistettu valituksiin ja tyhjennysten oikea-aikaisuuteen perustuva bonusjärjestelmä.	Tyhjennysvarmuus on 96 %	● Toteutui.

Näkökulma	Henkilöstön uudistuminen ja työkyky			
Strateginen päämäärä	Kehittää henkilöstön osaamista ja luoda vetovoimainen työnantajakuva			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Jätehuollon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Työhyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstökyselyn indeksi > 2011	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella toimintasuunnitelman toteuttaminen ja arviointi.	Henkilöstökyselyn indeksi on suurempi kuin vuonna 2011	● Ei toteutunut.
	Lyhyiden sairauspoissaolojen määrän alentaminen	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella toimintasuunnitelman toteuttaminen ja arviointi.	Poissaolojen määrä on pienempi kuin vuonna 2011.	● Toteutui.

2.3.2 Tuottavuusohjelman toimenpiteet

Tuottavuusohjelman toimenpiteet 2012 - 2013	Toteutetut toimenpiteet vuonna 2012
Kustannustehokkaan jätehuollon järjestäminen	Jätehuollon toimiala osallistui HSY:n yhteiseen hankintatoimen kehittämiseen, jolla tavoitellaan kustannussäästöjä. Hankintatoimen prosessien uudistaminen toteutetaan vaiheittain yhteistyössä tukipalvelut - tulosalueen kanssa: Ensimmäisessä vaiheessa syksyn aikana otettiin käyttöön yhteiset hankintamenettelyt aluepalvelut -yksikössä. Toimialalla on käynnistetty kustannuslaskennan kehittämishanke, jonka avulla mm. eriytetään jätelain edellyttämällä tavalla markkinaehtoiset jätehuoltopalvelut lakisääteisistä. Laskentamalli valmistui.
Jätteiden pienerien vastaanotopalveluiden tuottavuuden parantaminen	Ruskeasanan Sortti-aseman toteutussuunnittelu eteni aikataulussa. Esirakentamissuunnitelman mukainen painopenkereen rakentamisurakka on kilpailutettu ja aloitettu. Sortti-asemien maksukäytäntöjen uudistamista koskeva alustava esiselvitys on tehty, jonka perusteella hanketta on jatkettu.
Kuljetusyksikön henkilöresursien käyttö suhteessa eri jätelajien kuljetusten palveluvalikoimaan tehostuu	Uudet jätehuoltomääräykset astuivat voimaan 1.7.2012. Henkilöstön määrää ei ole lisätty. Pakkausjätteiden kiinteistökohtaisen keräyksen valmistelutoimet ovat käynnistetty. Kiinteistökohtaisen pakkausjätteen keräyksen valmisteluja jatketaan vuosina 2012 - 2015. Operatiivinen toiminta alkaa vuonna 2015 ja kilpailutukset vuosina 2013 - 2014. Vuonna 2013 risunkeräys otetaan vakio kausituotteeksi, joka nostattaa tuottavuutta henkilöä / palvelutuote.
Kaatoaikkakaasun hyötykäytön parantaminen	Hyödynnettävän kaasun paineensäätö on toteutettu aiemman soihutpolton sijasta kaasua keräävän kompressorin avulla ja otettu käyttöön 11.5.2012.

2.3.3 Suoritteet

KULJETUSPALVELUJEN SUORITTEET

Suorite/tonnia	TP 2012	TA 2012	TP/TA %	TP 2011
HSY.n asiakaskiinteistöiltä kuljetettu jäte	233 276	226 700	102,9 %	229 006
sekajäte	189 470	184 300	102,8 %	185 554
biojäte	37 813	36 700	103,0 %	36 357
muut	5 993	5 700	105,1 %	7 095

KÄSITTELYPALVELUJEN SUORITTEET

Suorite/tonnia	TP 2012	TA 2012	TP/TA %	TP 2011
Käsitelty jätemäärä yhteensä	589 970	549 310	107,4 %	633 416
Käsitelty jätemäärä ilman maa-aineksia	503 597	453 310	111,1 %	502 174
Loppusijoitettavat jätteet	256 804	275 010	93,4 %	270 355
sekajäte	238 272	252 000	94,6 %	249 598
loppusijoitettava muu yhdyskuntajäte	7 922	9 210	86,0 %	8 157
loppusijoitettava rakennusjäte	8 667	12 000	72,2 %	10 385
loppusijoitettava rejekti	1 944	1 800	108,0 %	2 214
Hyödynnettävät jätteet	244 095	175 500	139,1 %	228 582
biojäte	48 512	54 500	89,0 %	52 563
hyödynnettävä rakennusjäte*	177 083	112 000	158,1 %	163 338
muut hyötyjätteet	18 500	9 000	205,6 %	12 681
Vaaralliset jätteet	2 697	2 800	96,3 %	3 238
Maa-ainekset	86 373	96 000	90,0 %	131 241
pilaantuneet maat	12 217	30 000	40,7 %	25 210
hyödynnettävä maa-aines	49 391	40 000	123,5 %	75 548
vahvasti pilaantuneet maat	19 339	10 000	193,4 %	12 677
lietehumus	5 427	16 000	33,9 %	17 806

ALUEPALVELUJEN SUORITTEET

Suorite/tonnia	TP 2012	TA 2012	TP/TA %	TP 2011
Erilliskerätty jätemäärä	60 352	56 450	106,9 %	60 319
Vaaralliset jätteet	6 845	6 900	99,2 %	7 570
sekajäte-erät	30 343	29 500	102,9 %	29 749
lasi	2 150	2 200	97,7 %	2 172
metalli	3 564	3 450	103,3 %	3 821
puu	16 198	13 700	118,2 %	15 963
energiajäte	1 252	700	178,9 %	1 044
Tuottajavastuun alaiset	6 795	6 350	107,0 %	6 703
kyllästetty puu	1 949	1 700	114,6 %	1 912
se-romu	4 546	4 300	105,7 %	4 480
pahvi	300	350	85,7 %	311
Asiakaskäynnit	337 578	322 000	104,8 %	336 071
maksulliset	231 871	215 000	107,8 %	228 113
ilmaisasiakkaat	105 707	107 000	98,8 %	107 958

Vaaralliset jätteet sisältävät asbestin, kyllästetyn puun sekä se-romusta tv:t, monitorit ja kylmälaitteet

2.3.4 Tuloslaskelman toteutumisvertailu

x 1 000 eur	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	Tot-% TP/TA	TP 2011
TOIMINTATUOTOT (+)	103 897	104 052	-155	99,9 %	101 126
Myyntituotot	101 021	102 461	-1 440	98,6 %	99 293
Vedenmyyntituotot	0	0	0	-	0
Jätevesituotot	0	0	0	-	0
Perusmaksut	0	0	0	-	0
Vesihuollon liittymismaksut	0	0	0	-	0
Jätteen kuljetusmaksut	57 815	57 260	555	101,0 %	54 862
Jätteen käsittelymaksut	39 417	40 257	-840	97,9 %	39 922
Muut Myyntituotot	3 789	4 944	-1 155	76,6 %	4 509
Kuntaosuudet	0	0	0	-	0
Maksutuotot	292	0	292	-	275
Tuet ja avustukset	616	590	26	104,4 %	363
Muut toimintatuotot	1 968	1 001	967	196,6 %	1 195
Vuokratuotot	984	944	40	104,2 %	982
Muut toimintatuotot	984	57	927	1725,7 %	213
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	-	0
TOIMINTAKULUT (-)	-86 905	-87 710	805	99,1 %	-82 984
Henkilöstökulut	-7 528	-7 131	-396	105,6 %	-7 536
Palkat ja palkkiot	-5 780	-5 407	-373	106,9 %	-5 817
Henkilösivukulut	-1 748	-1 725	-23	101,3 %	-1 719
Palvelujen ostot	-66 158	-66 666	508	99,2 %	-62 737
Jätteen kuljetuspalvelujen ostot	-46 888	-49 239	2 351	95,2 %	-45 355
Muiden palvelujen ostot	-19 270	-17 428	-1 842	110,6 %	-17 382
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 179	-2 770	591	78,7 %	-1 563
Ostot tilikauden aikana	-2 179	-2 770	591	78,7 %	-1 563
Varastojen muutos	0	0	0	-	0
Pakollisten varausten muutos	300	300	0	100,0 %	568
Muut toimintakulut	-11 340	-11 442	102	99,1 %	-11 716
Vuokrat	-277	-424	148	65,2 %	-391
Jätevero	-10 554	-10 652	98	99,1 %	-10 906
Kiinteistövero	-136	-143	7	95,4 %	-245
Muut toimintakulut	-373	-223	-150	167,4 %	-174
TOIMINTAKATE	16 992	16 342	650	104,0 %	18 142
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-4 811	-4 049	-762	118,8 %	-3 237
Korkotuotot	0	0	0	-	0
Muut rahoitustuotot	1 519	0	1 519	-	2 507
Korkokulut	-6 247	-4 049	-2 198	154,3 %	-4 636
<i>Perustamislainojen korot jäsenkunnille</i>	0	0	0	-	0
<i>Muut korkokulut</i>	-6 247	-4 049	-2 198	154,3 %	-4 636
Muut rahoituskulut	-84	0	-84	-	-1 109
VUOSIKATE	12 181	12 292	-112	99,1 %	14 905
POISTOT	-14 763	-14 914	151	99,0 %	-14 031
TILIKAUDEN TULOS	-2 583	-2 622	39	98,5 %	874
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	277	2 570	-2 293	10,8 %	0
Poistoeron muutos	-2 169	0	-2 169	-	0
Vapaaehtoisten varausten muutos	2 446	2 570	-124	95,2 %	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 305	-52	-2 254	4472,5 %	874

2.3.5 Investointien toteutumisvertailu

x 1 000 euroa	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	TP/TA %	TP 2011
ALUEPALVELUJEN INVESTOINNIT	1 537	8 600	-7 063	17,9 %	1 191
Aluepalvelujen kalustohankinnat	199	150	49	132,9 %	289
Aluekeräysverkoston perustaminen	256	400	-144	64,1 %	328
Ongelmajätteen kalustohankinnat	14	50	-36	28,1 %	0
Aluepalvelujen korjaus- ja täydennystyöt	438	600	-162	73,0 %	285
Sorttiasemien rakentaminen	629	7 400	-6 771	8,5 %	290
KÄSITTELYPALVELUJEN INVESTOINNIT	11 913	15 715	-3 802	75,8 %	15 924
Kaatopaikan laajennusalue	5 968	5 280	688	113,0 %	5 018
Jätteen energiakäyttö	0	400	-400	0,0 %	-15
Muut Ämmäsuon täydennystyöt	2 545	3 050	-505	83,4 %	4 922
Käsittelypalvelujen koneet ja laitteet	17	0	17	-	129
Biojätteen käsittely	2 690	4 450	-1 760	60,4 %	2 172
Ämmäsuon kaasujärjestelmä	224	570	-346	39,3 %	2 654
Kaatopaikan viimeistelyrakenteet	470	1 965	-1 495	23,9 %	1 045
MUUT INVESTOINNIT	118	810	-692	14,6 %	790
Suljettujen kaatopaikkojen jälkihoito	3	50	-47	5,5 %	438
Maanhankinta	20	500	-480	4,0 %	202
IT-investoinnit	96	260	-164	36,9 %	149
Investointeihin kohdistuvat tuet ja avustukset	0	0	0	-	-2 046
JÄTEHUOLLON INVESTOINNIT YHTEENSÄ	13 568	25 125	-11 557	54,0 %	15 859

2.3.6 Rahoituslaskelma

x 1000 euroa	TP 2012		TP 2011	
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	12 181		14 905	
Satunnaiset erät	0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-300</u>	11 881	<u>-568</u>	14 337
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-13 568		-17 905	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		2 046	
Investointien korjauserät	<u>0</u>	-13 568	<u>1</u>	-15 858
Toiminnan ja investointien rahavirta		<u>-1 688</u>		<u>-1 521</u>
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		20 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 784		-11 998	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>20 214</u>	9 431	<u>-16 973</u>	-8 971
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	0		0	
Saamisten muutos	1 110		-1 786	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	<u>-2 022</u>	-912	<u>-2 802</u>	-4 589
Rahoituksen rahavirta		<u>8 518</u>		<u>-13 559</u>
Kassavarojen muutos		6 830		-15 080
Kassavarojen muutos				
Kassavarat 31.12.		-373		-7 204
Kassavarat 1.1.		<u>-7 204</u>		<u>7 877</u>
		6 830		-15 080
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
		TP 2012		TP 2011
Investointien tulorahoitus %		89,8 %		94,0 %
Pääomamenojen tulorahoitus %		50,5 %		53,5 %
Lainanhoitokate		1,1		1,4
Kassan riittävyys, pv		-1,2		-19,6

2.3.7 Tase

VASTAAVAA (x 1000 eur)	TP 2012	TP 2011	VASTATTAVAA (x 1000 eur)	TP 2012	TP 2011
PYSYVÄT VASTAAVAT	206 739	207 934	OMA PÄÄOMA	26 952	29 257
Aineettomat hyödykkeet	1 040	2 008	Peruspääoma	25 000	25 000
Aineettomat oikeudet	196	543	Muu oma pääoma	2 570	2 570
Muut pitkävaikutteiset menot	844	1 104	Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 687	813
Ennakkomaksut	0	361	Tilikauden yli/alijäämä	-2 305	874
Aineelliset hyödykkeet	205 395	205 634	POISTOERO JA VARAUKSET	7 741	8 018
Maa- ja vesialueet	14 806	14 786	Poistoero	2 169	0
Rakennukset	50 315	50 024	Vapaaehtoiset varaukset	5 572	8 018
Kiinteät rakenteet ja laitteet	139 148	138 569	PAKOLLISET VARAUKSET	25 256	25 556
Koneet ja kalusto	1 126	754	Muut pakolliset varaukset	25 256	25 556
Ennakkomaksut ja kesk.	0	1 500	VIERAS PÄÄOMA	165 724	158 316
Sijoitukset	304	292	Pitkäaikainen vieras pääoma	122 367	133 151
Osakkeet ja osuudet	304	292	Lyhytaikainen vieras pääoma	43 357	25 165
VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 934	13 214			
Vaihto-omaisuus	0	0			
Saamiset	19 307	20 417			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	19 307	20 417			
Rahat ja pankkisaamiset	-373	-7 204			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	225 673	221 147	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	225 673	221 147
Taseen tunnusluvut	TP 2012	TP 2011			
Omavaraisuusaste, %	15,4 %	16,9 %			
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	159,5 %	156,6 %			
Current Ratio	0,44	0,53			
Quick Ratio	0,44	0,53			
Lainakanta 31.12. euroa	142 367	143 721			

2.4 Seutu- ja ympäristötiedon toteutusvertailut

2.4.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Näkökulma	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus			
Strateginen päämäärä	Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Seutu- ja ympäristötiedon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Asukkaiden ja organisaatioiden kannustaminen ympäristövastuulliseen toimintaan		Luodaan toimintamalli toimialojen ja tulosalueiden yhteiselle neuvonnalle ja otetaan malli käyttöön. Toteutetaan suunnitellut hankkeet ja kampanjat (strategisen tavoitteen toimenpiteet / osallistuminen)	Toimintamalli on käytössä, suunnitellut hankkeet ja kampanjat on toteutettu.	● Toteutui osittain. Suunnitellut kampanjat ja hankkeet toteutettiin. Toimintamallin viimeistely siirrettiin vuodelle 2013, koska samalla selvitetään mahdollinen neuvonnan uudelleen organisointi.
Kuntien välisen yhteistyön aktiivinen edistäminen HSY:n toimialalla	MAL-seurannan tietopohjan valmistelu pks- ja Helsingin seudulle, tietopohjan selvittäminen ja käyttöönotto 14 kunnan alueella sidosryhmien kanssa (HSL, UL, YM, LVM, VM)	MAL-seurannan tietopohja valmistellaan ja otetaan vaiheittain käyttöön.	Tietopohja on valmisteltu ja käyttöönotto on aloitettu.	● Toteutui.
	Pääkaupunkiseudun ilmastonmuutoksen sopeutumisstrategian toimenpideohjelman toteuttaminen ja seuranta yhteistyössä jäsenkuntien ja sidosryhmien kanssa.	Toimenpideohjelman toteuttaminen ja seuranta.	Suunnitelman mukainen eteneminen.	● Toteutui osittain. HSY:n toimenpideohjelman laatiminen ja seurannan toteuttaminen käynnistetty,
	Pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästölaskentojen kehittäminen.	Hiilijalanjälki otetaan mukaan kasvihuonekaasupäästölaskelmiin.	Pks-seudun hiilijalanjälki on laskettu v. 2011 päästölaskennan yhteydessä.	● Ei toteutunut. SYKE:n koordinoima Kuhilas-hanke, jossa hiilijalanjälki lasketaan, ei valmistunut aikataulussa

Näkökulma	Asiakasvaikuttavuus			
Strateginen päämäärä	Edistää sähköisiä palveluja ja yhden luukun periaatetta			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Seutu- ja ympäristötiedon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
	Ilmanlaadun tekstiviestipalvelun käyttöönotto ja käytön edistäminen.	Ilmanlaadun tekstiviestipalvelu otetaan käyttöön ja sen käyttöä edistetään.	Tekstiviestipalvelun käyttäjämäärä huhtikuussa on 500.	● Ei toteutunut. Kevään ilmanlaatu oli hyvä, minkä vuoksi palvelulla oli odotettua vähemmän käyttäjiä.

Näkökulma	Talouden hallinta			
Strateginen päämäärä	Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalla toiminnalla			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Seutu- ja ympäristötiedon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
	Ulkopuolisen rahoituksen varmistaminen T&K-hankkeille.	Osallistutaan ulkopuolista rahoitusta saaviin T&K-hankkeisiin ja valmistellaan uusia hankkeita ja haetaan niille rahoitusta.	Käynnissä on 6 ulkopuolista rahoitusta saavaa hanketta.	● Toteutui.

Näkökulma	Prosessit ja rakenteet			
Strateginen päämäärä	Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Seutu- ja ympäristötiedon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
HSY:n strategian tavoitteita tukevan T&K-ohjelman ylläpito ja kehittäminen sekä ulkoisen rahoituksen varmistaminen.	T&K-ohjelman kehittäminen T&K&I-ohjelmaksi	Valmistellaan T&K&I-ohjelma ja sen rahoitusmalli.	TK&-ohjelma on täydennetty T&K&I-ohjelmaksi.	● Toteutui.
	HSY:n ja HSL:n paikkatietoyhteistyön kehittämisohjelman toteuttaminen.	HSY:n ja HSL:n paikkatietoyhteistyön kehittämisohjelman toteuttaminen v. 2012 osalta.	HSY:n ja HSL:n paikkatietoyhteistyön kehittämisohjelma on toteutunut v. 2012 osalta.	● Toteutui osittain. Toimenpideohjelma toteutui suurimmaksi osaksi, mutta yhteisiä aineistohankintoja koskevan toimintamallin laatiminen on siirtynyt

Näkökulma	Henkilöstön uudistuminen ja työkyky			
Strateginen päämäärä	Kehittää henkilöstön osaamista ja luoda vetovoimainen työnantajakuva			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Seutu- ja ympäristötiedon toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Osaamisen kehittämisen strategisten päämäärien ja tavoitteiden pohjalta	Osaamisen kehittämisen strategisten päämäärien pohjalta	Osaamisen kehittämisen suunnitelma ja sen toteuttaminen.	Suunnitelma on tehty ja toteuttaminen aloitettu.	● Ei toteutunut. HSY:n yhteinen suunnitelmalli ei valmistunut
Työhyvinvoinnin edistäminen	Henkilöstökyselyn pohjalta laadittavan toimenpideohjelman toteuttaminen.	Toimenpideohjelman toteuttaminen.	Henkilöstökyselystä saatu arvosana on parempi kuin v. 2011.	● Toteutui.
	Lyhyiden sairauspoissaolojen määrän alentaminen.	Toimenpideohjelman toteuttaminen.	Poissaolojen määrä on pienempi kuin v. 2011.	● Toteutui.

2.4.2 Tuloslaskelman toteutumisvertailu

x 1 000 eur	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	Tot-% TP/TA	TP 2011
TOIMINTATUOTOT (+)	3 916	4 168	-252	94,0 %	4 064
Myyntituotot	417	405	12	102,9 %	414
Muut Myyntituotot	417	405	12	102,9 %	414
Kuntaosuudet	3 370	3 370	0	100,0 %	3 571
Tuet ja avustukset	130	393	-263	33,0 %	61
Muut toimintatuotot	0	0	0	-	17
TOIMINTAKULUT (-)	-4 073	-4 118	45	98,9 %	-3 890
Henkilöstökulut	-2 285	-2 128	-157	107,4 %	-2 153
Palkat ja palkkiot	-1 797	-1 613	-184	111,4 %	-1 644
Henkilösivukulut	-487	-515	27	94,7 %	-509
Palvelujen ostot	-1 553	-1 727	174	89,9 %	-1 487
Muiden palvelujen ostot	-1 553	-1 727	174	89,9 %	-1 487
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-127	-144	17	88,0 %	-136
Ostot tilikauden aikana	-127	-144	17	88,0 %	-136
Muut toimintakulut	-110	-120	10	91,4 %	-114
Vuokrat	-104	-115	11	90,7 %	-109
Muut toimintakulut	-5	-5	0	108,1 %	-4
TOIMINTAKATE	-157	50	-207	-317,3 %	174
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	0	0	-	0
VUOSIKATE	-157	50	-207	-317,5 %	173
POISTOT	-174	-250	76	69,7 %	-212
TILIKAUDEN TULOS	-331	-200	-131	165,3 %	-39
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	-	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-331	-200	-131	165,3 %	-39

2.4.3 Investointien toteutumisvertailu

x 1 000 euroa	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	TP/TA %	TP 2011
Seutu- ja ympäristötiedon investoinnit	232	240	-8	96,8 %	276

2.4.4 Tuottavuusohjelman toimenpiteet

Tuottavuusohjelman toimenpiteet 2012 - 2013	Toteutetut toimenpiteet vuonna 2012
Ilmanlaadun tiedonhallintajärjestelmän parantaminen	Uutta vaihtoehtoista tiedonhallintajärjestelmää testattiin HSY:n toimintaympäristössä.
Etäkalibrointien käyttöönotto	Etäkalibrointia testattiin ja otettiin tuotantokäyttöön vuoden loppuun mennessä.
Talous- ja hallintopalvelujen kehittäminen	Tulosalueen T&K projektien hallinnointia ja raportointia hoitanut tutkimuskoordinaattori siirtyi kuntayhtymän yhteiseen kehittämissyksikköön
Sähköisten uutiskirjeiden käyttöönotto ja julkaisu toiminnan kehittäminen	Sähköisiä uutiskirjeitä lähetettiin ja osa julkaisuista tuotettiin vain sähköisinä.

2.5 Kuntayhtymän johdon sekä ohjauksen ja kehittämisen toteutumisvertailut

2.5.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän johdon sekä ohjauksen ja kehittämisen toimintojen toiminnallisina tavoitteina esitetään lakkautetun hallintopalvelukeskuksen tavoitteet, jotka ovat osin yhteiset tukipalveluiden tulosalueen kanssa.

Näkökulma	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus			
Strateginen päämäärä	Toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Ympäristökuormituksen vähentäminen ja energiansäästön edistäminen omassa toiminnassa	Siirtyminen sähköiseen asiointiin HSY:n ja luottamushenkilöiden sekä kuntien välisessä asiointissa.	Luottamushenkilöiden extranet otetaan käyttöön.	Luottamushenkilöiden extranet on käytössä.	● Toteutui.
Asukkaiden ja organisaatioiden kannustaminen ympäristövastuulliseen toimintaan		Luodaan toimintamalli toimialojen ja tulosalueiden yhteiselle neuvonnalle ja otetaan malli käyttöön. Toteutetaan suunnitellut hankkeet ja kampanjat (strategisen tavoitteen toimenpiteet / osallistuminen)	Toimintamalli on käytössä, suunnitellut hankkeet ja kampanjat on toteutettu.	● Toteutui osittain. Suunnitellut kampanjat ja hankkeet toteutettiin. Toimintamallin viimeistely siirrettiin vuodelle 2013, koska samalla selvitetään mahdollinen neuvonnan uudelleen organisointi.

Näkökulma	Talouden hallinta			
Strateginen päämäärä	Saavuttaa talouden tasapaino pitkäjänteisellä taksapolitiikalla ja elinkaariajatteluun perustuvalla toiminnalla			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Hallittu investointitahti velkaantumisen rajoittamiseksi niin, että omavaraisuusaste ei vesihuollossa laske alle 24 %:n eikä jätehuollossa alle 13 %:n.	Määrätavoitteiden asettaminen investoinneille eurotavoitteiden rinnalle. Investointitarpeiden ja rahoitusmahdollisuuksien yhteensovittaminen.	Määrälliset investointitavoitteet TTS:ään. Investointi- ja rahoitus-suunnitelmien synkronointi. Investoinnit ja keskeiset tase-erät lisätään talousraportointiin.	Toimenpiteet tehty.	● Toteutui osittain. Talousraportointia täydennetty investointien ja taseraportoinnin osalta, investointiohjelmien yhteydessä laadittiin pitkän aikavälin rahoitussuunnitelma. Määrällisiä investointitavoitteita ei esitetty TTS:ssä.
Käyttötalouden tasapainon saavuttaminen vuoteen 2015 mennessä.	Talousraportoinnista toiminnan ja talouden raportointiin: Raportointi sisältää myös keskeiset suoritteet ja hankintatoimen.	Hankinnasta raportoitavat mittarit määritellään ja otetaan käyttöön, keskeisten suoritettietojen poiminta oheisjärjestelmistä FPM:ään.	HSY:n toiminnan ja talouden suunnittelu- ja raportointimalli on käytössä.	● Toteutui.

Näkökulma	Prosessit ja rakenteet			
Strateginen päämäärä	Vahvistaa synergisiä prosesseja ja aikaansaada tehokkuushyötyjä			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Hankintaprosessin optimointi ja elinkaarirajattelu ja kumppanuusperiaatteen vahvistaminen.	HSY:n yhteisten ICT-hankintojen yhdenmuokaistaminen.	ICT masterplanin toteuttaminen.	Suunnitelma on toteutettu.	● Toteutui osittain. Keskitetyn tietohallinnon suorittamien hankintojen osalta toteutunut, muilta osin toimenpiteitä jatketaan vuoden 2013 aikana.
Hallinnon ja tukitoimintojen prosessien kehittäminen.	HAKEn palvelukuvaukset ja palveluyhteistyön toimintamalli käytössä.	Palvelukuvaukset tehty 2011. Toimintamalli sovitaan toimialojen kanssa ja otetaan käyttöön 2012.	Toimintamalli on käytössä.	● Toteutui osittain. Palvelukuvaukset tuli olla valmiina vuoden 2012 loppuun mennessä. Henkilöstöyksikön osalta palvelukuvaukset tehdään kuitenkin vasta HR IT hankkeen yhteydessä, muilta osin ne ovat valmiita.

Näkökulma	Henkilöstön uudistuminen ja työkyky			
Strateginen päämäärä	Kehittää henkilöstön osaamista ja luoda vetovoimainen työnantajakuva			
HSY:n strateginen tavoite 2012 - 2014	Toiminnallinen tavoite 2012 - 2014	Toimenpiteet 2012	Tavoitetaso 2012	Toteutuma 31.12.
Osaamisen kehittämisen strategisten päämäärien ja tavoitteiden pohjalta	Osaaminen uusien tarpeiden mukaisella tasolla.	Osaamistarpeiden kartoitus, kehittämissuunnitelman tekeminen.	Osaamistarpeet on kartoitettu ja kehittämissuunnitelma tai -järjestelmä on luotu.	● Ei toteutunut. HSY:n yhteinen suunnitelmapohja ei valmistunut
Työhyvinvoinnin edistäminen.	Henkilöstökyselyn indeksi > 2011	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella toimintasuunnitelman toteuttaminen ja arviointi.	Henkilöstökyselyn indeksi on parempi kuin vuonna v. 2011.	Ei voida arvioida. Johdon, ohjauksen ja kehittämisen sekä tukitoimintojen uudelleen organisoimista vuoksi vertailukelpoista tietoa ei ole saatavilla.
	Lyhyiden sairauspoissaolojen määrän alentaminen.	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella toimintasuunnitelman toteuttaminen ja arviointi.	Poissaolojen määrä on pienempi kuin v. 2011.	Ei voida arvioida. Organisaatiomuutoksista johtuen vuosien 2011 ja 2012 tiedot eivät ole vertailukelpoisia.

2.5.2 Tuloslaskelman toteutumisvertailu

Tuloslaskelma sisältää kuntayhtymän johdon toteutumat ajalta 1.1 - 31.12.2012, hallintopalvelukeskuksen toteutumat 1.1. - 30.4.2012 sekä ohjauksen ja kehittämisen toimintojen toteutumat 1.5. - 31.12.2012.

x 1 000 eur	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	Tot-% TP/TA	TP 2011
TOIMINTATUOTOT (+)	7 022	7 107	-86	98,8 %	8 481
Myyntituotot	6 904	7 020	-115	98,4 %	7 976
Muut Myyntituotot	6 904	7 020	-115	98,4 %	7 976
Kuntaosuudet	0	0	0	-	0
Tuet ja avustukset	4	21	-17	20,3 %	0
Muut toimintatuotot	113	67	46	169,2 %	504
Vuokratuotot	67	67	0	100,7 %	204
Muut toimintatuotot	46	0	46	-	301
TOIMINTAKULUT (-)	-6 552	-6 649	97	98,5 %	-7 725
Henkilöstökulut	-3 746	-3 514	-233	106,6 %	-4 047
Palkat ja palkkiot	-2 897	-2 663	-234	108,8 %	-3 138
Henkilösivukulut	-850	-851	2	99,8 %	-909
Palvelujen ostot	-2 416	-2 741	325	88,1 %	-2 924
Muiden palvelujen ostot	-2 416	-2 741	325	88,1 %	-2 924
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-185	-146	-38	126,1 %	-273
Ostot tilikauden aikana	-185	-146	-38	126,1 %	-273
Muut toimintakulut	-205	-248	43	82,6 %	-481
Vuokrat	-185	-243	58	76,2 %	-472
Muut toimintakulut	-20	-5	-15	395,4 %	-9
TOIMINTAKATE	470	458	11	102,5 %	756
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	704	-12	716	-5865,7 %	418
Korkotuotot	33	0	33	-	72
Muut rahoitustuotot	819	0	819	-	743
Korkokulut	-133	0	-133	-	-391
Muut rahoituskulut	-15	-12	-3	120,9 %	-5
VUOSIKATE	1 174	446	727	262,9 %	1 174
POISTOT	-857	-513	-344	166,9 %	-950
TILIKAUDEN TULOS	317	-67	384	-473,3 %	225
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	-	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	317	-67	384	-473,3 %	225

2.5.3 Investointien toteutumisvertailu

x 1 000 euroa	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	TP/TA %	TP 2011
Kuntayhtymän johdon, ohjauksen ja kehittämisen investoinnit	329	1 830	-1 501	18,0 %	1 042

2.6 Tukipalvelujen toteutumisvertailut

Tilikauden aikana perustetulle tukipalveluiden tulosalueelle ei ole erillisiä toiminnallisia tavoitteita, vaan tavoitteet sisältyvät kuntayhtymän yhteisiin strategisiin tavoitteisiin ja hankkeisiin sekä johdon, ohjauksen ja kehittämisen toimintojen kohdalla esitettyihin lakkautetun hallintopalvelukeskuksen tavoitteisiin.

2.6.1 Tuloslaskelman toteutumisvertailu

Tuloslaskelma on ajalta 1.5. – 31.12.2012.

x 1 000 eur	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	Tot-% TP/TA	TP 2011
TOIMINTATUOTOT (+)	6 388	6 332	56	100,9 %	0
Myyntituotot	6 233	6 183	49	100,8 %	0
Muut Myyntituotot	6 233	6 183	49	100,8 %	0
Kuntaosuudet	0	0	0	-	0
Tuet ja avustukset	0	15	-15	0,0 %	0
Muut toimintatuotot	155	133	22	116,5 %	0
Vuokratuotot	23	133	-110	17,4 %	0
Muut toimintatuotot	132	0	132	-	0
TOIMINTAKULUT (-)	-6 192	-5 765	-427	107,4 %	0
Henkilöstökulut	-2 305	-2 158	-147	106,8 %	0
Palkat ja palkkiot	-1 877	-1 702	-175	110,3 %	0
Henkilösivukulut	-428	-456	29	93,7 %	0
Palvelujen ostot	-2 272	-1 931	-340	117,6 %	0
Muiden palvelujen ostot	-2 272	-1 931	-340	117,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-521	-553	32	94,3 %	0
Ostot tilikauden aikana	-521	-553	32	94,3 %	0
Muut toimintakulut	-1 094	-1 122	28	97,5 %	0
Vuokrat	-1 077	-1 111	34	96,9 %	0
Kiinteistövero	-14	0	-14	-	0
Muut toimintakulut	-3	-11	8	27,7 %	0
TOIMINTAKATE	196	567	-371	34,6 %	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1	0	-1	-	0
VUOSIKATE	195	567	-372	34,5 %	0
POISTOT	-414	-567	153	73,0 %	0
TILIKAUDEN TULOS	-218	0	-219	-92198,1 %	0
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	0	0	0	-	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-218	0	-219	-92198,1 %	0

2.6.2 Investointien toteutumisvertailu

x 1 000 euroa	TP 2012	TA 2012	Ero TP-TA	TP/TA %	TP 2011
Tukipalvelujen investoinnit	295	530	-235	55,6 %	-

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Kuntayhtymän tilinpäätöslaskelmat

3.1.1 Tuloslaskelma

Euroa	1.1. - 31.12.2012		1.1. - 31.12.2011	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	317 567 885,91		302 554 953,84	
Kuntaosuudet	3 369 999,99		3 571 000,00	
Maksutuotot	291 804,30		275 005,23	
Tuet ja avustukset	762 151,62		424 642,26	
Muut toimintatuotot	<u>4 044 343,36</u>	326 036 185,18	<u>3 650 364,84</u>	310 475 966,17
Valmistus omaan käyttöön		1 647 313,13		1 367 437,76
Toimintakulut				
Palkat ja palkkiot	-32 697 501,98		-30 974 096,12	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-6 102 573,40		-5 793 534,45	
Muut henkilösivukulut	-2 117 910,79		-1 969 953,51	
Palvelujen ostot	-92 652 130,75		-83 668 294,75	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 365 539,09		-26 631 506,68	
Pakollisten varausten muutos	300 000,00		567 809,62	
Muut toimintakulut	<u>-22 918 202,90</u>	-182 553 858,91	<u>-22 022 670,84</u>	-170 492 246,73
TOIMINTAKATE		145 129 639,40		141 351 157,20
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	32 619,69		72 391,43	
Muut rahoitustuotot	2 441 979,79		3 356 435,86	
Korkokulut	-69 367 840,86		-68 244 897,54	
Muut rahoituskulut	<u>-105 746,38</u>	-66 998 987,76	<u>-1 118 849,97</u>	-65 934 920,22
VUOSIKATE		78 130 651,64		75 416 236,98
Poistot		-79 834 959,40		-75 798 180,20
Satunnaiset erät		0,00		0,00
TILIKAUDEN TULOS		<u>-1 704 307,76</u>		<u>-381 943,22</u>
Varausten ja rahastojen muutokset		277 300,00		0,00
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ		<u><u>-1 427 007,76</u></u>		<u><u>-381 943,22</u></u>
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintakate, %		44,3 %		45,3 %
Toimintatuotot, %:a toimintakuluista		180,2 %		183,6 %
Vuosikate, %:a poistoista		97,9 %		99,5 %

3.1.2 Rahoituslaskelma

Euroa	31.12.2012		31.12.2011	
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	78 130 651,64		75 416 236,98	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjausevät	<u>-1 947 313,13</u>	76 183 338,51	<u>-1 935 247,38</u>	73 480 989,60
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-92 366 797,14		-85 250 423,86	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	941 069,01		2 455 596,04	
Käyttöomaisuusinvestointien korjausevät	<u>1 647 313,13</u>	-89 778 415,00	<u>1 398 910,73</u>	-81 395 917,09
Toiminnan ja investointien rahavirta		<u>-13 595 076,49</u>		<u>-7 914 927,49</u>
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		20 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 783 707,17		-11 997 993,62	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>40 214 284,97</u>	29 430 577,80	<u>-32 589 292,01</u>	-24 587 285,63
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-223 770,13		5 663,22	
Saamisten muutos	-1 451 970,42		9 202 877,06	
Korottomien velkojen muutos	<u>-924 474,09</u>	-2 600 214,64	<u>2 956 673,00</u>	12 165 213,28
Rahoituksen rahavirta		<u>26 830 363,16</u>		<u>-12 422 072,35</u>
Kassavarojen muutos		13 235 286,67		-20 336 999,84
Kassavarojen muutos				
Kassavarat 31.12.		13 477 561,90		242 275,23
Kassavarat 1.1.		<u>242 275,23</u>		<u>20 579 274,97</u>
		13 235 286,67		-20 336 999,74
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Investointien tulorahoitus %		85,5 %		91,1 %
Pääomamenojen tulorahoitus %		76,6 %		79,6 %
Lainanhoitokate		1,85		1,79
Kassan riittävyys, päiviä		14,0		0,3

3.1.3 Tase

VASTAAVAA

Euroa	31.12.2012		31.12.2011	
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	1 443 066,46		1 280 824,57	
Muut pitkävaikutteiset menot	3 099 583,80		3 577 596,49	
Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	4 542 650,26	<u>361 440,13</u>	5 219 861,19
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	14 806 458,66		14 798 879,93	
Rakennukset	155 565 430,59		153 906 690,78	
Maa- ja vesirakenteet	293 661 387,45		301 201 454,78	
Johtoverkostot ja laitteet	1 272 315 428,16		1 250 985 332,39	
Muut kiinteät rak. ja laitteet	52 275 837,08		51 209 064,02	
Kuljetusvälineet	3 244 057,37		2 687 416,35	
Muut koneet ja kalusto	1 766 331,71		1 007 137,36	
Ennakkomaksut ja keskener,	<u>1 466 079,39</u>	1 795 101 010,41	<u>7 049 594,41</u>	1 782 845 570,02
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		186 357 236,22		186 357 236,22
Muut saamiset		<u>14 989,27</u>		<u>2 450,00</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä		<u>1 986 015 886,16</u>		<u>1 974 425 117,43</u>
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus		1 345 191,86		1 121 421,73
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	33 989 317,23		28 355 881,19	
Lainasaamiset	8 770,10		295,21	
Muut saamiset	9 476,00		1 393 286,59	
Siirtyvät korot	283 049,17		287 059,21	
Muut siirtosaamiset	<u>1 945 037,38</u>	36 235 649,88	<u>4 747 157,26</u>	34 783 679,46
Rahoitusarvopaperit		0,00		10 331,20
Rahat ja pankkisaamiset		13 477 561,90		231 944,03
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		<u>51 058 403,64</u>		<u>36 147 376,42</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>2 037 074 289,80</u>		<u>2 010 572 493,85</u>

VASTATTAVAA

Euroa	31.12.2012		31.12.2011	
Oma pääoma				
Peruspääoma	505 000 000,00		505 000 000,00	
Muu oma pääoma	2 570 498,00		2 570 498,00	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-6 996 056,13		-6 614 112,77	
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 427 007,76	499 147 434,11	-381 943,36	500 574 441,87
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset				
Poistoero	2 168 700,00		0,00	
Vapaaehtoiset varaukset	5 572 255,12	7 740 955,12	8 018 255,12	8 018 255,12
Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset		25 255 692,09		25 555 692,09
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	122 367 429,61		133 151 136,78	
Lainat jäsenkunnilta	1 188 002 148,98		1 188 002 148,98	
Muut velat	87 461 847,21	1 397 831 425,80	87 461 847,21	1 408 615 132,97
Lyhytaikainen				
Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00		0,00	
Lainat rahoituslaitoksilta	10 783 707,16		10 569 422,19	
Ostovelat	30 875 540,89		31 462 146,79	
Muut velat	4 944 898,61		7 673 674,51	
Siirtyvät korot	582 820,14		612 246,92	
Muut siirtovelat	19 911 815,88	107 098 782,68	17 491 481,39	67 808 971,80
Vieras pääoma yhteensä		1 504 930 208,48		1 476 424 104,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		2 037 074 289,80		2 010 572 493,85
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuusaste, %		24,9 %		25,3 %
Rahoitusvarallisuus euroa/asukas		-1 351,86		-1 358,99
Suhteellinen velkaantuneisuus-%		461,6 %		475,5 %
Current Ratio		0,48		0,53
Quick Ratio		0,46		0,52
Lainakanta 31.12. euroa		1 361 153 285,75		1 331 722 707,95
Lainat euroa/asukas		1 265,64		1 256,56
Pääkaupunkiseudun asukasmäärä 31.12.		1 075 465		1 059 817

3.2 Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaksi tytäryhteisöä ja kolme osakkuusyhteisöä. Konserniyhteisöjen sisäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kuntayhtymän ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Vuoden 2011 konsernitilinpäätöksen valmistumisen jälkeen HSY:n tytäryhtiö Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n tilinpäätökseen on tehty muutoksia. Nämä muutokset koskevat PSV:lle tehtyä poistoero-kirjausta. Konsernitilinpäätöslaskelmia on tältä osin oikaistu koskien vuoden 2012 konsernitilinpäätöstietoja. Vertailutiedot vuodelta 2011 ovat muuttumattomat.

3.2.1 Konsernituloslaskelma

Euroa	1.1. - 31.12.2012		1.1. - 31.12.2011	
Toimintatuotot		328 924 928,83		313 124 964,05
Toimintakulut		-179 571 584,49		-167 549 124,67
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta		-2 566,65		-58 601,82
Toimintakate		149 350 777,69		145 517 237,56
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	34 054,61		73 701,83	
Muut rahoitustuotot	2 432 710,30		3 362 608,84	
Korkokulut	-70 174 521,46		-68 956 503,42	
Muut rahoituskulut	-95 106,38	-67 802 862,93	-1 113 213,30	-66 633 406,05
Vuosikate		81 547 914,76		78 883 831,51
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-83 058 065,72		-79 016 276,35	
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00		0,00	
Arvonalenemiset	0,00	-83 058 065,72	0,00	-79 016 276,35
Satunnaiset erät		0,00		0,00
Tilikauden tulos		-1 510 150,96		-132 444,84
Tilinpäätössirrot		-19 775,79		0,00
Vähemmistöosuudet		19 570,74		-60 077,99
Tilikauden alijäämä		-1 510 356,01		-192 522,83
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintakate, %		45,4 %		46,5 %
Vuosikate prosenttia poistoista		98,2 %		99,8 %

3.2.2 Konsernin rahoituslaskelma

Euroa	1.1. - 31.12.2012		1.1.- 31.12.2011	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	81 450 271,80		74 747 957,67	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjaukset	<u>-1 948 494,99</u>	79 501 776,81	<u>1 981 394,57</u>	76 729 352,24
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-92 421 583,79		-86 954 554,75	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	942 379,41		2 456 906,44	
Käyttöomaisuusinvestointien korjaukset	<u>1 647 313,13</u>	-89 831 891,25	<u>1 398 910,73</u>	-83 098 737,58
Toiminnan ja investointien rahavirta				
		<u>-10 330 114,44</u>		<u>-6 369 385,34</u>
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		21 900 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 920 373,50		-15 174 658,29	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>40 214 284,97</u>	26 293 911,47	<u>-32 589 292,01</u>	-25 863 950,30
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-223 770,13		5 663,22	
Saamisten muutos	-1 342 272,23		9 202 877,06	
Korottomien velkojen muutos	<u>-1 270 824,86</u>	-2 836 867,22	<u>2 883 890,66</u>	12 092 430,94
Rahoituksen rahavirta				
		<u>23 457 044,25</u>		<u>-13 771 519,36</u>
Kassavarojen muutos				
		13 126 929,81		-20 140 904,70
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		14 017 601,09		890 671,28
Rahavarat 1.1.		<u>890 671,28</u>		<u>21 031 575,98</u>
		13 126 929,81		-20 140 904,70
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Investointien tulorahoitus %		89,0 %		88,5 %
Pääomamenojen tulorahoitus %		77,3 %		75,0 %

3.2.3 Konsernitase

Euroa	31.12.2012	31.12.2011
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 443 066,46	1 280 824,57
Muut pitkävaikutteiset menot	4 991 546,99	5 658 755,99
Ennakkomaksut	0,00	361 440,13
	<u>6 434 613,45</u>	<u>7 301 020,69</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	14 999 748,18	14 992 169,45
Rakennukset	225 880 111,77	226 902 465,20
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 618 252 652,69	1 603 395 851,19
Koneet ja kalusto	7 550 080,73	6 532 275,48
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 466 079,39	7 049 594,41
	<u>1 868 148 672,76</u>	<u>1 858 872 355,73</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	3 198 961,99	3 205 484,08
Muut osakkeet ja osuudet	19 172 874,19	19 172 874,19
Muut saamiset	14 989,27	2 450,00
	<u>22 386 825,45</u>	<u>22 380 808,27</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	1 345 191,86	1 121 421,73
Lyhytaikaiset saamiset	36 248 625,33	34 828 884,46
Rahoitusarvopaperit	0,00	10 331,20
Rahat ja pankkisaamiset	14 041 605,38	904 333,92
	<u>1 948 605 534,23</u>	<u>1 925 419 156,00</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	505 000 000,00	505 000 000,00
Muut omat rahastot	2 570 498,00	2 570 498,00
Edellisten tilikausien alijäämä	-127 258 938,26	-127 062 459,74
Tilikauden alijäämä	-1 510 356,01	-192 522,83
	<u>378 801 203,74</u>	<u>380 315 515,43</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET		
	10 556 253,95	10 575 824,69
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	2 465 775,79	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	5 572 255,12	8 018 255,12
	<u>8 038 030,91</u>	<u>8 018 255,12</u>
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	25 255 692,09	25 555 692,09
	<u>25 255 692,09</u>	<u>25 555 692,09</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 415 669 724,13	1 429 363 467,63
Lyhytaikainen vieras pääoma	110 284 629,41	71 590 401,04
	<u>1 948 605 534,23</u>	<u>1 925 419 156,00</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	20,4 %	20,7 %
Current Ratio	0,47	0,51
Quick Ratio	0,46	0,50

4 LIITETIEDOT

4.1 Kuntayhtymän ja konsernin liitetiedot

4.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty hankintamenoa.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman jälleenhankintamenoa tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostamisessa saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Poistonalaisten hyödykkeiden määrittämiseen on käytetty HSY:n yhtymäkokouksen 28.5.2010 hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistomenetelmää käyttäen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoa arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja taloudellinen käyttöaika alle 3 vuotta, on kirjattu vuosikuluksi.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa, eli niillä suojataan vaihtuvakorkoisten lainojen tulevia korkokustannuksia.

**Sopimuskumppani: Scandinaviska Enskilda Banken AB (SEB)
yleissopimus 3.11.2006:**

Sopimuksen numero	Arvopäivä	Nimellisarvo	Markkinaarvo
		30.12.2012	30.12.2012
121691ST/R022	30.11.2016	17 000 000	-3 429 732
121717ST/R024	7.11.2016	9 916 663	-1 663 179
385369ST/SWITCH002	29.6.2015	15 000 000	-1 403 438
1029580ST/R050	31.10.2022	15 000 000	-1 905 693
1198312ST/R055	9.1.2023	10 500 000	-548 057
22596239ST	30.12.2015	30 000 000	-1 842 355
22596241ST	29.12.2017	20 000 000	-2 136 019
29910251ST	29.6.2018	18 574 429	-930 283
32944220ST	29.11.2019	32 000 000	7 322 821
35177409ST	2.1.2022	20 000 000	-696 727

**Sopimuskumppani: Sampo Pankki Oyj
yleissopimus 25.8.2008:**

Sopimuksen numero	Arvopäivä	Nimellisarvo	Markkinaarvo
		30.12.2012	30.12.2012
16824714SA	30.11.2016	17 000 000	-9 965 697
17742902SA	10.12.2023	10 000 000	531 327
20671742SA	10.12.2023	5 000 000	264 854
20671916SA	31.10.2022	15 000 000	2 380 084
64881 IRS	1.7.2018	20 000 000	-1 499 959
5830D CCS	28.6.2018	15 714 286	1 029 440

4.1.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus vuosina 2011 - 2015

x 1 000 euroa

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	82 806
Keskimääräiset poistonalaiset investoinnit	118 252
Ero (euroa)	-35 447
Ero (%)	-30,0 %

Investointi- ja poistotason poikkeama aiheutuu tulevan suunnitelmakauden korkeasta investointitasosta erityisesti vesihuollon toimialalla. Vuonna 2012 päivitetyn investointiohjelman mukaisesti tulevan suunnitelmakauden investointien painopiste on vedenpuhdistuslaitosten kapasiteetin nostamisessa ja runko-vesijohtohankkeissa. Myös Blominmäen uuden jätevedenpuhdistamon toteuttaminen alkaa kauden loppupuolella. Verkoston laajeneminen toteutetaan kaupunkien suunnittelemissa aikataulussa toiminta-alueen laajenemisen myötä. Jätehuollon toimialalla suunnitelmakaudelle ajoittuvat sekä Ruskeasannan sortτίαςeman ja biojätteen mädätyslaitoksen rakennustyöt.

Pakollisten varausten muutokset

euroa (€)	2012
Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen jälkihoitovaraus	
Varaus 1.1.	20 543 390,78
varauksen lisäykset	956 000,21
varauksen vähennykset	-1 156 000,21
Varaus 31.12.	20 343 390,78
Suljettujen Seutulan, Sotungin ja Vuosaaren kaatopaikkojen jälkihoitovaraus	
Varaus 1.1.	5 012 301,31
varauksen lisäykset	0,00
varauksen vähennykset	-100 000,00
Varaus 31.12.	4 912 301,31
Kaatopaikkojen jälkihoitovaraus yhteensä 31.12.2012	25 255 692,09

Vapaaehtoisten varausten ja poistoeron muutokset

euroa (€)	2012
Investointivaraus	
Varaus 1.1.	8 018 225,12
varauksen lisäykset	0,00
varauksen vähennykset	-2 445 970,00
Varaus 31.12.	5 572 255,12
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	
Poistoero 1.1.	0,00
poistoeron lisäykset	2 168 700,00
poistoeron vähennykset	0,00
Investointivaraukseen liittyvä poistoero 31.12.	2 168 700,00

4.1.3 Tasetta koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat ja suunnitelman mukaiset poistot

	Poisto- aika	Poistamaton hankintameno 1.1.2012	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Poistot tili- kaudella	Poistamaton hankintameno 31.12.2012
Aineettomat hyödykkeet		5 219 861,19	999 693,45	0,00	-1 676 904,38	4 542 650,26
Aineettomat oikeudet	3 - 20 v	1 280 824,57	890 875,14	0,00	-728 633,25	1 443 066,46
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 20 v	3 939 036,62	108 818,31	0,00	-948 271,13	3 099 583,80
Ennakkomaksut	ei poistoa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		1 782 845 570,02	187 422 738,56	-97 009 243,15	-78 158 055,02	1 795 101 010,41
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	14 798 879,93	7 578,73		0,00	14 806 458,66
Rakennukset	3 - 30 v	153 906 690,78	10 475 332,73		-8 816 592,92	155 565 430,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 - 50 v	1 603 395 851,19	82 772 115,26		-67 915 313,76	1 618 252 652,69
Koneet ja kalusto	3 - 10 v	3 694 553,71	2 741 983,71		-1 426 148,34	5 010 389,08
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	7 049 594,41	91 425 728,13	-97 009 243,15	0,00	1 466 079,39
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaik.sijoitukset	ei poistoa	186 359 686,22	12 539,27	0,00	0,00	186 372 225,49
Pysyvät vastaavat yhteensä		1 974 425 117,43	188 434 971,28	-97 009 243,15	-79 834 959,40	1 986 015 886,16

Käyttöomaisuusosakkeet ja osuudet (HSY)

Euroa	Kotipaikka	HSY:n omistusosuus	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpitoarvo
Tytäryhteisöt				
HSY Holding Oy (entinen Oy Skogberg Ab)	Helsinki	100,00 %	40	291 525,51
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki	80,50 %	1047	162 832 114,00
Osakkuusyhteisöt				
Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 5*)	Helsinki	34,87 %	4309,5	3 385 122,94
Kiinteistö Oy Asemapäällikönhovi 3	Helsinki	14,39 %	1548	663 448,00
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	25,70 %	750	12 614,10
Muut osakkeet ja osuudet				
Ekokem Oy	Riihimäki		3686	621 622,58
- A-osakkeita			1843	
- B-osakkeita			1843	
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun kuntayhtymä (KUVES)	Vantaa			18 550 705,00
Luottokunta	Helsinki		1	84,09

*) Yhteisomistus 50/50 % Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän kanssa (taulukossa esitetty HSY:n osuus)

Oman pääoman muutokset

	HSY 2012	HSY 2011	Konserni 2012	Konserni 2011
Peruspääoma 1.1.2012	505 000 000,00	505 000 000,00	505 000 000,00	505 000 000,00
- vesihuollon peruspääoma	480 000 000,00	480 000 000,00	480 000 000,00	480 000 000,00
- muu peruspääoma	25 000 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00	25 000 000,00
Peruspääoma 31.12.2012	505 000 000,00	505 000 000,00	505 000 000,00	505 000 000,00
Muu oma pääoma	2 570 498,00	2 570 498,00	2 570 498,00	2 570 498,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-6 996 056,13	-6 614 112,77	-127 258 938,26	-127 062 459,73
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 427 007,76	-381 943,12	-1 510 356,01	-192 522,83
Oma pääoma yhteensä	499 147 434,11	500 574 441,87	378 801 203,74	380 315 515,43

*) Tytäryhteisö PSV Oy oli korjannut tilinpäätöstään konsernitilinpäätöksen valmistumisen jälkeen. Muutokset on huomioitu vuoden 2012 konsernitilinpäätöksessä. Vertailutieto vuodelta 2011 on alkuperäinen.

HSY:n taseessa vesihuollon peruspääoma 480.000.000,00 euroa jakautuu jäsenkunnille seuraavasti: Helsinki 58,0 %, Espoo 22,3 %, Vantaa 19,4 % ja Kauniainen 0,3 %. Muu peruspääoma 25.000.000,00 euroa jakautuu jäsenkuntien virallisen asukasluvun mukaisesti siten, että yhden kunnan osuus ei ole enempää kuin 50 % ja että se on vähintään 1 %. Jäsenkuntien osuus kuntayhtymän varoihin sekä vastuu veloista ja velvoitteista määräytyvät peruspääomien suhteessa.

Kunta	Vesihuollon peruspääoma		Muu peruspääoma		Peruspääoma yhteensä	
	Osuus-%	Euroa	Osuus-%	Euroa	Osuus-%	Euroa
Helsinki	58,00 %	278 400 000,00	50,00 %	12 500 000,00	57,60 %	290 900 000,00
Espoo	22,30 %	107 040 000,00	27,24 %	6 809 116,11	22,54 %	113 849 116,11
Vantaa	19,40 %	93 120 000,00	21,76 %	5 440 883,89	19,52 %	98 560 883,89
Kauniainen	0,30 %	1 440 000,00	1,00 %	250 000,00	0,33 %	1 690 000,00
Yhteensä	100,00 %	480 000 000,00	100,00 %	25 000 000,00	100,00 %	505 000 000,00

Omistukset muissa yhteisöissä

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	HSY:n omistusosuus (%)	Konsernin omistusosuus (%)	Konsernin osuus		
				Omasta pääomasta (€)	Vieraasta pääomasta (€)	Tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisö						
HSY Holding Oy	Helsinki	100,00	100,00	61 250,52	0,00	10,45
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki	80,50	80,50	43 578 381,67	16 975 062,99	-80 792,05
Osakkuusyhteisöt						
Koy Asemapäällikönkatu 5	Helsinki	34,87	34,87	2 463 775,59	367 842,43	-53,52
Koy Asemapäällikönhovi 3	Helsinki	14,39	14,39	538 829,94	98 741,19	58,39
Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus Oy	Helsinki	25,70	25,70	252 289,76	342 180,02	-2 571,51

*) Tytäryhteisö PSV Oy oli korjannut tilinpäätöstään konsernitilinpäätöksen valmistumisen jälkeen. Muutokset on huomioitu vuoden 2012 konsernitilinpäätöksessä.

Pitkäaikaiset velat (HSY)

	31.12.2012	31.12.2011
Lainat jäsenkunnilta (perustamislainat)	1 188 002 148,98	1 188 002 148,98
Lainat Helsingin kaupungilta	686 744 278,86	686 744 278,86
Lainat Espoon kaupungilta	262 089 028,85	262 089 028,85
Lainat Vantaan kaupungilta	234 783 241,27	234 783 241,27
Lainat Kauniaisten kaupungilta	4 385 600,00	4 385 600,00
Lainat ulkopuolisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	122 367 429,61	133 151 136,78
Lainat kuntarahoitukselta	57 443 620,00	59 736 851,00
Lainat muilta kotimaisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 857 142,85	15 714 285,71
Lainat ulkomaisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	52 066 666,76	57 700 000,07
Liittymismaksut	87 461 847,21	87 461 847,21

Lyhytaikaiset velat (HSY)

	2012	2011
Joukkovelkakirjalainat, euromääräiset	40 000 000,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 783 707,16	10 569 422,19
Lainat kuntarahoitukselta	2 293 231,00	1 578 946,00
Lainat muilta kotimaisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 857 142,86	2 857 142,86
Lainat ulkomaisilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 633 333,30	6 133 333,33
Muut lyhytaikaiset velat	35 820 439,50	39 135 821,30

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	HSY 2012	HSY 2011	Konserni 2012	Konserni 2011
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Menojäämät				
- palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	8 689 756,66	7 289 025,71	8 691 642,84	7 293 389,04
- korkojaksotukset	582 820,14	612 246,92	622 974,10	671 404,38
- muut menojäämät	11 222 059,22	9 705 140,37	11 222 075,02	9 705 140,37
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	20 494 636,02	17 606 413,00	20 536 691,95	17 669 933,79

Saamiset tytär- ja osakkuusyhteisöissä (HSY)

	2012	2011
Lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä		
myyntisaamiset	33 774,66	0,00
siirtosaamiset	7 955,94	2 274 781,85
Yhteensä	41 730,60	2 274 781,85
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyhteisöiltä		
Yhteensä	1 759,98	0,00

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	HSY 2012	HSY 2011	Konserni 2012	Konserni 2011
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
siirtyvät korot	283 049,17	287 059,21	283 049,17	287 059,21
muut siirtosaamiset kunnilta ja kuntayhtymiltä	252 914,53	0,00	252 914,53	0,00
muut siirtosaamiset muilta	1 684 166,91	2 472 375,41	1 686 733,80	2 473 398,01
Muut saamiset	9 476,00	1 393 286,59	15 271,47	1 426 122,39
Yhteensä	2 229 606,61	4 152 721,21	2 237 968,97	4 186 579,61

4.1.4 Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vastuut

Euroa	HSY	Konserni
	31.12.2012	31.12.2012
Suljettujen kaatopaikkojen jälkihoidon vastuuvaje	0,00	0,00
Vastuun kokonaismäärä 2012 - 2016	4 800 000,00	4 800 000,00
Varaus 31.12.	4 912 301,31	4 912 301,31
Ämmässuon kaatopaikan jälkihoidon vastuuvaje	10 255 399,22	10 255 399,22
Viimeistely- ja jälkihoitokustannukset vuoteen 2037	30 598 790,00	30 598 790,00
Varaus 31.12.	20 343 390,78	20 343 390,78
Kaluston leasingvastuut	2 446 246,16	2 446 246,16
Leasingmaksut 2013 →	1 102 875,71	1 102 875,71
Leasingmaksut 2014 →	1 343 370,45	1 343 370,45
Vastuut yhteensä	12 701 645,38	12 701 645,38

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Kaatopaikan jälkihoitoa koskevat ympäristösuojelulain mukaiset vakuudet

Ympäristönsuojelulain 43 a §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnanlopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien järjestämiseksi.

Vakuuden on oltava riittävä em. toimien hoitamiseksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat määräykset. Kaatopaikan vakuuden on katettava myös kaatopaikan sulkemisen jälkeisestä seurannasta ja tarkkailusta sekä muusta jälkihoidosta aiheutuvat kustannukset vähintään 30 vuoden ajalta, jollei toiminnanharjoittaja osoita muuta riittäväksi.

Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen 14.12.2012 ympäristöluvassa vakuuksien määrä on yhteensä 11,3 miljoonaa euroa.

Vuosaaren suljettua kaatopaikkaa koskeva sopimus

HSY:n hallitus hyväksyi 17.6.2011 sopimuksen, jonka mukaan Vuosaaren käytöstä poistetun kaatopaikka-alueen kaatopaikkakaasun keräys ja siihen liittyvä vahingonvastuu sekä kaatopaikka-alueen jätevesien hallinta ja sen kustannukset siirtyvät HSY:ltä Helsingin kaupungille sopimuksen tultua voimaan. Sopimuksen mukaisesti HSY maksaa Helsingin kaupungille kertakorvauksena 0,6 miljoonaa euroa kaikista tulevista alueen jätevesien hallintaan liittyvistä maksuista. Sopimus tulee voimaan, kun HSY:n hallitus ja Helsingin kaupunginhallitus ovat tehneet lainvoimaisen päätöksen sopimuksen hyväksymisestä ja molemmat sopijapuolet ovat sopimuksen allekirjoittaneet. Sopimus tulee voimaan vuoden 2013 aikana.

Vastuut mahdollisista vuokra-alueiden maaperän pilaantumisista

HSY:n hallituksen 19.11.2010 tekemän maa-alueiden vuokrausperiaatteita koskevan päätöksen mukaan HSY on vastuussa mahdollisesta vuokra-alueen maaperän pilaantumisesta, joka on tapahtunut sinä aikana, jolloin alue on ollut HSY:n tai sitä edeltäneen organisaation hallinnassa.

HSY on vuokrasopimuksen päätyttyä velvollinen kunnostamaan vuokra-alueen maaperän siten, ettei sen pilaantumisesta myöhemminkään aiheudu lisäkustannuksia alueen rakentamiselle ja poistamaan vuokra-alueilla tai niiden maaperässä mahdollisesti olevat rakennus- tai muut jätteet ja vanhat rakenteet, kuten johdot, putket, pylväät, asfaltoinnin, perustukset tai muut vastaavat sekä siivoamaan vuokra-alueen.

Pilaantuneiden maiden ja purettavien rakenteiden osalta keskeiset tiedossa olevat alueet ovat Pitkälän sakka-allasalue ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoalue. Näiden alueiden maankäytön suunnittelu on kesken ja tuleva asemakaavoitus määrää suurelta osin maaperän tulevan puhdistustason sekä rakenteiden purkutarpeen. Vuokrausperiaatteiden mukaan Pitkälän sakka-allasalueen, Dämmanin vedenpuhdistamoalueen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoalueen osalta maaperän puhdistamisesta ja rakenteiden purkamisesta aiheutuvien kustannusten jakamisesta sovitaan erikseen HSY:n ja ko. kaupungin kesken.

Muut vastuut ja vastuusitoumukset

HSY:n yhtymäkokouksen 13.5.2011 päätöksen mukaisesti HSY:n hallitus myönsi vuonna 2011 yhteensä 1,9 miljoonan euron suuruisen omavelkaisen takauksen Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle pitkäaikaisten investointiluottojen ja niihin tehtävien suojausten vakuudeksi. Takaukselle ei vaadittu vastavakuutta, muuta siitä peritään vuotuista takausprovisiota. Lisäksi Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:ltä on vaadittu panttaamattomuussitoumus, jonka mukaan yhtiö ei luovuta tai panttaa omaisuutta ilman takauksen antajan (HSY) suostumusta.

4.1.5 Henkilöstö

Henkilötyövuosien kehitys	TP 2012	TAE 2012	TP/TA %	TP 2011
Kuntayhtymän johto	1,4	1,0	140,0 %	1,0
HSY:n asiakaspalvelun kehittäminen	0,0	5,0	0,0 %	5,0
Ohjaus, kehittäminen ja asiakaspalvelu (uusi 1.5. alkaen)	49,0	0,0	-	0,0
Hallintopalvelukeskus (lakkautettu 30.4.)	0,0	64,6	0,0 %	65,5
Tukipalvelut (uusi 1.5. alkaen)	72,6	0,0	-	0,0
Jätehuolto	131,2	138,9	94,5 %	140,3
Vesihuolto				
Vesihuollon johto	2,0	2,0	100,0 %	2,0
Liiketoimintojentuki	54,2	46,2	117,2 %	49,6
Toimialapalvelut (lakkautettu 30.4.)	0,0	46,4	0,0 %	44,9
Verkko-osasto	174,9	182,2	96,0 %	175,1
Jätevedenpuhdistus	105,7	108,6	97,3 %	103,6
Vedenpuhdistus	79,2	77,7	101,9 %	76,1
Investoinnit	32,4	37,8	85,7 %	33,6
Vesihuolto yhteensä	448,3	500,9	89,5 %	484,9
Seutu- ja ympäristötieto	37,1	34,3	108,2 %	36,3
HSY yhteensä	739,6	744,7	99,3 %	732,9

Tarkemmat tilastot henkilöstöstä esitetään erillisessä henkilöstökertomuksessa.

4.2 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintakate, %

$$= 100 * \text{Toimintakate} / \text{Toimintatuotot}$$

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{vuosikate} / \text{poistot}$$

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$$

Lainakanta 31.12.

$$= \text{vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat})$$

Current Ratio

$$= (\text{rahoitusomaisuus} + \text{vaihto-omaisuus}) / \text{lyhytaikainen velka}$$

Quick Ratio

$$= \text{rahoitusomaisuus} / (\text{lyhytaikainen velka} - \text{vastattavien ennakkomaksut})$$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$$

Pääomamenojen tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate

$$= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset ilman maksuvalmiusluottojen lyhennyksiä})$$

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} * \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$$

5 HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Tilikauden tulos muodostuu toimialoittain ja tulosalueittain seuraavasti:

Vesihuolto	1 111 391,64 €
Jätehuolto	-2 305 256,92 €
Seutu- ja ympäristötieto	-331 468,81 €
Kuntayhtymän johto sekä ohjaus ja kehittäminen	316 724,49 €
Tukipalvelut	-218 398,89 €
Tilikauden tulos yhteensä	-1 427 007,76 €

Alijäämä 1 427 007,76 euroa esitetään kirjattavaksi edellisten vuosien yli-/alijäämättilille.

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

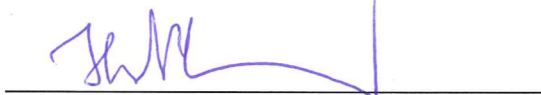
Helsingissä 22.3.2013

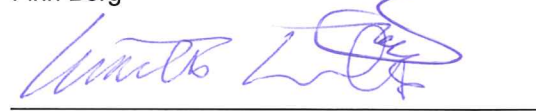

Hannele Luukkainen, puheenjohtaja

Sirpa Kauppinen varapuheenjohtaja

Fredrik Almqvist

Finn Berg

Heidi Ekholm-Talas

Matti Enroth

Kimmo Helistö

Markku J. Jääskeläinen

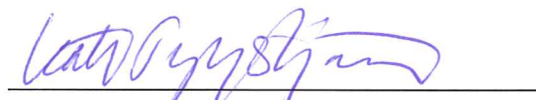

Erja Kouvo

Essi Kuikka

Kari Kuusisto

Leila Lehtinen

Jyrki Lohi

Kati Tyystjärvi

Raimo Inkinen, toimitusjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 26.4.2013

Ernst & Young Julkispalvelut Oy, JHTT-yhteisö

Jarmo Lohi, JHTT, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2012

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän yhtymäkokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää kuntayhtymän taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konserni-tilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kuntayhtymän hallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa sen hallinnosta ja taloushoidosta tilikaudella. Kuntayhtymän hallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntayhtymäkonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kuntayhtymän hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tilintarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Tukipalvelut -tulosalueen sitova Toimintakulut -määräraha ylittyi 427 tuhannella eurolla.

Muilta osin kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta ja konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot ovat oikeita.

Kuntayhtymän tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitiilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Edellyttäen että yhtymäkokous hyväksyy tilinpäätöstä vahvistaessaan edellä mainitun sitovien määrärahojen ylityksen, esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 26. huhtikuuta 2013

Ernst & Young Julkispalvelut Oy
JHTT-yhteisö

Jarmo Lohi
JHTT, KHT